

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Ühiskonnateaduste instituut
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppekava

Eva-Lotta Kivi

**Uudiste loomiseks kuluva aja mõõtmine ja ajakirjanike
töörütmide kaardistamine**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Halliki Harro-Loit, PhD

Tartu 2016

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
1. TÖÖ TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	7
1.1. Uudise loomise protsessi erinevad etapid	7
1.1.1. Etappide kriitika ja rööprähklemine	7
1.1.2. Uudise loomisele kuluva aja mõõtmise probleemid.....	8
1.2. Töövoog, ajajuhtimine ja aja mõõtmine	9
1.3. Uudisetootja tööriist: rööprähklemine ja pausid	10
1.4. Subjektiivne aeg: tööaja mõõtmise võimalused ja piirid	12
1.5. Uurimisküsimused	15
2. METOODIKA JA VALIM	17
2.1. Uurimismeetodid	17
2.2. Valim	21
3. UURINGU TULEMUSED	24
3.1. Tulemused uudisetüüpide järgi	24
3.1.1. Lihtsad uudised.....	25
3.1.2. Valdonna spetsiifilised uudised	26
3.1.3. Keskmise keerukusastmega uudised	27
3.1.5. Keerulised uudised	29
3.1.6. Muu.....	30
3.2. Töövoog	30
3.2.1. Kõige aeganõudvamad ja vähem aeganõudvad etapid uudise loomisel.....	31
3.2.2. Tööriistade intensiivsus, pausid ja kõrvalised tegevused töövoos.....	32
3.2.3. Rööprähklemine	35
3.6. Ajahalduri Toggl kasutamise kitsaskohad	38
3.7. Võrdlus ajakirjanike poolt antud subjektiivsete hinnangute ja ajahalduri Toggl tulemuste vahel	40
3.8. Online-toimetuses töötava ajakirjaniku tööpäeva kaardistamine	43
3.8.1. Pausid uudisetootetaja töövoos	44
3.8.2 Rööprähklemine	46
3.9. Kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid	47
4. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON	49
4.1. Järeldused	49
4.2. Vastused uurimisküsimustele	53
4.3 Diskussioon	55
KOKKUVÕTE	59
SUMMARY	61
Kasutatud allikad:	62
LISAD	65
LISA 1. Küsimustik	65
Lisa 2. Intervjuu küsimused	69

Lisa 3. Küsimustiku vastused	72
Lisa 4. Ajakirjanike mõõtmistulemused Toggli'iga	77
Lisa 4.1. Ajakirjanik 1 mõõtmistulemused	77
Lisa 4.1.1. UUDIS: NBA (31.03.2016).....	77
Lisa 4.1.2. UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock (31.03.2016).....	77
Lisa 4.1.3. UUDIS: Rio olümpiakandidaadid (05.04.2016).....	77
Lisa 4.2. Ajakirjanik 2 mõõtmistulemused	78
Lisa 4.2.1. UUDIS: A-kategooria sõidueksam (07.04.2016)	78
Lisa 4.2.2. UUDIS: õiguskomisjon (07.04.2016).....	78
Lisa 4.2.3. LUGU: Lugejate hinded ministritele 2 (11.04.2016)	78
Lisa 4.2.4. LUGU: iluvõimlemise treening (08.04-11.04. 2016)	79
Lisa 4.3. Ajakirjanik 3 mõõtmistulemused	80
Lisa 4.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid (11.04.2016).....	80
Lisa 4.3.2. UUDIS: VEEBIPOOD (08.04).....	80
Lisa 4.4. Ajakirjanik 4 mõõtmistulemused	81
Lisa 4.4.1. UUDIS: Riigikogulaste arvamused seoses haldusreformiga (05.04.2016)	81
Lisa 4.4.2. UUDIS: Puulugu (06.04.2016).....	81
Lisa 4.4.3. PERSONILUGU: Urmas Volmer (06.04.2016-07.04.2016).....	81
Lisa 4.4.4. JUHTKIRI (07.04.2016).....	82
Lisa 4.5. Ajakirjanik 5 mõõtmistulemused	83
Lisa 4.5.1. UUDIS: Comarketi kliendikaart (31.03-01.04.2016).....	83
Lisa 4.5.2. UUDIS: Kummalised telefonikõned (01.04.2016).....	83
Lisa 4.5.4. UUDIS: Nordicalennud (07.04.2016).....	84
Lisa 4.5.5. UUDIS: Postiga kaduma läinud pangakaardid (08.04.2016)	84
Lisa 4.6. Ajakirjanik 6 mõõtmistulemused	85
Lisa 4.6.1. UUDIS: Eliitkool (11.04-12.04)	85
Lisa 4.7. Ajakirjanik 7 mõõtmistulemused	86
Lisa 4.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna (08.04.2016).....	86
Lisa 4.7.3. UUDIS: Sotsiaaldemokraadid (11.04.2016).....	86
Lisa 4.7.4. UUDIS: Eelarve lugu (12.04. 2016)	87
Lisa 4.8. Ajakirjanik 8 mõõtmistulemused	88
Lisa 4.8.1. UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine (04.04.2016)	88
Lisa 4.8.2. UUDIS: Reis (13.04.2016)	88
Lisa 4.8.3. UUDIS: Klient (13.04.2016)	88
Lisa 5. Ajakirjanikega läbiviidud intervjuude transkriptsioonid.....	89
6. Juhtumiuuring	90
6.1. Kokkuvõtte uudistetoimetaja töövoost	90
6.2. Intervjuu transkriptsioon	93
Lisa 7. Uudisetüübid.....	94
7.1. Uudisllood, mis põhinevad lugejakirjal ja 1-2 intervjueeritaval.....	94
7.2. Spordiuudised	94
7.3 Keskmise keerukusastmega uudisllood	95
7.4 Uudisllood, mis põhinevad ainult intervjuudel.....	95
7.5. Pikad analüüsivad uudisllood.....	96
7.6. Muu.....	96
Lisa 8. Kõige aeganõudvamad ja vähem aeganõudvad etapid.....	98

9. Ajakirjanike antud hinnangute (küsimustikus) ja Toggl'i mõõtmistulemuste võrdlus	100
.....	100
9.1. Ajakirjanik 1 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	100
9.2 Ajakirjanik 2 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	100
9.3. Ajakirjanik 3 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	101
9.4. Ajakirjanik 4 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	101
9.5. Ajakirjanik 5 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	101
9.6. Ajakirjanik 6 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	102
9.7. Ajakirjanik 7 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	102
9.8. Ajakirjanik 8 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus	102
10. Ajakirjanike mõõtmisperioodi individuaalkirjeldused	103
10.1. Ajakirjanik 1 mõõtmistulemused	103
10.2. Ajakirjanik 2 mõõtmistulemused	104
10.3. Ajakirjanik 3 mõõtmistulemused	105
10.4. Ajakirjanik 4 mõõtmistulemused	105
10.5. Ajakirjanik 5 mõõtmistulemused	107
10.6. Ajakirjanik 6 mõõtmistulemused	109
10.7. Ajakirjanik 7 mõõtmistulemused	109
10.8. Ajakirjanik 8 mõõtmistulemused	111

SISSEJUHATUS

Bakalaureusetöö eesmärgiks on leida võimalusi uudisetootjate töövoos mõõtmiseks ja Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) *online*-toimetuse tööritmi kaardistamiseks. Selleks katsetan ma käesolevas töös erinevaid uudisloomele kuluva aja mõõtmise meetodeid.

Uudisloome protsessi mõõtmine pakub ajakirjandusuurimuste kontekstis huvi seetõttu, et ajakirjanike töömaht eeldab sageli ühe tööpäeva jooksul suure hulga lugude tootmist. Sellest seondunult tekib küsimus, kas uudisajakirjanduse sisu loomisel on olemas mingi minimaalne ajakulu, millest vähemaga ei ole võimalik kindlat tüüpi originaaluudist luua.

Originaaluudise loomine tähendab antud kontekstis seda, et ajakirjanik alustab ise uudise loomist mingi sündmuse või fakti uudisväärtustamise etapist ja seda ei ole tema eest ära teinud mõni suhtekorraldaja või pressiesindaja.

Uudise loomise protsess on mitmeetapiline ja iga etapp on erineva pikkusega. Uurimisteema eesmärgiks on teada saada, kuhu kulub ajakirjanikul uudise töötlemisel põhiline ajaressurss ja palju kogu protsess aega võtab. Lisaks seisneb uudise loomise protsessi uurimine ja mõõtmine minu isiklikust huvist ajajuhtimise ja uudisetootjate töövoos vastu.

Uudise loomise protsessi asun ma mõõtma eeldusel, et uudise loomisel ei ole olemas nii-öelda standardaega, sest seda mõjutavad erinevad tegurid, nagu näiteks subjektiivsed faktorid (uudiselooja kogemus, teadmised vastavast valdkonnast, isiklik töötamiskiirus, kontsentreerumisvõime) ja ajasurve.

Käesolev uurimistöö tegeleb uudiste loomisele kuluva aja mõõtmisega kahest erinevast lähenemisviisist. Esiteks, originaaluudise loomisele kuluva aja mõõtmisega, mis lähtub erinevatest infotöötlemise etappidest ja konkreetse uudislooma mahust ja keerukusest. Selleks mõõdan kaheksa ajakirjaniku uudiste loomisele kuluvat aega, aga ei kaardistata nende tööpäeva. Taustainfo saamiseks eelneb mõõtmisperioodile küsimustik ja järgneb intervjuu.

Teiseks tegelen uudiseid loova ajakirjaniku tööpäeva rütmide kaardistamisega, mille rõhuasetus on rööprähklemisel ja pauside kirjeldamisel. Kaardistamine toimub ajakirjaniku töö jälgimise ja tema arvutiekraanil toimuva fikseerimisega. Need kaks lähenemist täiendavad teineteist ja annavad vastuseid ajakirjanike tööaja mõõtmise metoodilistele küsimustele ehk millised on ühe või teise mõõtmisviisi võimalused ja piirangud.

Antud tööle eelnes seminaritöö raames ka uuring, kus Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni bakalaureuseõppe üliõpilased katsetasid reporteritöö aine raames uudise loomisele kuluva aja mõõtmise meetodeid. Samad meetodid on kasutusel ka bakalaureusetöös.

Töö teoreetilises osas tutvustan uudise loomise protsessi erinevaid etappe, uudisetootjate töövoogu ja –rütmi, subjektiivse aja mõistet ja tööaja mõõtmise võimalusi ja piire.

1. TÖÖ TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

1.1. Uudise loomise protsessi erinevad etapid

Ajakirjaniku jaoks koosneb uudise loomise protsess kõige lihtsamalt öeldes informatsiooni selekteerimisest ja töötlemisest ning tekstiloome etapist. Tekstiloome eelne etapp hõlmab endas uudisväärtusliku idee otsimist, informatsiooni kogumist, tööd erinevate allikatega (vaatlused, intervjuud, andmeanalüüsid) ja informatsiooni kontrollimist ja täpsustamist. Tekstiloome etapis kasutab ajakirjanik eelnevalt kogutud informatsiooni ja vormib sellest uudise.

Norra meediauurija Astrid Gynnildi (2016) hinnangul algab loomingulise inimese tööprotsess klassikaliselt mingist ideest ja lõpeb selle esitlemisega ning ajakirjaniku töövoos, mis on samuti loomingulise iseloomuga, võib laias laastus jagada kuueks pidevalt korduvaks etapiks. Esimeses etapis alustab reporter informatsiooni kogumise ehk eeltööga. Töövoos teises etapis keskendub ta täielikult konkreetse uudise loomisele. Kolmas etapp on nii-öelda kaose faas, kus reporter on segaduses ja proovib eelnevalt kogutud informatsiooni sees orienteeruda. Neljas etapp kestab ainult paar sekundit ja selle jooksul jõuab reporter selguseni ehk loo fookuseni. Viimasel etapis liigub reporter jõudsalt lõpptulemuse poole ehk vormib selekteeritud informatsioonist uudise. Kuuendas ja kõige viimasel etapis esitleb ajakirjanik lõppprodukti ehk valmis lugu. (Gynnildi, 2016)

1.1.1. Etappide kriitika ja rööprähklemine

Kui toimida kellegi poolt kirja pandud uudise loomise protsessi järgi, tuleb arvestada sellega, et kogu protsessi mõjutavad väga tugevalt individuaalsed või teema valdkonnast tulenevad iseärasused. Praktikas võivad erinevad etapid omavahel kattuda, uudise loomise etapid võivad olla jagatud väga mitme inimese vahel (reporter, päevatoimetaja, keeleteoimetaja jne) või siis tuleb mõne etapi juurde uuesti tagasi pöörduda. Näiteks võib ajakirjanik kirjutades avastada,

et tal on ikkagi liiga vähe allikaid ja sel juhul tuleb näiteks tagasi liikuda allikate intervjuuerimise juurde. Samuti võib etappide algus ja lõpp olla väga hägune.

Uudise loomise etapid on olenevalt teemavaldkonnast ka väga erineva ajamahuga. Reporteril, kes kajastab mõnda välisuudist, kasutades selleks ainult pressiteadet ja välismeediast võetud artikleid, kulub uudise loomiseks palju vähem aega, kui näiteks reporteril, kes peab minema ise sündmuskohale ja tegema seal mitme allikaga intervjuu. (van Dijk, 1988: 130)

Tänu tehnoloogia arengule on uudisetootjate töö muutunud mingis mõttes kindlasti mugavamaks ja uudise loomise protsess kiiremaks. Internetist on saanud põhiline vahend andmete kogumiseks ja sellepärast on ajakirjanikel võimalik hõlpsasti luua uudiseid ka oma töölaua tagant lahkumata. 2008. aastal läbi viidud uuring flaami ajakirjanikega näitas, et üheksa ajakirjanikku kümnest (87%) töötab regulaarselt või alati ainult toimetuses oma töölaua taga. Üks ajakirjanik viiest lisas, et vahel harva tuleb informatsiooni kogumiseks ka toimetusest lahkuda. (Paulussen, Raeymaeckers, 2010, Paulussen, 2012 kaudu) Kindlasti ei saa väita, et kõikide ajakirjanike uudise loomise protsess toimub ainult toimetuses arvuti taga, kuid oma iseloomult on uudisetootja töö muutunud aja jooksul kindlasti istuvamaks ja töölaua põhisemaks.

1.1.2. Uudise loomisele kuluva aja mõõtmise probleemid

Uudise loomisele kuluvat aega mõjutab ka see, kas tegu on ühest või mitmest elemendist koosneva uudislooga. Kui uudiseloaja otsustab kirjutada uudise, milles on ainult üks põhielement (näiteks uudis poevargusest), võtab see ajaliselt palju vähem aega, kui uudis, milles on mitu olulist teemat või elementi (näiteks uudis valimistest). (Mencher, 1994: 99-104) Lisaks mõjutavad uudise loomisele kuluvat aega ka kogemus ja see, kui kerge või raske on informatsioonile üldse ligi pääseda. Väga suurt rolli mängib uudise loomise protsessi puhul ka etteantud maht ehk tähemärkide arv.

Seega, sõltub uudise loomisele kuluv aeg nii uudise keerukusest (komplekssusest) kui ka mahust. Keerukus sõltub nii ajakirjaniku kogemustest ja teadmistest kui ka konkreetse uudise jaoks vajaliku informatsiooni töötlemisele (allikate leidmisele, allikate kasutusele,

intervjuudele) kuluvast ajast. Keerukuse kolmandaks komponendiks on kirjutamismaht, sest mahult pika uudise puhul võib teksti struktureerimine ja sõnastamine olla nõudlikum kui lühikese uudisloo puhul

Et teha mõõtmistulemuste põhjal mingisuguseid üldistusi, tuleks enne mõõtma asumist standardiseerida nii-öelda keskmine uudisloome töövoog ja võtta vaatluse alla näiteks sarnase mahu, keerukuse või teemavaldkonnaga uudised. Sellepärast tuleks uudise loomisele kuluva aja mõõtmisel kõigepealt eristada infotöötlemise etapid ja teise dimensioonina konkreetse uudise infotöötlemise maht ja keerukus.

1.2. Töövoog, ajajuhtimine ja aja mõõtmine

Kindlaksmääratud ja korduva mustri tegevused ja ülesanded moodustavad töövoogu. Michael Zisman oli esimene, kes tuli välja töövoogu (*workflow*) kontseptsiooniga (Zisman, 1977, Qi, Dan, Furong, Yao, 2011 kaudu)

Inimeste töövood võivad olla erinevad - David Syring (2009), kes uuris nii elukutselt kui ka geograafiliselt asukohalt väga erinevate meeste töövooge, kirjeldab oma uurimistöös, kuidas inimesel, kellel on välja kujunenud kindel töövoog, on vahel väga raske mõista endast väga erineva töövooga inimest. Näiteks kellast kellani töötava töömehe arvates tegeleb mõnel päeval nädalas kodus töötav ülikooli professor ilmselt puhkamisega ja ta ei oska aimatagi, et ka kodus saab tööd teha ja kuulõikes teeb professor temast võib-olla palju rohkem töötunde. Professoril on lihtsalt suurem kontroll oma töövoogu kujundamise üle ja sellepärast saab ta endale lubada ka kodus töötamist. Et kõik vajalikud tööülesanded valmis saada, tuleb professoril oma aega aga oskuslikult juhtida. (Syring, 2009)

See viibki omakorda selleni, et töövoog on väga tihedalt seotud ajajuhtimisega. Tehnoloogiliselt arenenud ühiskonnas, kus töövoog on tihe ja indiviididel tuleb tegeleda korraga mitme asjaga ja joosta tähtaegadega võidu (Orlikowski ja Yates, 2002, Liu, Rijmen, MacCann ja Roberts, 2009 kaudu), on oma aja oskuslik juhtimine veel eriti oluline. Kuna arvatakse, et ajajuhtimisel on tugev mõju ka akadeemilistele saavutustele, töö

tulemuslikkusele ja üldisele elukvaliteedile, on see viimase sajandi jooksul püüdnud nii haridusteadlaste, organisatsioonijuhtide kui ka psühholoogide tähelepanu (Macan, 1994, Liu jt, 2009 kaudu).

Ajajuhtimist (*time management*) võib defineerida mitmel moel. See võib tähendada nii aja planeerimist ja kontrollimist (Bond ja Feather, 1988, Liu jt, 2009 kaudu) kui ka eesmärkide prioritseerimist ja oma ajakasutuse mõõtmist (Britton ja Tesser, 1991, Liu jt, 2009 kaudu). Claessensi, van Erde'i, Rutte'i ja Roe'i definitsiooni kohaselt on ajajuhtimine käitumisviis, mille eesmärgiks on saavutada püstitatud siht oma aega võimalikult tõhusalt kasutades (Claessens, van Erd, Roe, 2007, Liu jt, 2009 kaudu).

Nagu eelpool mainitud, siis ajajuhtimise üheks võimaluseks on oma ajakasutuse mõõtmine. Mõõtmine annab nimelt ülevaate oma töövoos olevatele etappidele kuluvast ajast ja seda arvesse võttes on indiviidil võimalik oma aega oskuslikumalt juhtida. Uudisetootjate töövoogu ja ajajuhtimist uurima ja mõõtma asudes on oluline pöörata tähelepanu ka sellele, kui intensiivne on nende töövoog ja milline on nende tööritm.

1.3. Uudisetootja tööritm: rööprähklemine ja pausid

Inimese igapäevaelu rütmi mõjutavad väga paljud erinevad asjad, nagu näiteks töögraafik, tähtajad, pühad, ilm jne. Ka töövoogu rütm on sõltuv väga paljudest erinevatest teguritest – pausidest, kõrvalistest tegevustest, individuaalsetest eripäradest, ajasurvest jne. Kuna seoses üldise elutempo kiirenemisega on inimestel vaja ühe ajaühiku jooksul teha rohkem tegevusi kui varem, siis tekibki inimestel subjektiivne ajasurve (Rosa, 2013: 122).

Subjektiivne ajasurve viitab tundele või hirmule, kus palju asju on vaja teha, aga selleks ei ole piisavalt aega. Tegu on ühe levinuma ühiskondliku probleemiga, mida võimendavad kõrged nõudmised tööl ja kodus. (Roxburgh, 2002, Kleiner, 2014 kaudu). Erinevates riikides läbiviidud uuringud on näidanud, et ka ajakirjanikud tunnevad üha suuremat ajalist survet (Boczkowski, 2009; Garcí'a Avile's ja Leo'n, 2002, Dickinson, Matthews ja Saltzis, 2013 kaudu).

Levinud on arusaam, et tähtaja lähenedes ja ajasurve tundmisel käitub inimene palju kontsentreeritumalt ja suudab oma eesmärgid täita palju vähesema ajaga kui muidu. Teadlased, kes uurisid inimese ajutegevust ajasurve puhul, tõestasid aga, et ajasurvega töötab inimene küll mingil määral kontsentreeritumalt, kuid samal ajal limiteerib see mõtlemisvõimet ja inimene ei pruugi tulla nii originaalsete ideede peale, kui näiteks ilma ajasurvet tundmata. (Blackman, 2014)

Kuna uudisetootjad on harjunud töötama tähtaegu arvesse võttes (Mencher, 1994), siis on nende töötempo mõjutatud eriti tugevalt kindlaks määratud tähtaegadest. Kui tähtajani on veel mitu tundi aega, töötab ajakirjanik enamasti aeglasemas tempos, kui aga tähtajani on ainult üks tund, läbib ta uudise loomise erinevad etapid kiiremini. Seda tõestas ka käesolevale tööle eelnenud seminaritöö, kus üliõpilased nentisid mõõtmisperioodile järgnenud intervjuudes, et tähtaja lähenedes muutus nende töötempo järjest kiiremaks.

Selleks, et pideva ajasurvega toime tulla, on olemas kolm erinevat võimalust, mida saab vajadusel omavahel kombineerida: tegevuse enda kiirendamine (näiteks kiiremini söömine, kõndimine, lugemine); puhkepauside vähendamine või nende täielik kõrvaldamine ja rööprähklemine (*multitasking*) ehk samaaegselt mitme erineva ülesandega tegelemine. (Rosa, 2013: 122)

Rööprähklemine ehk samaaegselt mitme erineva ülesandega tegelemine on tavapärane nähtus ajakirjanike ja eriti uudisetootjate puhul, kellel tuleb tavaliselt korraga tegeleda mitme erineva uudise loomise protsessiga. Pidev rööprähklemine viib omakorda aga ühe tegevuse erinevate etappide omavahelise killustumiseni. Sellist aega, kus indiviidil on võimalik korraga keskenduda vaid ühele tegevusele, jääb aina vähemaks. Taoline muutus on tugevalt tingitud just tehnilisest ja sotsiaalsest eeldusest olla pidevalt kättesaadav ja reageerimisvõimeline. (Rosa, 2013: 306)

Saltzis ja Dickinson (2008) intervjuerisid 2002. ja 2003. aastal kahtekümnet Suurbritannia meediaväljaannetes töötavat ajakirjanikku ja nende uurimistöö näitas, et ajakirjanike enda arvates ei aita rööprähklemine ja mitmeoskuslikkus tööülesannetega aga kiiremini hakkama

saada. Paralleelselt mitme erineva ülesandega tegelemine pigem pikendab ühele ülesandele kuluvat aega.

Nagu eelnevalt öeldud, siis töövoogu rütm sõltub tugevalt pausidest. Paus on nimelt üks olulisemaid töövoogu rütmistajaid. Pausi võib defineerida kui momenti tööl või kodus, kus tavapärase töövoogu on mingiks ajaks peatunud. (Davies, 2002) Snow ja Brissett (1986) eristavad omavahel viit eri tüüpi pausi, kuid töövoogu kontekstis koondan ma need kolme gruppi:

1. Paus, mis piiritleb kaht erinevat tegevust (kohvipaus, lõunapaus)
2. Puhkepaus ehk enda konkreetne tööst väljalülitamine (puhkamise eesmärgil jalutamine, diivanil istumine ja puhkamine jne)
3. Ajutine paus ehk ooteaeg mingi tegevuse jätkamiseks (allikalt kõne või e-kirja ootamine)

Gynnildi (2016), kes uuris lähemalt Norra meediaorganisatsioonides töötavate reporterite igapäevatööd, jõudis järeldusele, et ajakirjaniku töövoogu mõjutavad peamiselt kolme eritüüpi tegurid: tähtajad/planeeritud pausid, ootamatud välised katkestused ja individuaalsed eripärad.

Tähtajad ja planeeritud pausid on reporteri jaoks etteaimatavad ja rutiinsed ja sellepärast on uudisetootjal nende üle täielik kontroll. Välised katkestused, nagu ootamatud telefonikõned, e-kirjad ja eelnevalt planeerimata ülesanded tulevad reporteri jaoks aga üllatusena. Kuna neile tuleb reageerida enamasti otsekohe, pikendavad nad automaatselt käsil olevat uudise loomise protsessi. Töövoogu katkestused, mis on aga tingitud individuaalsetest eripäradest, on reporteri poolt küll täielikult kontrollitavad ja reguleeritavad, kuid sellest hoolimata on neid vahel raske ette aimata. (Gynnildi, 2016)

1.4. Subjektiivne aeg: tööaja mõõtmise võimalused ja piirid

Inimese aju on aja kulgemise hindamisel üldiselt väga täpne ning seetõttu eeldatakse, et meil on olemas bioloogilist päritolu kellalaadne mehhanism. Seda arvesse võttes ei tohiks aga

unustada, et ajataju on sarnaselt teistele psühholoogilistele töölusprotsessidele tundlik erinevate ärritajate suhtes ning seetõttu võib ajahinnangutes ilmned ka ebatäpsusi. (Tamm, 2014)

Sisemise kella mudeli järgi saab eristada küll taktiseadjat, mis "tiksub" teatud kiirusel ning edastab impulsse, mis seejärel kokku kogutakse ning on aluseks kogetud kestusele, kuid sisemise kella töö sõltub ka organismi erutus seisundist ja aktivatsiooni tasemest. Erutus seisundi puhul tajub inimene aja möödumist palju kiiremini kui muidu. (Tamm, 2014)

Kuna inimese sisemine kell on mõjutatud paljudest erinevatest teguritest, ei saa see olla kunagi päris täpne ja sellepärast tuleks ajajuhtimist mõõtes mõelda ka selle peale, kuivõrd objektiivsed või subjektiivsed on mõõtmistulemused. Varasemalt on ajajuhtimise mõõtmiseks kasutatud peamiselt subjektiivseid meetodeid. Neli põhilist meetodit, millega on varem uuritud inimeste ajajuhtimist:

1. Käitumisskaala ajajuhtimise hindamiseks (*The Time Management Behavior Scale*), (Macan, Shahani, Dipboye, ja Philips, 1990, Liu jt, 2009 kaudu);
2. Küsimustik ajastruktuuri kohta (*the Time Structure Questionnaire*), (Bond ja Feather, 1988, Liu jt, 2009 kaudu);
3. Ajajuhtimise küsimustik (*the Time Management Questionnaire*), (Britton ja Tesser, 1991, Liu jt, 2009 kaudu);
4. Austraalia Ajajuhtimise Skaala (*Australian Time Organization and Management Scales*), (Roberts, Krause, & Suk-Lee, 2001, Liu jt, 2009 kaudu).

Macan, Shahani, Dipboye ja Philips on välja toonud, et taolised meetodid on aga väga ajakulukad (Macan, Shahani, Dipboye, & Philips, 1990, Liu jt, 2009 kaudu). Claessensi jt

hinnangul on eelpool väljatoodud meetodeid kasutades ilmnenud veel teisigi probleeme. Esiteks, saadud tulemused aeguvad (aja jooksul inimeste töövood muutuvad) ja teiseks, paljud uuringud tuginevad üksnes ühekordsetele mõõtmistulemustele ja sellepärast ei ole võimalik konkreetseid üldistusi teha. (Claessens, van Erd, Roe, 2007, Liu jt, 2009 kaudu)

See, et uurimistulemused aja jooksul aeguvad, on paratamatu, aga kahest teisest väljatoodud probleemist on võimalik hoiduda. Selle asemel, et kasutada ainsa mõõtmismeetodina pikka küsimustikku, tuleks see asendada näiteks tehnoloogial põhineva mõõtmismeetodiga, kus indiviidi omapoolne panus ja ajakulu on võimalikult väike. Et mõõtmistulemuste põhjal oleks võimalik üldistusi teha, ei tohiks mõõtmistulemused olla ainult ühekordsed. Seda arvesse võttes katsetavadki ajakirjanikud antud töös tehnoloogial põhinevat mõõtmismeetodit ja mõõdavad oma uudise loomise protsessile kuluvat aega rohkem kui üks kord.

Varasemad uuringud on näidanud, et kõige täpsemad tulemused inimese ajakasutusest saab objektiivseid mõõtmisviise kasutades. Teine võimalus on subjektiivseid- ja objektiivseid mõõtmisviise omavahel kombineerida, sest subjektiivsed mõõtmisviisid (nagu näiteks raportid, päevikud ja küsimustikud) aitavad objektiivsete mõõtmistulemuste põhjal põhjalikumaid järeldusi teha. (Panter, Costa, Dalton, Jones ja Ogilvie, 2014)

Panter jt (2014) töötasid oma teaduslikku uuringut tehes aja mõõtmiseks välja näiteks täiesti uude meetodi, mis on kombineeritud subjektiivsetest ja objektiivsetest mõõtmisviisidest. Nende eesmärgiks oli kindlaks teha aeg, mis kulub inimestel tööle jõudmiseks, aktiivseid liikumisviise ja motoriseeritud transpordiliike kasutades.

Kõigepealt täitsid kõik uuringusosaljad küsimustiku, kus neil tuli kirjeldada oma tavapärasest liikumisviisi kodust tööle ja töölt koju viimase seitsme päeva jooksul. Iga liikumisviisi juurde tuli eraldi juurde märkida ka subjektiivne hinnang ajalise kestvuste kohta. Kasutades sellist uurimismeetodit, peab osalejatel olema aga realistlik ettekujutus oma ajavoost ehk kogemus erinevatele etappidele kuluvast ajast.

Mõõtmisperioodi ajal kandsid uuringusosaljad kaht seadeldist – kombineeritud seadet südame löögisageduse mõõtjast ja liikumisandurist ning globaalset positsioneerimissüsteemi.

Lisaks sellele täitsid nad iga päev päevikut ja edastasid iga nädala lõpus kokkuvõtliku raporti oma liikumisest.

Pateri jt (2014) läbiviidud uuringust selgus, et osalejad hindasid oma aktiivse liikumise aega palju suuremaks, kui objektiivsetest mõõtmisviisidest selgus. Seda arvesse võttes tuleks inimese töövoogu ja ajajuhtimist uurides suhtuda uuringus osalejate enda kirjapandud andmetesse alati väga kriitiliselt.

1.5. Uurimisküsimused

Antud töö peamiseks uurimisülesandeks on erinevate meetoditega mõõta ja analüüsida ajakirjanike töövoogu. Töö kontekstis on oluline uurida aga ka seda, milliste meetodite käigus on võimalik kaardistada ajakirjaniku tööritmi ja millised on kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid.

Uurimistöök on püstitatud järgnevad uurimisküsimused:

1. Milliseid meetodeid kasutada ajakirjanike töövoogu mõõtmiseks?

- Kas ajahaldur Toggl sobib uudisetootjate töövoogu mõõtmiseks?
- Millised on ajahalduri Toggl kitsaskohad?
- Milliste töövoogu mõõtmise meetodite käigus on võimalik kaardistada ajakirjaniku tööritmi?

2. Kui palju aega kulub ajakirjanikel uudise loomisele aega?

- Milline on ajakirjanike töövoogu?
  - a) Millises etapis kulub ajakirjanikel uudise loomisele põhiline ajaressurs?
  - b) Millist tüüpi pausid ja kõrvalised tegevused uudisetootjate töövoos on?
  - c) Kas ja kui palju tegelevad ajakirjanikud rööprähklemisega?

- Kuidas erinevad või sarnanevad ajakirjanike subjektiivsed hinnangud oma ajakasutuse kohta Toggl'i mõõtmistulemustega?

3. Millised on kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid?

2. METOODIKA JA VALIM

2.1. Uurimismeetodid

Selleks, et mõõta ajakirjanike töövoogu, palusin valimisse kuulunud kaheksal päevalehtedes töötaval ajakirjanikul kõigepealt subjektiivselt hinnata, kaua võiks neil uudise loomise erinevatele etappidele aega kuluda.

Internetipõhine küsimustik (vt Lisa 1.) saadeti 2016. aasta märtsikuus ajakirjanikele elektrooniliselt. Ajakirjanikud hindasid küsimustikus subjektiivselt, tuginedes oma eelnevale töökogemusele, mitu originaaluudist nad keskmiselt ühe päeva jooksul loovad, kaua kulub neil tavaliselt aega tervele protsessile ja konkreetselt erinevatele etappidele (informatsiooni kogumine, töö erinevate allikatega, informatsiooni kontrollimine/täpsustamine, kirjutamine, toimetamine). Lisaks tuli ajakirjanikel küsimustikus vastata, millisesse vanusegruppi kuulatakse, millises väljaandes ja konkreetselt millises toimetuses töötatakse, kuidas näeb välja nende töögraafik ja kui pikk on nende tööstaaž.

Küsimustikke ajajuhtimise kohta on oma uuringutes kasutanud näiteks Bond ja Feather (1988) ning Britton ja Tesser (1991) (Liu jt, 2009).

Teise ja põhilise meetodina kasutasin ma ajahaldurit Toggl. Toggl on veebipõhine ajahaldur (ajajuhtimisrakendus), mille abil saab erinevatele tegevustele kulunud aega mõõta. Ajajuhtimisrakendust pakkuv ettevõtte (Toggl OÜ) on asutatud kahe eestlase poolt ja ajahalduril on hetkel üle pooleteise miljoni aktiivse kasutaja üle kogu maailma. (Toggl, 2016)

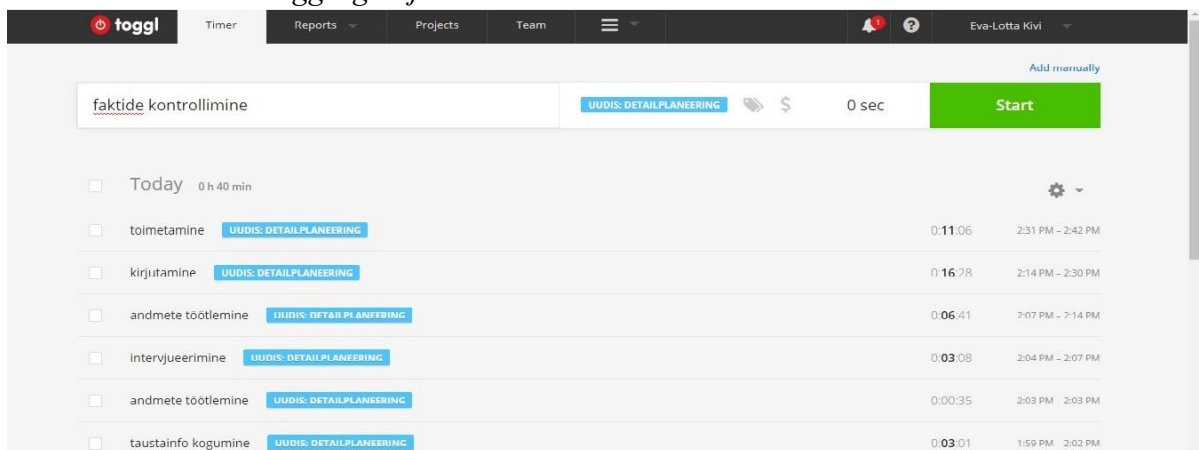
Toggl'it ei ole varem ajakirjandusuuringute kontekstis kasutatud. Ainult käesolevale tööle eelnenud seminaritöös, kus Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni bakalaureuseõppe üliõpilased katsetasid seda Reporteritöö aine raames. Kuna selgus, et ajahaldur Toggl sobis üliõpilaste uudise loomise protsessi mõõtmiseks, on sama meetod võetud katsetusele ka käesolevas töös juba töötavate ajakirjanike puhul.

Uurimistöös osalenud ajakirjanikud mõõtsid oma uudise töötlemisele kuluvat aega ajahalduriga vähemalt kolme päeva jooksul. Iga ajakirjanik lõi mõõtmisperioodi jooksul, mis oli igäihe jaoks individuaalne, 2-6 uudist.

Bakalaureusetöole eelnenud seminaritöös kasutasin ma Toggl'i tasuta versiooni. Kuna seminaritöö tulemused näitasid, et üliõpilased unustasid oma mõõtmistulemusi kohati edastada, kasutasin antud töö raames tasulist äriveriooni, mille Toggl'i loojad uurimistöös eesmärgil võimaldasid. Toggl'i äriverioon laseb luua endale piiramata suuruses tiimi ja annab võimaluse saada automaatselt osa iga tiimiliikme mõõtmistulemustest. Samuti on võimalik oma tiimiliikmetele saata meeldetuletusi. Etapid, mida ajakirjanikud ajahalduriga Toggl mõõtma pidid, ei olnud reglementeeritud. Iga ajakirjanik sai need valida vastavalt oma tööharjumusele.

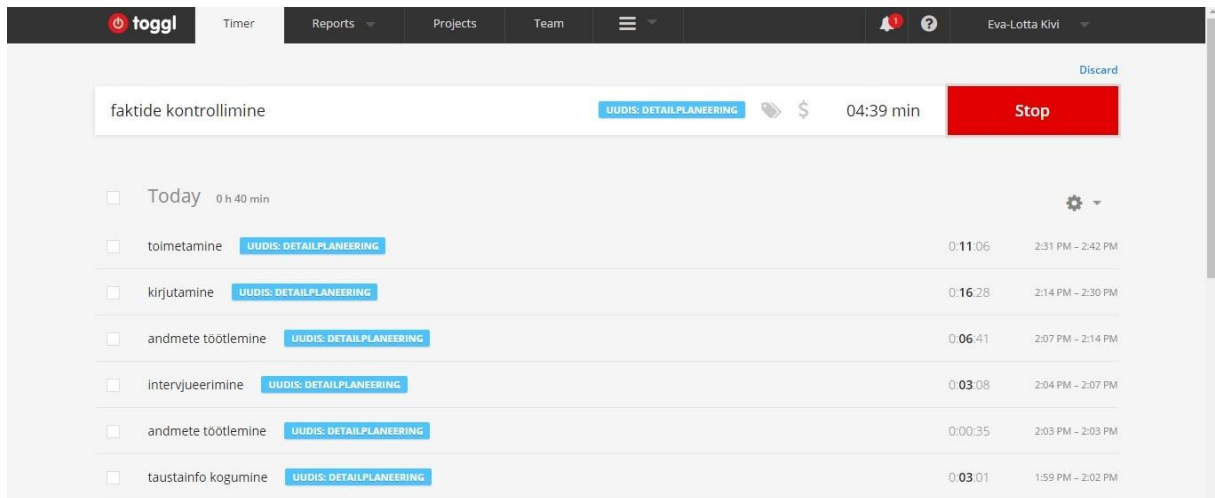
Selleks, et ajahaldurit arvutis või nutiseadmes kasutada, tuleb luua endale konto (nutiseadmes kasutamise korral tuleb Toggl oma vahendisse ka installeerida). Pärast konto loomist tuleb luua projekt (näiteks: UUDIS: detailplaneering) ning seejärel saab antud projekti alla luua erinevaid etappe (näiteks: taustainfo kogumine, andmete töötlemine, intervjuerimine jne).

Ekraanitõmmis 1. Toggl'iga ajamõõtmise alustamine

Aja mõõtmise alustamiseks tuleb vajutada lihtsalt “START” nuppu (Ekraanitõmmis 1.). Aja mõõtmise katkestamiseks või peatamiseks tuleb kasutada “STOP” nuppu (Ekraanitõmmis 2.), misjärel Toggl registreerib kulunud aja.

Ekraanitõmmis 2. Toggl'iga ajamõõtmise lõpetamine

Toggl'iga saab aega mõõta ka juhul, kui sama ülesannet tehakse mitmel päeval. Siis tuleb valida enne alustamist etapp, mille tegemist soovitakse jätkata. Tehes sama ülesannet mitmel päeval, arvestab Toggl kokku ka lõpliku aja, mis kogu tööprotsessile kulus. (Uurman, 2015) Pärast kõigi etappide mõõtmist pakub ajahaldur ülevaatlikku raportit, kus on projekti erinevatele etappidele kulunud aeg kokku liidetud.

Kolmanda uurimismeetodina kasutasin semistruktueeritud intervjuud. Kuna semistruktueeritud intervjuus on intervjueeritaval võimalik vastata küsimustele täiel määral oma sõnadega (Lepik jt, 2016), kasutasin käesolevas töös just seda intervjuutüüpi.

Semistruktueeritud intervjuud on ajakirjanike töövoogu uurides kasutanud näiteks Saltzis ja Dickinson (2008), kes intervjueerisid 2002. ja 2003. aastal kahtkümmet Suurbritannia meediaväljaannetes töötavat ajakirjanikku.

Käesolevas uurimistöös osalenud ajakirjanikud kirjeldasid intervjuus oma tavalist tööpäeva ja uudise loomise protsessi. Ajakirjanikud andsid hinnangu, milline on nende jaoks kõige aeganõudvam uudise loomise protsessi etapp, kuidas leitakse tavaliselt uudiseteemasid. Lisaks sellele arutlesid ajakirjanikud rööprähklemise ja uudise loomise protsessi vältel olevate pauside üle jne. Samuti analüüsisid ajakirjanikud oma mõõtmisperioodi ja Toggl'i kitsaskohti. Intervjuud viidi läbi meili ja Skype'i teel.

Kuna kaheksast ajakirjanikust seitse soovisid intervjuuküsimustele vastata meili teel, olid nende intervjuuküsimused eelnevalt kirja pandud kindlas järjestuses ja sõnastuses. Ajakirjaniku puhul, kellega intervjuu toimus Skype'i teel, tuginesin samadele küsimustele, kuid teemaarendus jäi siiski vabaks, sest soovisin lähtuda intervjuu käigust ja vastustest. Intervjuude transkriptsioonid on lisades (vt Lisa 2.).

Selleks, et selgitada välja, millised puudujäägid või eelised käesoleva töö põhilisel meetodil – ajahalduril Toggl olla võivad, viisin antud töö kontekstis läbi veel ühe juhtumiuuringu, kuhu käesoleva töö põhiline mõõtmismeetod – ajahaldur Toggl ei olnud kaasatud.

Juhtumiuuringu meetod on kombineeritud avalikustatud vaatlejana tehtud etnograafilisest vaatlusest, ajakirjaniku töövoos salvestamisest ja struktureerimata intervjuust. Juhtumiuuringu tüüp on lihtne ehk keskendub ühele inimesele (Strömpl, 2016). Juhtumiuuringus jälgisin ühe tööpäeva jooksul ühe uudistetoimetaja töövoogu ja lisaks sellele salvestasin tema arvutiekraanil toimuvat Skype'i ekraanijagamise abil. Vaatlusele ja salvestamisele järgnes intervjuu, kus uudistetoimetaja analüüsis vaatluse käigus uurija poolt tehtud tähelepanekuid arvesse võttes oma töövoogu.

Kuna ma soovisin teha mittesekkuvat vaatlust, valisin vaatluseliigiks avalikustatud vaatlejana tehtud vaatluse. Avalikustatud vaatlejana tehtud vaatluse korral ei võta uurija protsessidest osa (Vihalemm, 2016). Vaatlus toimus ühe tööpäeva jooksul (06.30-14.30) ja ajakirjanik oli vaadeldaval päeval tööl hommikuses vahetuses. Vaatluse käigus jälgisin ma ajakirjaniku tegevust, pöörates erilist tähelepanu pausidele ja rööprähklemisele. Samuti jälgisin ma toimetuseruumis toimuvat. Vaatluse käigus ei käinud ma ajakirjanikuga väljapool toimetuseruumi kaasas.

Kuna mul oli kindel soov, et vaatlusele järgneks vabas vormis vestlus, valisin intervjuutüübiks struktureerimata intervjuu. Intervjuu toimus nädal aega pärast vaatlust. Intervjuuküsimused olid “kuulamispõhised”. Intervjuu transkriptsioon on lisades (vt Lisa 6.2.)

2.2. Valim

Valimi moodustavad 25 ajakirjanikku kolmest erinevast väljaandest (Postimees, Eesti Päevaleht ja Sakala), kes on väljavalitud juhuväljavõtu alusel. 14 ajakirjanikku 25-st lubasid uuringust algselt osa võtta, kuid kuus ajakirjanikku 14-st keeldusid viimasel hetkel uuringus siiski osalemast, tuues põhjuseks kas ajapuuduse, puhkuse, komanderingu välismaal või meetodi ebasobivuse oma tööprotsessiga. Kaheksa ajakirjanikku (viis naist ja kolm meest) 14-st võttis osa terviklikust uuringuprotsessist (vastasid küsimustikule, mõõtsid Toggl'iga vähemalt kolme päeva jooksul oma töövoogu ja vastasid pärast mõõtmisperioodi intervjuu küsimustele).

Valimi moodustamisel soovisin esialgu lähtuda põhimõttest, et esindatud oleksid ajakirjanikud võimalikult erinevatest vanusegruppidest. Valimi moodustamise käigus aga selgus, et uuringus olid nõus osalema vaid noored ajakirjanikud (20-35aastased). Vanemad ajakirjanikud pidasid uuringus osalemise takistuseks tehnoloogial põhineva uurimismeetodi kasutamist.

Lisaks kaheksale ajakirjanikule, kes võtsid osa terviklikust uuringuprotsessist, kuulub valimi hulka ka üks Eesti Rahvusringhäälingu uudistetoimetaja, kes osales juhtumiuuringus. Ajakirjanike taust on võetud küsimustikest ja intervjuudest.

Ajakirjanik 1 - Töötab Postimehe sporditoimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaz on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette, et kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha kaheksatunnine *online*-valve (tööpäev algab kas 7.00 või 15.00) ja kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha lugusid paberlehe jaoks (tööpäev algab umbes 12.00/13.00 ja lõpeb tavaliselt ajavahemikus 19.00-22.00).

Ajakirjanik 2 - Töötab Postimehe siseuudiste toimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaz on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjaniku sõnul kestavad tööpäevad tavaliselt vähemalt tund või kaks kauem. Kord kahe kuu jooksul tuleb tööol olla ka nädalavahetusel. Ajakirjanik loob uudiseid nii paberlehe kui ka veebi jaoks.

Ajakirjanik 3 - Töötab Postimehe tarbijatoimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni. Ajakirjanik alustab tavaliselt oma tööpäeva veidi pärast kella kaheksat ja lõpetab pärast nelja. Ajakirjanik loob uudiseid nii paberlehte kui ka veebi.

Ajakirjanik 4 - Töötab Sakala arvamustoimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjanik alustab oma tööpäeva tavaliselt hommikul kell üheksa ja lõpetab õhtul kella kuue-seitsme vahel.

Ajakirjanik 5 - Töötab Postimehe tarbijatoimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjanik loob uudiseid nii paberlehte kui ka veebi.

Ajakirjanik 6 - Töötab Eesti Päevalehe uudistetoimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž jääb ajavahemikku 5-10 aastat. Ajakirjaniku sõnul on tema töögraafik paindlik. Enamasti alustab ta tööpäeva hommikul kella üheksa paiku ja lõpetab ajavahemikus 17-20 õhtul. Tööpäeva pikkus sõltub sellest, millal homsesse lehte vajaminev lugu valmis saab. Ajakirjanik loob lugusid vaid paberlehte jaoks.

Ajakirjanik 7 - Töötab Eesti Päevalehe Eesti uudiste toimetuses. Ajakirjanik kuulub vanusegruppi 30-35 ja tema tööstaaž jääb ajavahemikku 5-10 aastat. Ajakirjaniku sõnul algab tema tööpäev hommikuse kella poole kümnese koosolekuga ja lõppeb siis, kui vajaminev lugu on valmis. Ajakirjanik loob lugusid peamiselt paberlehte jaoks.

Ajakirjanik 8 – Töötab Postimehe tarbijatoimetuses. Ajakirjanik 8 kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjanik 8 loob lugusid nii paberlehte kui ka veebi.

Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali uudistetoimetaja (juhtumiuurimus) –
Uudistetoimetaja töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi hommikuses või õhtuses vahetuses. Hommikune vahetus algab hommikul kell pool seitse ja õhtune vahetus päeval kell pool kolm.

3. UURINGU TULEMUSED

Kõigepealt annan ma käesolevas peatükis ülevaate ajakirjanike mõõtmistulemustest uudisetüüpide järgi ning ajaliselt kõige aeganõudvamatest ja vähem aeganõudvatest etappidest uudise loomisel. Seejärel tööritude intensiivsusest, pausidest, kõrvalistest tegevustest ja rööprähklemisest töövoos. Samuti analüüsin ajahalduri kasutamise kitsaskohti ja ajakirjanike poolt antud subjektiivsete hinnangute ja ajahalduri Toggl tulemuste võrdlusest tulenevaid sarnasusi ja erinevusi. Lisaks sellele võtan vaatluse alla juhtumianalüüsi tulemused ja kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid.

3.1. Tulemused uudisetüüpide järgi

Uuringus osalenud kaheksa ajakirjanikku mõõtsid kokku 28 originaalloo loomise protsessi. Kuna 28-st loost kuue protsess katkestati, siis on lähema vaatluse alla võetud 22 terviklikku originaallugu.

Uudisetüübi määramise aluseks on käesolevas töös võetud loo keerukuse astme neli komponenti: loo maht (tähemärkide arv koos tühikutega), allikate arv (lisaks allika poolt edastatu domineerimine uudise kogumahu suhtes), ajakirjaniku tekstis sisaldava taustinformatsiooni maht (aitab kaudselt määrata ajakirjaniku olemasolevat taustateadmist antud valdkonnas; selle kategooria kasutamist toetab intervjuu ajakirjanikega) ja keskmine kirjutamise kiirus. Iga ajakirjaniku mõõtmisperioodi individuaalkirjeldused asuvad lisades (vt Lisa 10.)

Originaallood on jagatud oma tüübi poolest kuude erinevasse gruppi:

1) LIHTSAD UUDISED - uudisllood, mis põhinevad lugejakirjal ja 1-2 intervjuueeritaval. Tähemärkide arvult jäävad need vahemikku 1707-5315. (6 uudislugu);

- 2) **VALDKONNA SPETSIIFILISED UUDISED** – uudislood, mida reporter kirjutab paljuski olemasolevatele taustateadmistele tuginedes, on tähemärkide arvult vahemikus 1964-4558. (3 uudislugu);
- 3) **KESKMISE KEERUKUSASTMEGA UUDISLOOD** - uudislood, mis põhinevad intervjuudel ja refereeringutel, on üldiselt mahult suuremad kui lihtsad uudised. Tähemärkide arvult jäävad need vahemikku 3637- 6042. (3 uudislugu);
- 4) **INTERVJUUD** - uudislood, mille ainukesteks allikateks on intervjuud. Tähemärkide arvult vahemikus 5040-5297. (2 uudislugu);
- 5) **KEERULISED UUDISED** – pikad (6852-10057 tähemärki) analüüsivad uudislood. (3 uudislugu);
- 6) **MUU** - ülejäänud lood, mis ei liigitu eelnimetatud gruppidesse (5 lugu).

3.1.1. Lihtsad uudised

Lihtsate uudiste (uudislugude, mis põhinevad lugejakirjal ja 1-2 intervjuueeritaval) alla kuulub 22-st originaalloost kuus ja need on loodud kolme erineva ajakirjaniku (Ajakirjanikud 3, 5 ja 8) poolt. Kõik ajakirjanikud töötavad Postimehe tarbijatoimetuses. (vt Lisa 6.1.)

Lihtsate uudiste loomise protsess oli järgnev: ajakirjanik sai lugejakirja(u), kus tehti mõnele ettevõttele või teenusepakkujale etteheiteid. Seejärel küsis ajakirjanik tasakaalustuseks eksperdilt kommentaari ning vormistas lugejakirja ja intervjuueeritava kommentaari põhjal uudise. Taoline uudise loomise protsess ei nõua ajakirjanikult aeganõudvat uudisväärtustatud sündmuse või probleemi tausta uurimist ja isiklikku analüüsi, vaid lihtsalt allikate intervjuu osalist transkribeerimist ja loo tehnilist vormistamist/masinlikku kirjutamist.

Antud lugude tähemärkide arv jäi vahemikku 1707-5317 ja nende loomise protsess jäi ajaliselt vahemikku 38 minutit kuni 1 tund ja 11 minutit. Kuuest loost kolme uudise loomise protsess oli väga sarnaste näitajatega. Nende tähemärkide arv jäi vahemikku 1707-1981 ja aeg vahemikku 52 minutit kuni 1 tund ja 11 minutit. Ka kirjutamise keskmine kiirus oli neil väga sarnane - see jäi vahemikku 142-165 tähemärki minutis. Antud uudislood põhinesid lugejakirjal ja ainult ühel intervjuueeritava kommentaaril. Sellest tulenevalt võib öelda, et

ajakirjanikul kulub kuni 2000-tähemärgilise uudisloo ehk lihtsa uudisloo loomiseks, kus on kasutatud üht intervjueeritavat, keskmiselt tund aega. (vt Lisa 6.1.)

Põhjuseid, miks mõne uudise loomisele, mille tähemärkide arv jääb umbes vahemikku 3000-5000, kulub ajaliselt sama kaua aega, kui mõne 2000- tähemärgilise uudise loomisele, võib olla mitmeid. Uudisloo (UUDIS: Veebipood. Lisa 2.3.2) puhul, mille tähemärkide arv on 5317 (uudise loomise aeg 54 minutit), sai määravaks tõenäoliselt see, et ajakirjanik kasutas küll kahe intervjueeritava kommentaari, kuid teise intervjueeritava kommentaar oli esitatud uudises muutmata kujul. Kuna allika kommentaar oli lisatud muutmata kujul, ei nõudnud see ajakirjanikult suur ajakulu, kuid andis loo mahule palju juurde. (vt Lisa 6.1.)

3.1.2. Valdkonna spetsiifilised uudised

Valdkonna spetsiifiliste uudiste alla kuuluvad käesolevas töös spordiuudised, sest valdkonna spetsiifikast tulenevalt kirjutab spordireporter lugusid väga paljuski olemasolevatele taustateadmistele tuginedes. Nimelt on spordiuudiste reporterid enamasti oma ala fännid ja psühholoogiliselt väga lähedal neile, kellest nad kirjutavad - see annab neile temavaldkonnast sügavad teadmised (Hennoste, 2008).

Spordiuudiste alla kuulub 22-st originaalloost kolm ja need on loodud Ajakirjanik 1 poolt, kes töötab Postimehe sporditoimetuses.

Ajakirjanik lõi mõõtmisperiodil kolm väga erineva keerukusastmega uudislugu:

- 1) uudise, mis põhineb refereeritud uudistel (tähemärkida arv 2822);
- 2) uudise, mis põhineb intervjuul ja pressikonverentsil (tähemärkide arv 1964);
- 3) uudise, mis põhineb intervjuul ja internetiallikatel (tähemärkide arv 4558);

Antud kolme loo puhul oli ühiseks jooneks see, et lisaks refereeritud uudiste kasutamisele või intervjuudele, kasutas ajakirjanik ilmselt ka enda eelnevaid teadmisi antud temavaldkonnast, mis omakorda muutis informatsiooni töölemise aja lühemaks. Toggl'i mõõtmistulemused igatahes näitavad, et infotöötlemise etapid võtsid võrreldes kirjutamise etapiga palju vähem

aega (vt Lisa 4.1.1., 4.1.2. ja 4.2.3.) ja keskmine kirjutamise kiirus oli antud lugude puhul üsna aeglane. Kahe loo puhul jäi see lausa alla 40 tähemärgi minutis. (vt Lisa 6.2.)

3.1.3. Keskmise keerukusastmega uudised

Keskmise keerukusastmega uudiste (uudislugude, mis põhinevad intervjuudel ja eelnevalt loodud uudiste refereeringutel) alla kuulub 22-st originaalloost kolm ja need on loodud kahe erineva ajakirjaniku (Ajakirjanikud 2 ja 7) poolt. Ajakirjanik 2 töötab Postimehe ja Ajakirjanik 7 Eesti Päevalehe siseuudiste toimetuses. (vt Lisa 6.3.)

Kõigi loodud uudislugude puhul on vähe originaalinfo töötlemist ja ajakirjanikud on tuginenud peamiselt juba varem (samas väljaandes avaldatud lugudele, mis on loodud ajakirjaniku enda või mõne tema kolleegi poolt) avaldatud faktidele. Mõlemad ajakirjanikud on küsinud oma uudislugudes intervjuueeritavatel kommentaare, kuid need on lugudes esitatud väga lühidalt. Ajakirjanik 2 intervjuueeris oma uudisloo (UUDIS: Õiguskomisjon. Lisa 4.2.2.) jaoks küll kolme erinevat isikut, kuid nende kommentaarid on uudises esitatud vaid paari lausega ja suurem osa loost koosneb eelnevalt loodud uudiste refereeringutest.

Tähemärkide arvult on kõige pikem uudis (UUDIS: õiguskomisjon, vt Lisa 4.2.2.) – 6024 tähemärki. Uudise loomise protsessile kuluva aja poolest on antud uudis aga kõige väiksema ajakuluga – 55 minutit. Toggli'i mõõtmistulemused näitavad, et kirjutamise etapile kuluv aeg oli loo puhul väga lühike – 11 minutit ja keskmine kirjutamise kiirus suur – 335 tähemärki minutis. Peamine ajakulu antud loo puhul läks hoopis eeltööle (eelnevalt loodud uudiste refereerimisele) – 30 minutit, mis kinnitab seda, et antud loos on vähe originaalinfo töötlemist.

Suur kontrast eeltöö ja kirjutamise etapi vahel oli ka ajakirjaniku teise uudise (LUGU: iluvõimlemise treening, Lisa 4.2.4.) vahel. Eeltööle ehk antud loo kontekstis (eelnevalt loodud uudiste refereerimisele) kulus ajakirjanikul aega 1 tund ja 40 minutit ja kirjutamisele 44 minutit. Võrreldes eelmise looga (UUDIS: õiguskomisjon, vt Lisa 4.2.2.) oli keskmine kirjutamise kiirus aga palju väiksem – 108 tähemärki minutis ja tervele uudise loomise protsessile kuluv aeg pikem – 3 tundi ja 34 minutit. Tähe märkide arvult oli antud lugu aga

rohkem kui 1000 tähemärki lühem – 4769 tähemärki. Millest selline erinevus tingitud võib olla, on Toggl'i mõõtmistulemuste põhjal keeruline öelda. Põhjuseks võib näiteks olla mõõtmisviga või siis rööprähklemisest tingitud pikem aeg.

Kolmanda uudise (Uudis: sotsiaaldemokraadid, vt Lisa 4.7.3.) puhul oli eeltööle (26 minutit) ja kirjutamisele (24 minutit) kuluv aega üsna sarnane. Tervele uudise loomise protsessile kuluv aeg oli 1 tund ja 3 minutit. Loo pikkuseks oli 3637 ja kirjutamise keskmiseks kiiruseks 152 tähemärki minutis.

3.1.4. Intervjuud

Uudislugusid, mis põhinevad ainult intervjuul on antud valimis kaks ja need on loodud kahe erineva ajakirjaniku (Ajakirjanikud 3 ja 7) poolt. Ajakirjanik 3 töötab Postimehe tarbijatoimetuses ja Ajakirjanik 7 Eesti Päevalehe siseuudiste toimetuses. (vt Lisa 6.4.)

Tähemärkide arvult on lood väga sarnased – üks lugu on 5040 tähemärki ja teine 5297 tähemärki. Uudise loomise protsessile kuluv aeg on lugude puhul aga väga erinev - (UUDIS: Rootsi praktikandid, Lisa 4.3.1.) 3 tundi ja 42 minutit ja (UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna, Lisa 4.7.2.) 1 tund ja 6 minutit.

Suur ajaline kontrast tekkis ilmselt sellest, et Ajakirjanik 3 tegi intervjuude põhjal läbikirjutatud uudisloo (UUDIS: Rootsi praktikandid, Lisa 4.3.1.), aga Ajakirjanik 7 esitas oma loo intervjuuvormis (UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna, Lisa 4.7.2.). Lisaks sellele intervjuueeris Ajakirjanik 3 kolme erinevat isikut (grupiintervjuu) aga Ajakirjanik 7 intervjuueeris vaid üht inimest. (vt Lisa 6.4.)

Seda, et nii-öelda läbikirjutatud uudisloo loomine on ajakulukam, näitab ka kirjutamise keskmine kiirus. Ajakirjanikul 3 oli keskmine kirjutamise kiirus oli 47 tähemärki minutis, aga Ajakirjanikul 7 oli keskmine kirjutamise kiirus 211 tähemärki minutis. (vt Lisa 6.4.)

3.1.5. Keerulised uudised

Keerulisi uudiseid ehk pikki analüüsivaid uudislugusid on valimis kolm ja need on loodud kahe erineva ajakirjaniku (Ajakirjanikud 6 ja 7) poolt. Ajakirjanikud 6 ja 7 töötavad Eesti Päevalehe uudistetoimetuses. (vt Lisa 6.5.)

Antud lugude tähemärkide arv jäi vahemikku 6852-10057 ja nende loomise protsess jäi ajaliselt vahemikku 5 tundi ja 10 minutit kuni 12 tundi ja 34 minutit. Lugude keskmine kirjutamise kiirus jäi vahemikku 37-70 tähemärki minutis. (vt Lisa 6.5.)

Analüüsitulemused näitavad, et loo mahul (tähemärkide arvu) ja uudise loomise ajal on pikkade analüüsivate uudislugude puhul väga väike seos. Ajakirjanikul 6 kulus 10 057 tähemärgilise loo tegemiseks näiteks 5 tundi ja 10 minutit, aga 6852 tähemärgilise loo tegemiseks 12 tundi ja 34 minutit. Mõlema uudisloo puhul intervjueris ta nelja erinevat inimest ja kasutas lisamaterjale. Uudise loomisele kuluvat aega mõjutas kõige enam hoopis teemavaldkond.

Nimelt kulus Ajakirjanikul 6 ajaliselt palju vähem aega uudisloole (UUDIS: Eliitkool, vt Lisa 4.6.1), mis kuulus tema teemavaldkonda (haridus), kui uudisloole (UUDISARTIKKEL: Kultuurilugu, vt Lisa 4.6.2.), mis ei kuulunud Ajakirjanik 3 tavapärasesse teemavaldkonda. Toggl'i mõõtmistulemused näitavad, et Ajakirjanikul 3 kulus lausa üle kuue tunni uudisloo (UUDISARTIKKEL: Kultuurilugu, vt Lisa 4.6.1.) ettevalmistamisele. Toggl'i mõõtmistulemused näitavad, et uudisloo (UUDIS: Eliitkool, vt Lisa 4.6.2.) puhul alustas ajakirjanik aga kohe allikatega suhtlemisega. (vt Lisa 6.5.)

Kuna kirjutamise etapile kuluv aega oli mõlema uudise puhul üsna sarnane - uudisloo (UUDIS: Eliitkool, vt Lisa 4.6.1) puhul 3 tundi ja 11 minutit ja uudisloo (UUDISARTIKKEL: Kultuurilugu, vt Lisa 4.6.2.) puhul 3 tundi ja 3 minutit, siis ilmselt saigi määravaks faktoriks uudise loomise aja osas see, kas teema kulus ajakirjanikku tavapärasesse teemavaldkonda või mitte.

3.1.6. Muu

Viimasesse gruppi kuulub viis lugu 22-st, mida ei ole võimalik eelnevate uudisetüüpide alla liigitada. Antud lood on oma iseloomult ja eesmärkidelt väga erinevad. Kaks lugu viiest ei kuulu üldse uudisežanri alla – persoonilugu ja juhtkiri. Ülejäänud kolm lugu liigituvad küll uudisežanri alla, kuid nende loomise protsess on erinev eelnevalt väljatoodud uudisetüüpide alla kuuluvatest uudistest. Uudislugu (UUDIS: Käsitööleibade test, vt Lisa 4.5.3.) põhines näiteks ajakirjaniku poolt tehtud testil inimestega, uudislugu (UUDISLUGU: Lugejate hinded ministritele, vt Lisa 4.2.3.) põhines lugejate poolt antud hinnangutel ning uudislugu (UUDIS: Nordicalennud, vt Lisa 4.5.4) põhines pressiteatel. (vt Lisa 6.6.)

3.2. Töövoog

Toggl'i mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus kirjeldasid ajakirjanikud oma tavalist tööpäeva ja selgus, et ajakirjanike tööpäev algab tavaliselt hommikul kell üheksa ja lõpeb õhtul ajavahemikus 17.00-19.00 (Ajakirjanikud 2, 4, 5, 6, 7, ja 8). Ajakirjanike sõnul lõpeb ametlikult tööpäev küll õhtul kell viis, kuid enamasti tuleb tööl olla kauem, sest uudise loomise protsess kestab kauem.

Viie-kuue ajal võiks lugu valmis olla, aga mul läheb tihti kellaajaliselt üle. Tööpäev lõpeb siis, kui lugu on toimetajale üle antud. (Ajakirjanik 6)

Tööpäev lõpeb kell viis, kuid vahel on vaja mõne teemaga pikemalt tegeleda, siis olen toimetuses ka kauem. (Ajakirjanik 8)

Kahe ajakirjaniku töögraafik on aga teistest erinev. Ajakirjanik 3 alustab oma tööpäeva hommikul kell kaheksa ja lõpetab õhtul kell neli. Ajakirjanik 1 töögraafik näeb ette, et kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha kaheksatunnine *online*-valve (tööpäev algab kas 7.00 või 15.00) ja kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha lugusid paberlehe jaoks (tööpäev algab umbes 12.00/13.00 ja lõpeb tavaliselt ajavahemikus 19.00-22.00).

3.2.1. Kõige aeganõudvamad ja vähem aeganõudvad etapid uudise loomisel

Kui võtta arvesse kõigi ajakirjanike mõõtmistulemusi ajahalduriga Toggl, võib öelda, et kõige aeganõudvamaks etapiks uudise loomisel kujunes ajakirjanike jaoks kirjutamine ja kõige vähem aeganõudvamaks toimetamine (meediauurijad ei liigita toimetamise etappi eraldiseisvaks uudise loomise protsessi etapiks, aga käesolevas uurimistöös mõõtsid ajakirjanikud toimetamisele kuluvat aega eraldi etapina). Uudisetüübiti ei saa kõige aeganõudvamate etappide või vähem aeganõudvamate etappide osas üldistusi teha, sest see oli väga erinev.

Valimisse kuulunud kaheksa ajakirjanikku mõõtsid Toggl'iga kokku 28 originaalloo loomise protsessi (kuus originaallugu 28-st ei ole terviklikud ja nende puhul ei ole võimalik kõige aeganõudvamaid või vähem aeganõudvamaid etappe määrata) ja kirjutamise etapp osutus kõige aeganõudvamaks 11 loo puhul 22-st. Viie loo puhul 22-st osutus kõige aeganõudvamaks uudise loomise etapiks eeltöö. Ülejäänud kuue loo puhul osutusid kõige aeganõudvamateks etappideks näiteks andmete töötlemine (1x), toimetamine (2x), töö allikatega (3x). (vt Lisa 7.)

Viis ajakirjanikku kaheksast tões ka mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus, et kirjutamine on nende jaoks aeganõudev etapp uudise loomise protsessis. Lisaks kirjutamise etapile toodi aeganõudva etapina välja ka informatsiooni kogumist, eeltööd (tausta selgeks tegemist), allikate suhtlemist jne.

Kirjutamine on minu jaoks kindlasti kõige aeganõudvam etapp uudist tehes. (Ajakirjanik 5)

Kui lugu on pikk, siis kirjutamine. Aga informatsiooni kogumine võtab tihtipeale samapalju või isegi rohkem aega. (Ajakirjanik 1)

Kirjutamine on aeganõudev ja tausta enesele selgeks tegemine ka. Olen selles mõttes põhjalik ja nõ "mukkija tüüp", kui vähegi võimalik. (Ajakirjanik 4)

Kõige vähem aeganõudvamaks etapiks osutus ajakirjanike jaoks toimetamine – üheksa loo puhul 22-st. Sellele järgnes veebikeskkonda üles laadimise etapp – kuue loo puhul 22-st (kahe loo puhul olid ajakirjanikud toimetamise ja veebikeskkonda üles laadimise etapi ühendanud). Ülejäänud üheksa loo puhul osutusid kõige vähem aeganõudvamateks etappideks intervjuerimine (5x), kirjutamine (2x), graafikumaterjali koostamine (1x) ja info kogumine/eeltöö (1x). (vt Lisa 7.)

Antud uurimistöös kontekstis on oluline ära märkida aga see, et üldistused kõige aeganõudvama või vähem aeganõudvama etapi puhul on tehtud nende etappide puhul, mida mõõtmistulemused näitavad. Toggl'i raportid näitavad, et ajakirjanikud ei mõõtnud eraldi selliseid etappe, nagu näiteks intervjuu transkribeerimine ja ülekuulamine. Kui ajakirjanikud oleksid mõõtmisperioodil mõõtnud ka nendele etappidele kuluvat aega, oleksid tulemused võib-olla teistsugused.

3.2.2. Töörütmide intensiivsus, pausid ja kõrvalised tegevused töövoos

Ajahalduri Toggl mõõtmistulemuste raportid annavad ülevaate ajavahemikust, millal toimus uudise loomise protsess ja kui kaua kulus ajakirjanikel erinevatele uudise loomise etappidele aega. Raport näitab ka seda, et uudise loomise etappide vahel on ajakirjanikel olnud pausid. Milline oli mõõtmisperioodi ajal ajakirjanike konkreetne töörütm ja millega ajakirjanikud pauside ajal tegelesid, pole võimalik Toggl'i raportist ülevaadet saada. Ajakirjanikud selgitasid aga mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus, mida paus nende jaoks tähendab ning seejärel kirjeldasid, millega nad töövoos olevate pauside ajal tegelevad. Selle põhjal on võimalik aimdust saada ka ajakirjanike töörütmidest, sest paus on üks olulisemaid töövoorütmistajaid.

Ajakirjanike hinnangul tähendab paus nende jaoks hetke, kus parasjagu oma uudise loomise protsessiga ei tegeleta – ehk ajakirjanikud defineerivad enda jaoks pausi peamiselt puhkehetkena (Snow ja Brissett (1986) eristavad samuti puhkehetke ühe pausitüübina kolmest), kus nad ennast tööst korraks välja lülitavad. Kuus ajakirjanikku (Ajakirjanikud 1, 3,

4, 5, 6, 8) kaheksast tõid intervjuus välja, et lõunapaus ja söömine on nende jaoks üks tavapärasemaid pause töövoos.

Ühe ajakirjaniku (Ajakirjanik 6) sõnul käib ta lõunal sellepärast, sest ta hindab korralikku toitu. Teise ajakirjaniku (Ajakirjanik 1) sõnul toob ta kohvikust või poest endale süüa ning sööb seejärel toimetuses, lugedes samal ajal paberlehest või internetist uudiseid.

Praegu käin ma iga päev kindlasti lõunal, sest minu jaoks on korralik toit väga oluline. (Ajakirjanik 6)

Üks on söögipaus, mis algab poes või kohvikus käimisest. Seal toon söögi toimetusse, kus tarbimise ajal loen samal ajal ka lehti või internetist uudiseid. Aga need pole seotud minu tehtava uudisega. (Ajakirjanik 1)

Üks ajakirjanik tõi aga välja, et tema jaoks on lõunapaus vahel ka osa uudise loomise protsessist ja sellepärast ei saa seda alati pausi alla liigitada:

Paus on hetk, mil ma otseselt ei tegele oma teemadega. Kirjeldada on neid raske, sest lõunapaus võib tähendada kokkusaamist allikaga. (Ajakirjanik 7)

Lisaks söömisele tõid ajakirjanikud välja, et paus tähendab nende jaoks veel näiteks kohvi joomist, uudiste lugemist, kolleegidega suhtlemist, lihtsalt puhkamist, suitsetamist või muusika kuulamist. Ühe ajakirjaniku sõnul (Ajakirjanik 6) oli suitsetamine tema jaoks varem justkui tseremoniaalne paus, kus viie minuti jooksul sai kolleegidega juttu rääkida. Kas ajakirjanike toodud näited pausidest liigituvad eelkõige puhkepauside, ajutiste pauside või pauside alla, mis piiritlevad kaht erinevat tegevust, ei ole võimalik ilma vaatluseta aga öelda.

Varem käisin ma suitsetamas ja see oli üks tseremoniaalne paus igal tööpäeval. Pahvisin oma viis minutit suitsu ja tegin kolleegidega 5 minutit small talk'i. (Ajakirjanik 6)

Paus tähendab seda, et lähen lõunale, joon kohvi või vestlen kolleegidega huvitavatel või humoorikatel teemadel. Kuulan kõrvaklappidest mõne hea loo. (Ajakirjanik 8)

Üks ajakirjanik kaheksast defineeris pausi aga ajana, kus töörütm on tavapärasest vähem intensiivne:

Mõnel vaiksamal suvepäeval või nädalavahetusel võib pool päeva üks suur paus olla. Töötempo sõltub väga palju päevasündmustest. Aga kui ongi mõni suurem teema käsil, siis kui on vaiksem päev, saabki neid "pause" kasutada ära sellega tegelemiseks või uute uudistemade otsimiseks. (Ajakirjanik 2)

Lisaks pausidele arutlesid ajakirjanikud ka selle üle, milliste kõrvaliste tegevustega nad uudise loomise protsessi ajal tegelevad. Kõrvaline tegevus tähistab antud töö kontekstis tegevust, mis ei ole seotud konkreetset uudise loomisega, kuid toimub paralleelselt uudise loomise protsessiga. Intervjuude põhjal võib öelda, et paralleelselt uudise loomine ja kõrvaliste tegevustega tegelemine ei ole ajakirjanike jaoks aga rööprähklemine. Rööprähklemine tähendab ajakirjanike jaoks eelkõige paralleelselt mitme erineva uudisega tegelemist.

Neli ajakirjanikku (Ajakirjanikud 1, 2, 3 ja 5) kaheksast tõid välja, et nende jaoks on üheks tüüpilisemaks kõrvaliseks tegevuseks sotsiaalmeedias surfamine. Neli ajakirjanikku (Ajakirjanikud 1, 3, 4 ja 5) kaheksast tõid kõrvalise tegevusena välja ka kolleegidega rääkimise. Ka pause oma töövoos kirjeldades tõi viis ajakirjanikku (Ajakirjanikud 1, 3, 4, 5, 8) kaheksast välja, et kolleegidega suhtlemine on üks tüüpilisemaid pausi väljendusviise.

Vastuolu ajakirjanike vastuste osas tekitab aga see, et vastates küsimusele: "Kas kolleegiga oma uudise teemal vestlemine on sinu jaoks osa uudise loomise protsessist või pigem on tegemist kõrvalise tegevusega?" arvasid kõik ajakirjanikud, et kolleegidega suhtlemine on nende jaoks pigem osa uudise loomise protsessist, mitte kõrvaline tegevus. Kolleegidega suhtlemise plussina tõid ajakirjanikud välja selle, et kolleegide nõuannetest võib uudise loomisel abi olla.

Kolleegidega suhtlemist ei pea kõrvaliseks tegevuseks. Oleneb, kas ma vajan abi või mitte. Aga pigem lähtun ma põhimõttest, et mitu pead on parem kui üks ja arutelu käigus üldiselt tulevad paremad ideed, kui üksi nokitsedes. (Ajakirjanik 2)

See (kolleegidega suhtlemine) on kindlasti osa protsessist, sest teised võivad märgata asju, mida ma ise tähele ei ole pannud, võib saada uusi ideid või nurki, saada abi allikate osas jne. See on väga oluline osa, et lugu saaks nii hea kui võimalik. (Ajakirjanik 7)

Selle põhjal võib öelda, et kõrvaliste tegevuste ja pauside omavaheline eristamine on väga keeruline ja see, kas mingi tegevus on ajakirjaniku jaoks kõrvaline või osa uudise loomise protsessist, sõltub väga tugevalt konkreetsest hetkest ja olukorrast.

3.2.3. Rööprähklemine

Toggl'i raport annab ülevaate iga ajakirjaniku töövoost ja samuti on sealt näha, kas ajakirjanik tegeles mõõtmisperiodil paralleelselt ühe või mitme originaalloo loomisega (vt Ekraanitõmmis 3.).

Ekraanitõmmis 3. Rööprähklemine ehk paralleelselt mitme looga tegelemine

☐	Informatsiooni kogumine	UUDIS: COMARKETI KLIENDIKAART	[redacted]	0:04:48
☐	Intervjuu	UUDIS: COMARKETI KLIENDIKAART	[redacted]	0:11:17
☐	Kirjutamine	UUDIS: COMARKETI KLIENDIKAART	[redacted]	0:12:51
☐	Info kogumine	UUDIS: KUMMALISED TELEFONIKÕNED	[redacted]	0:12:59
☐	Allikaga suhtlemine	UUDIS: KUMMALISED TELEFONIKÕNED	[redacted]	0:07:27
☐	Toimetamine	UUDIS: COMARKETI KLIENDIKAART	[redacted]	0:16:20
☐	Coresse lisamine	UUDIS: COMARKETI KLIENDIKAART	[redacted]	0:07:07
☐	Kirjutamine	UUDIS: KUMMALISED TELEFONIKÕNED	[redacted]	0:12:16
☐	Toimetamine	UUDIS: KUMMALISED TELEFONIKÕNED	[redacted]	0:24:19

Selgus, et rööprähklejateks oli neli ajakirjanikku (Ajakirjanikud 2, 4, 5, 7) kaheksast. Ajakirjanikel, kes kuuluvad rööprähklejate gruppi, oli korraga käsil 2-3 erineva originaalloo loomise protsess. Toggl'i raportid näitavad, et ajakirjanikud pöördusid ühe uudise loomise

protsessi juurest teise juurde enamasti kirjutamise etapis. Seda arvesse võttes võib spekuloida, et kui ajakirjanik ei oleks kirjutamise etappi mingiks ajaks katkestanud, siis kas tal oleks ajaliselt sellele etapile kulunud vähem aega või mitte.

Ülejäänud neli ajakirjanikku (Ajakirjanikud 1, 3, 6, 8) ei tegelenud mõõtmisperioodil paralleelselt mitme erineva uudise loomise protsessiga, vaid lõpetasid kõigepealt ühe uudise loomise protsessi kõik etapid ning alles siis hakkasid tegelema uue looga.

Ajakirjanikud arutlesid ka mõõtmisperioodile järgnevas intervjuus selle üle, kas neil on tavaliselt käsil ühe või mitme uudise loomise protsess ja kui efektiivne nende jaoks rööprähklemine üldse on. Kaheksast ajakirjanikust seitsme sõnul (Ajakirjanikud 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) on neil tavaliselt korraga käsil rohkem kui ühe uudise loomise protsess:

Reeglina on korraga käsil mitme uudise loomine. Ühe uudise loomisele pühendumine on online-meedias pigem luksus. (Ajakirjanik 2)

Tavaliselt on korraga töös 2-3 erinevat asja, mõni lühem ja kiiremini tehtav, mõni pikem projekt, millele kulub kauem aega. (Ajakirjanik 7)

Ma ei ole parim korraga mitme teema ajaja, sest ma ei ole kõige parem ajaplaneerija, kuid enamasti töötan ma siiski korraga mitme asja kallal ja mitu ideed on eri faasides. Vahel on ka nii, et mõne suurema loo sees on mitu väikest lugu. (Ajakirjanik 6)

Ainult ühe ajakirjaniku (Ajakirjanik 1) sõnul tegeleb ta korraga vaid ühe uudise loomise protsessiga, sest nii on võimalik paremini keskenduda:

Olen üsna halb mitme asja korraga tegija. See tekitab arusaamatut stressi, aga kui on üks uudis, millele keskenduda, läheb kõik ladusamalt. (Ajakirjanik 1)

Kaheksast ajakirjanikust nelja sõnul (Ajakirjanikud 1, 3, 5, 8) on rööprähklemine nende jaoks vastumeelne ja nad eelistaksid tegeleda korraga vaid ühe uudise loomise protsessiga. Ajakirjanike hinnangul tekitab rööprähklemine stressi ja ei lase keskenduda.

Multitaskimine tähendab tihti hoopis ajakadu, sest erinevate uudiste nüansid lähevad meelest ära ja neid on vaja kogu aeg uuesti meelde tuletada. (Ajakirjanik 1)

Eelistaksin tegeleda ühe looga korraga. Tunnen, et saan nii paremini keskenduda ja kiiremini loo valmis. Mingis lugude hunnikus istumine mulle ei meeldi. (Ajakirjanik 3)

Ühe ajakirjaniku hinnangul võib rööprähklemine olla tõhus ainult mingi teatud aeg. Pidev rööprähklemine on aga kurnav ja pigem eelistab ta korraga tegeleda vaid ühe uudislooga, sest nii saab paremini teemasse süveneda.

Rööprähklemine võib olla mingi hetkeni efektiivne, aga lõpuks see tohutult kurnab ja väsitab. Isiklikult eelistan ikkagi seda, kui on rahulikult aega süveneda ainult ühte teemasse ja sellega siis mõnusa tegeleda ning nautida teksti kokkukirjutamist ja sõnade ritta seadmist. (Ajakirjanik 8)

Kahe ajakirjaniku (Ajakirjanikud 6, 7) sõnul on rööprähklemisel nii plusse kui ka miinuseid. Plussiks on näiteks see, et kui ühe uudise loomise protsessis tekib paus või see tuleb üldse katkestada, on tagavaraks ka teisi lugusid. Lisaks sellele on rööpräheldes võimalik ajal vahepeal ühest teemast puhata.

Tegelikult on nii, et vahel on isegi parem tegeleda korraga mitme asja kui ühega, sest nii saab eemalduda vahepeal ühest materjalist. Aju ei suuda kogu aeg tegeleda ühe teemaga. (Ajakirjanik 6)

Kõige parem on ikka tegeleda ühe teemaga. Kuna protsessis võib tekkida aga pause, siis seda aega saab kasutada teiste teemade jaoks. Pealegi tegeledes ühe teemaga, võib tekkida selleteemalise artikli valmides olukord, kus ei ole järgmist asja, millega tegeleda. Seega on kasulik, kui korraga on töös mitu asja, sest alati on teemasid, mis n-ö ära kukuvad. (Ajakirjanik 7)

Kahe ajakirjaniku (Ajakirjanikud 2 ja 4) hinnangul tulevad nad vajadusel rööprähklemisega toime ja suuri raskusi see neile ei valmista. Ühe ajakirjaniku sõnul ta peab rööprähklemisega toime tulema.

Ma pean rööprähklemisega toime tulema ja tulengi. (Ajakirjanik 4)

Ühele loole keskendumine on luksus ja kellele siis luksus ei meeldiks? Aga samas arvan ma, et korraga mitme teemaga tegelemine ei ole ka mingi suur koorem, oleneb muidugi teemadest. (Ajakirjanik 2)

Intervjuude põhjal võib öelda, et ajakirjanike töö eeldab enamasti paralleelselt mitme erineva looga tegelemist ja seda eriti *online*-meedias. Kõigile ajakirjanikele rööprähklemine aga ei sobi, sest see segab keskendumist ja tekitab stressi. Samuti võib spekuloida selle üle, kas rööprähklemine pikendab või hoopis vähendab uudise loomise etappidele kuluvat aega.

Ajakirjanikud toovad igatahes välja, et rööprähklemisel on ka eeliseid – nii on võimalik eemalduda mingiks ajaks ühest materjalist ja kui korraga on käsil mitme erineva uudise loomise protsess, siis ei teki töövoos nii palju ajutisi pause ehk ooteaega mingi tegevuse jätkamiseks.

Seda arvesse võttes võib öelda, et rööprähklemise kasutegur sõltub ajakirjaniku individuaalsetest eripäradest ja uudisetüüpidest. Keeruliste uudiste ehk pikkade analüüsivate lugude puhul võib rööprähklemine tulla kasuks, sest nii on võimalik materjalist vahepeal eemalduda ja endale ühest teemast puhkust anda. Lihtsate uudiste puhul oleks ilmselt kasulik tegeleda aga korraga ühe looga, sest nii kulub ajaliselt vähem aega ja nii-öelda puhkus teise uudise näol ei ole tingimata vajalik.

3.6. Ajahalduri *Toggl* kasutamise kitsaskohad

Mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus analüüsisid ajakirjanikud, millised on ajahalduri *Toggl* puudused uudise loomise protsessi mõõtmisel. Peamise kitsaskohana toodi välja selle kasutamise unustamist. Lisaks mainiti, et ajahaldurit kasutades oli tööetappe kohati keeruline üksteisest eristada, pidev nupu vajutamine segas keskendumist, pelgalt mõõtmistulemused ei väljenda töö kvaliteeti jne.

Seitse ajakirjanikku kaheksast (Ajakirjanikud 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) tõdesid, et Toggl'i kasutamine ununes neil vähemalt paaril korral keset uudise loomise protsessi ära:

Kui intervjuu ära lõpetasin, siis hakkasin kohe tsitaate üles kirjutama, aga Toggl'i nupu vajutamine, et intervjuu lõppes ära, ununes. Ununes kahel-kolmel korral, aga siis sain umbes 15-20 minuti jooksul jaole. (Ajakirjanik 1)

Paaril korral ununes – olin juba originaaloo kirjutamise või toimetamise juures, ent siis meenus, et unustasin aega võtta. (Ajakirjanik 5)

Ainult ühe ajakirjaniku sõnul ei unustanud ta Toggl'i kasutamist kordagi ära:

Ei ununenud, sest ma tuletasin endale seda pidevalt meelde ja lehekülje ülemiselt ribalt nägin, et aeg jookseb. (Ajakirjanik 8)

Ühe ajakirjaniku hinnangul oli Toggl'it kasutades suurimaks raskuseks töötappide omavaheline eristamine, sest uudise loomise protsessi etappidel ei ole üht kindlat järjekorda.

Kui mu töö on selline, kus eri protsessid ei käi alati kindlas järjekorras, on keeruline seda kasutada. Samuti on mõningaid töötappe raske üksteisest kuidagi eristada. (Ajakirjanik 7)

Ühe ajakirjaniku sõnul on Toggl'i suurimaks puuduseks see, et kui paralleelselt on käsil mitmed erinevad ülesanded, siis ei ole võimalik neid kõiki kirja panna:

Minu meelest taandab Toggl minu töö justkui linnukesteni ja see ei näita minu tõelist töökvaliteeti. Kuna mul oli käsil paralleelselt väga paljud erinevad ülesanded ja päris kõike on võimatu kirja panna, siis tekkis tunne, et ma jätan oma töövoost vale mulje. (Ajakirjanik 6)

Ajakirjanikud arutlesid mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus ka selle, millist uudise loomise etappi oli kõige raskem ja kõige lihtsam Toggl'iga mõõta. Kaheksast ajakirjanikust

kolme sõnul (Ajakirjanikud 1, 2, 4) on teema leidmise etappi kõige keerulisem mõõta, sest vahel on teemad juba varem olemas ja siis on raske seda ajaliselt määratleda:

Kõige raskem uudisteema leidmise aeg, sest see on rohkem nagu tunnetus kogu tööpäeva vältel, seda ei saagi päris sisse-välja lülitada. (Ajakirjanik 2)

Kaheksast ajakirjanikust kolme sõnul (Ajakirjanikud 3, 6, 8) oli kõige raskem mõõta allikatega suhtlemise etappi:

Allikatega suhtlust oli ilmselt kõige raskem mõõta. Vahepeal oli nii, et panin "STOPP" nuppu ja siis allikas helistas tagasi, aga mul ei olnud vahepeal aega, et uuesti "START" nuppu jällegi vajutada. (Ajakirjanik 6)

Lisaks teema leidmise ja allikatega suhtlemise etapile toodi mõõdetavuselt kõige raskema etapina välja ka kirjutamise, toimetamise ja info kogumise etappi. Etapina, mida on kõige lihtsam mõõta, toodi peamiselt välja kirjutamise ja allikate intervjuerimise etappi:

Kõige lihtsam oli ilmselt mõõta kirjutamist, sest see on selline masinlik tegevus ja see aeg on ilmselt väga täpne minu mõõtmistulemustes. (Ajakirjanik 6)

3.7. Võrdlus ajakirjanike poolt antud subjektiivsete hinnangute ja ajahalduri Toggl tulemuste vahel

Enne kui ajakirjanikud hakkasid ajahalduriga mõõtma oma uudise loomise protsessile kuluvat aega, prognoosisid nad mõõtmisperioodile eelnenud küsimustikus, kaua neil uudise loomise erinevatele etappidele tavaliselt aega kulub. (vt Lisa 1.)

Mõõtmistulemuste ja subjektiivsete hinnangute võrdlus (vt Tabel 8.) näitab, et ajakirjanikud prognoosisid kõige täpsemini toimetamise etapile kuluvat aega. Kaheksast ajakirjanikust nelja hinnang (Ajakirjanikud 1, 2, 3 ja 8) toimetamisele kuluva aja suhtes ühtis nende mõõtmistulemustega. Kolm ajakirjanikku (Ajakirjanikud 5, 6 ja 7) prognoosisid, et neil kulub

toimetamise etapile kauem aega, kui neil tegelikult kulus (vt Tabel 1.) ja üks ajakirjanik (Ajakirjanik 4) ei mõõtnudki toimetamisele kuluvat aega ühegi loo puhul.

Tabel 1. Erinevus prognoositud aja ja mõõtmistulemuste vahel toimetamise etapis.

Ajakirjanik. Lugu	Toimetamine
Ajakirjanik 5:	Ajakirjanik 5 hinnang: 30 min kuni tund
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.1 UUDIS: Comarketi kliendikaart:	Toggl: 16 min
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.2 UUDIS: Kummalised telefonikõned:	Toggl: 24 min
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.3. UUDIS: Käsitööleibade test:	Toggl: 11 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.4 UUDIS: Nordicalennud:	Toggl: 2 min
Ajakirjanik 6:	Ajakirjanik 6 hinnang: 30 min kuni tund
Ajakirjanik 6. Lisa 4.6.1 UUDIS: Eliitkool:	Toggl: 23 min
Ajakirjanik 6. Lisa 4.6.2 UUDIS/ARTIKKEL: Kultuurilugu :	Toggl: 9 min
Ajakirjanik 7:	Ajakirjanik 7 hinnang: 30 min kuni tund
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta:	Toggl: -
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna:	Toggl: -
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.3 UUDIS: Sotsiaaldemokraadid:	Toggl: 12 min

Ajakirjanike poolt antud hinnangute ja ja Toggl'i tulemuste kõige suurem erinevus oli kirjutamise etapi osas. Ajakirjanikud prognoosisid üldiselt, et neil kulub kirjutamise etapile rohkem aega, kui mõõtmistulemused näitasid - ajakirjanikud said tegelikult hakkama palju vähesema ajaga.

Ajakirjanik 1 prognoosis, et tal kulub kirjutamise etapile 1-2 tundi, aga mõõtmistulemused näitasid, et ühe uudise puhul jäi kirjutamise aeg alla ühe tunni ja teise puhul jäi see üle kahe tunni. Ainult ühe uudise puhul jäi kirjutamise aeg prognoositud aja sisse. (vt Tabel 2.)

Ajakirjanik 3 prognoosis, et tal kulub kirjutamise etapile rohkem kui kaks tundi, kuid tegelikult jäi tema mõlema uudise kirjutamise etapile kuluv aeg alla kahe tunni. Ajakirjanik 4 prognoosis, et tal kulub kirjutamise etapile 1-2 tundi, aga mõõtmistulemused näitasid, et ühe uudise puhul kulus tal kirjutamise etapile rohkem aega. Ainult ühe uudise puhul jäi tal kirjutamise aeg prognoositud aja sisse. (vt Tabel 2.)

Ajakirjanik 5 prognoosis samuti, et tal kulub kirjutamise etapile 1-2 tundi. Mõõtmistulemused näitasid, et kolme uudise puhul kulus tal kirjutamise etapile aga vähem kui üks tund aega. Ainult ühe uudise puhul jäi kirjutamise aeg prognoositud aja sisse. (vt Tabel 2.)

Ajakirjanik 7 prognoosis samuti, et tal kulub kirjutamise etapile 1-2 tundi, kuid mõõtmistulemused näitasid, et kahe uudise puhul kulus tal kirjutamise etapile vähem aega ja ühe uudise puhul hoopis rohkem. Ajakirjanik 8 prognoosis, et tal kulub kirjutamise etapile 30 minutit kuni tund, aga mõõtmistulemused näitasid, et kirjutamise etapile kuluv aega jäi tal mõlema uudise puhul alla poole tunni. (vt Tabel 2.)

Tabel 2. Erinevus prognoositud aja ja mõõtmistulemuste vahel kirjutamise etapis.

Ajakirjanik. Lugu	Kirjutamine:
Ajakirjanik 1:	Ajakirjanik 1 hinnang: 1-2 tundi
Ajakirjanik1. Lisa 4.1.1 UUDIS: NBA:	Toggl: 1 tund ja 29 min
Ajakirjanik 1. Lisa 4.1.2 UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock :	Toggl: 29 minutit
Ajakirjanik 1. Lisa 2.1.3 UUDIS: UUDIS: Rio olümpiakandidaadid:	Toggl: 2 tundi ja 7 min
Ajakirjanik 3:	Ajakirjanik 3 hinnang: kauem kui 2 tundi
Ajakirjanik 3. Lisa 4.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid:	Toggl: 1 tund ja 48 min
Ajakirjanik 3. Lisa 4.3.2. UUDIS: Veebipood:	Toggl: 29 minutit
Ajakirjanik 4:	Ajakirjanik 4 hinnang: 1-2 tundi
Ajakirjanik 4. Lisa 4.4.3 PERSOONILUGU: Urmas Volmer:	Toggl: 5 tundi ja 37 min
Ajakirjanik 4. Lisa 4.4.4. JUHTKIRI:	Toggl: 1 tund ja 3 min
Ajakirjanik 5:	Ajakirjanik 5 hinnang: 1-2 tundi
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.1 UUDIS: Comarketi kliendikaart:	Toggl: 12 min
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.2 UUDIS: Kummalised telefonikõned:	Toggl: 12 min
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.3. UUDIS: Käsitöäleibade test:	Toggl: 1 tund ja 9 min
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.4 UUDIS: Nordicalennud:	Toggl: 4 min
Ajakirjanik 7:	Ajakirjanik 7 hinnang: 1-2 tundi
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta:	Toggl: 2 tundi ja 4 min
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna:	Toggl: 24 min
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.3 UUDIS: Sotsiaaldemokraadid:	Toggl: 24 min
Ajakirjanik 8:	Ajakirjanik 8 hinnang: 30 min kuni 1 tund
Ajakirjanik 8. Lisa 4.8.1 UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine:	Toggl: 13 min
Ajakirjanik 8. Lisa 4.8.2. UUDIS: Reis :	Toggl: 22 minutit

Ainult kahe (Ajakirjanikud 2 ja 6) ajakirjaniku prognoositud aeg kirjutamise etapile ühtis kõigi mõõtmistulemustega. (vt Lisa 8.)

3.8. *Online*-toimetuses töötava ajakirjaniku tööpäeva kaardistamine

Vaatluse all oleva Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali uudistetoimetaja töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi hommikuses või õhtuses vahetuses. Hommikune vahetus algab hommikul kell pool seitse ja õhtune vahetus kell pool kolm päeval. Uudistetoimetaja oli vaatluse all oleval päeval hommikuses vahetuses ja ajakirjaniku enda sõnul oli tegemist tüüpilise tööpäevaga (vt Lisa 6.2.).

Uudistetoimetaja alustas oma tööülesannete täitmist umbes 15 minutit enne kella seitset hommikul ja lõpetas viis minutit enne kella poolt kolme päeval (vt Lisa 6.1.). Esimesed kaks tundi tuli tal tegeleda ETV hommikprogrammis olevate uudiste videotöötuse ja koos tekstiga nende uudisteportaali üles riputamiseks. Esimene tund (kella seitsmest kella kaheksani) oli uudistetoimetaja töövoost kõige kiirem, sest kella kaheksaks pidi valik värsked uudised portaalis üleval olema. Tööülesanded olid tal hommikul ära jagatud ühe teise uudistetoimetajaga.

Kuna ETV hommikuprogramm (“Terevisioon”) on eetris kella seitsmest kella üheksani hommikul, jätkus pärast kella kaheksat uudistetoimetaja jaoks eelnev tööprotsess – videotöötus ja videolugude juurde käiva teksti toimetamine. Kuna ajasurve ei olnud pärast kella kaheksat enam nii suur, oli ajakirjaniku tööritm aeglasem kui töövoos esimesel tunnil.

Kella üheksast saabub ajakirjaniku jaoks pingelangus, sest tööpäeva kõige kiirem aeg saab läbi. Selleks ajaks oli ta uudisteportaalis avaldanud seitse erinevat lugu (üks lugu oli tal juba eelnevalt valmis ja vajab ainult avaldamist).

Edasine tööpäev kulges uudistetoimetaja jaoks aeglasemas tempos kui varem, sest toimetusse oli jõudnud ka päevatoimetaja ja mitu reporter-toimetajat. Vaatluse all oleval uudistetoimetajal oli nüüd aega tegeleda ka oma originaallugudega. Enne seda transkribeeris ta veel kaks Vikerraadio eetris olnud uudist ja riputas need uudisteportaali üles.

Kella poole üheteistkümne ajal alustas uudistetoimetaja oma originaaloo loomisega, milleks vaadeldav päeval oli interaktiivne ajajoon immunoloogia ajaloost. Antud protsess koosnes info töötlemise, lisainformatsiooni otsimise, kirjutamise ja toimetamise etappidest. Ajakirjanik lõpetas oma originaaloo loomise protsessi paar minutit pärast kella üht päeval. Seejärel tegeles ta oma teise originaaloo loomisega. Intervjueerimise etapi oli uudistetoimetaja antud loo puhul juba läbinud ja vaadeldaval päeval hakkas ta intervjuu põhjal lugu kokku kirjutama. See nõudis omakorda veel lisamaterjalide lugemist. Ajakirjanik ei jõudnud vaatluse all oleval päeval antud loo protsessiga lõpuni.

3.8.1. Pausid uudistetoimetaja töövoos

Tööpäeva vaatlus andis ülevaate ka erinevates pausidest ja kõrvalistest tegevustest uudistetoimetaja töövoos. Ajakirjaniku tööpäev on tööritme arvesse võttes jagatud nelja erinevasse etappi.

Tööpäeva esimeses etapis ehk esimese kahe tunni jooksul, mis kestis umbes kella seitsmest kuni kella üheksani, oli uudistetoimetaja töövoos kõige vähem pause (kokku 15 minutit). Selle viieteistkümne minuti jooksul tegi uudistetoimetaja kaks suitsupausi, valmistas endale teed ja tegi paariminutilise puhkepausi toimetuse ruumist lahkudes (vt Lisa 6.1.).

Töövoos järgmises etapis, mis kestis kella üheksast kuni kella poole üheteistkümneni, oli väga palju pause. Pooleteist tunni jooksul kontrollis ajakirjanik viis korda oma e-kirju, millele kulus kokku umbes 10 minutit, tegi suitsupausi, millele kulus 4 minutit, tegi kahel korral ringkäigu sotsiaalmeedias, millele kulus umbes 10 minutit ja tegi puhkepausi, lahkudes paariks minutiks toimetuse ruumist. Pooleteist tunni jooksul oli uudistetoimetaja umbes 15 minutit ka koosolekul (vt Lisa 6.1.).

Ajakirjaniku sõnul on ta teadlik sellest, et pärast esimest töövoos etappi on ta väsinud ja tekib pingelangus, kuid ta ei osanud arvata, et ta seetõttu nii palju pause hakkab tegema:

Pärast pingelangust tekib vahel tunne, et ah, ma tegelikult ei viitsigi enam tööd teha.... (vaatab detailset ülevaadet oma töövoost), aga ma ei arvanud, et ma tegelikult ka nii palju pause teen. (vt Lisa 6.2.)

Töövoo kolmandas etapis, mis kestis umbes kella poole üheteistkümnest kuni kella üheni päeval (10.28-13.10), tegeles ajakirjanik oma originaaloo ehk interaktiivse ajajoone loomisega. Ka selle töövoos etapi jooksul tegeles ajakirjanik väga paljude kõrvaliste ja asendustegevustega. Kahe tunni ja 45 minuti jooksul tegi ajakirjanik kaks suitsupausi, millele kulus kokku umbes 10 minutit, luges neljal korral oma e-kirju, millele kulus kokku umbes 15 minutit, tegi ühe lühema paariminutilise puhkepausi ja pikema 20- minutilise puhkepausi. Samuti vestles ta pidevalt oma kolleegidega. Kahest tunnist ja 45-st minutist kulutas uudistetoimetaja interaktiivse ajajoone tegemisele ühe tunni ja 52 minutit. See tähendab, et pea tund aega kahest tunnist ja 45-st minutist kulus ajakirjanikul pausidele (vt Lisa 6.1.).

Ajakirjaniku sõnul on ta nii enda kui ka teiste pealt märganud, et hommikusel vahetuses tööl olles ei jõua oma originaallugudega enam tegeleda, sest intensiivne tööritm väsitab niivõrd ära. Ajakirjanik leidis ka seda, et kui ta oleks tegelenud oma originaallugudega kohe hommikul, siis oleks nendele kulunud aeg olnud väiksem.

Kui ma olen hommikul väga intensiivselt kaks ja pool tundi töötanud, siis ümber lülituda hoopis teisele ehk vähem intensiivsele tööritmile on tegelikult väga keeruline. Aju on väsinud ja sellest tulevadki need pausid. (vt Lisa 6.2.)

Töövoo viimases etapis, mis kestis kella ühest kuni kella poole kolmeni, luges ajakirjanik kolmel korral oma e-kirju, millele kulus kokku umbes 10 minutit, tegi ühe viieminutilise suitsupausi ja vestles mitmel korral päevatoimetaja ja teiste kolleegidega. Viimane pool tundi tööpäevast oli ajakirjaniku töö pidevalt katkestatud toimetuse ruumis toimunud filmimise pärast. Pooleteisest tunnist 20 minutit tegeles uudistetoimetaja süvenenult oma uudislooga. Ülejäänud aja tegeles ajakirjanik muude tegevustega (vt Lisa 6.1.).

Ajakirjanik arutles vaatlusele järgnenud intervjuus selle üle, kuidas oleks võimalik pause vähendada ja töövoogu üldisemalt tõhusamaks muuta. Ajakirjaniku hinnangul on pausid

vajalikud, sest väsinuna ei ole ajakirjanik produktiivne, kuid töövoos olevad pausid võiksid olla planeeritud ja hoiduda tuleks pidevatest lühikestest pausidest:

Kui inimene teeb kümneminutilise pausi, siis ta võib-olla jätab neli vieminutilist pausi jällegi tegemata. (vt Lisa 6.2.)

3.8.2 Rööprähklemine

Vaatlus ja eriti hilisem salvestuste üle vaatamine andis hea aimduse ka sellest, kui mitme erineva tegevusega uudistetoimetajal korraga tegeleda tuleb.

Tööpäeva esimeses pooles, kus ajakirjanik tegeles ETV hommikuprogrammis olevate uudiste videotöötuse ja nende uudisteportaali üles riputamise, tuli ajakirjanikul näiteks sõna otseses mõttes joosta kahe erineva arvuti vahet, mis paiknesid toimetuseruumi erinevates otsades. Uudistetoimetaja tegeles ühe arvuti taga videotöötusega ja teise ehk enda tööarvuti taga muude toimingutega.

Enda tööarvutis oli ajakirjanikul tavaliselt korraga avatud mitu erinevat programmi ja Wordi dokumenti ja veebibrauseris viis kuni kümme erinevat akent. Uudistetoimetajal oli eriti tööpäeva esimeses pooles mitu erinevat uudist/lugu korraga käsil ja seda väga erinevates etappides. Kuna ajakirjaniku jaoks oli taoline rööprähklemine ilmselt üsna tavapärane, siis laveeris ta erinevate tegevuste vahel aga mängleva kerglusega.

Ajakirjanik tõdes vaatlusele järgnenud intervjuus (vt Lisa 6.2.), et ta tegeleb paralleelselt mitme looga just sellepärast, sest ta aju väsib ühest tegevusest vahepeal ära ja siis on võimalik vahepeal hoopis teise temaga tegeleda.

3.9. Kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid

Uurimistöö tulemused näitasid, et kui ainult ühe meetodi kasutamine uudisetootjate töövoomõõtmisel jätab hulgaliselt faktoreid tähelepanuta, siis mitme erineva meetodi kombineerimine annab tervikust palju detailsema ülevaate.

Päevalehtedes töötavate ajakirjanike töövoomõõtmiseks ja analüüsimiseks oli kasutusel kolm erinevat meetodit: küsimustik, ajahaldur Toggl ja intervjuu. Küsimustikus hindasid ajakirjanikud, kaua võiks neil uudise loomise erinevatele etappidele aega kuluda. Lisaks sellele andis küsimustik vajaliku taustainformatsiooni enne mõõtmisperioodi. Toggl andis ajalise ülevaate uudise loomise protsessile ja selle erinevatele etappidele kuluvast ajast ja mõõtmisperioodile järgnenud intervjuu oli vajalik selleks, et ajakirjanikud saaksid anda lisainformatsiooni oma töövookohta ja analüüsida oma mõõtmisperioodi.

Nagu eelnevalt öeldud, siis Toggl'i mõõtmistulemuste raportid andsid ülevaate ajavahemikust, millal toimus uudise loomise protsess ja kui kaua kulus ajakirjanikel erinevatele uudise loomise etappidele aega. Lisaks sellele näitas raport ka seda, kui uudise loomise etappide vahel on olnud pausid. Millega ajakirjanik pauside ajal tegeles, ei ole võimalik raportist aga ülevaadet saada. Et teada saada, millega uudisetootjad pauside ajal tavaliselt tegelevad, oligi vajalik mõõtmisperioodile järgnev intervjuu. Intervjuu ei andnud aga informatsiooni konkreetse tööpäeva kohta, vaid ajakirjaniku töövoost (pauside, kõrvaliste tegevuste jne) kohta üldiselt. Selle põhjal ei olnud võimalik ajakirjanike tööpäeva kaardistada.

Juhtumiuuringu põhiliseks meetodiks oli etnograafiline mittesekkuv vaatlus, mida toetas vaadeldava ajakirjaniku arvutiekraanil toimuva salvestamine ja hilisem intervjuu. Vaatlus andis ülevaate uudisetoimetaja töövoost ja salvestamine andis sellele lisaväärtuse. Kuna hiljem oli salvestuste põhjal võimalik eraldi analüüsida ajakirjaniku arvutiekraanil toimuvat, siis vaatluse ajal ei olnud arvutiekraani süvenemine niivõrd vajalik ja see võimaldas vaatluse ajal omakorda muudele aspektidele tähelepanu juhtida, näiteks toimetuseruumis toimuvale. Kogutud informatsiooni põhjal on võimalik kaardistada vaatluse alla võetud ajakirjaniku tööpäev.

Juhtumiuuringu kombineeritud meetodite puuduseks võid pidada aga seda, et ükski meetod ei andnud ajalist ülevaadet töövoost (uudise loomise etappidele või pausidele kulunud ajast) ja pidev kella jälgimine on vaateleja jaoks lisakohustus ja segab omakorda ajakirjaniku tegevuste jälgimist. Lisaks sellele on antud meetodite omavaheline kombineerimine ja kasutamine väga ajamahukas.

Seega võib mõõtmistulemuste põhjal öelda, et kui kasutada korraga mitut meetodit, siis nad täiendavad teineteist ja annavad uuritava objekti kohta rohkem informatsiooni kui ainult ühe meetodi kasutamisel saaks. Kuna käesolev töö näitas, et ajakirjanike subjektiivsed hinnangud (küsimustik) erinesid paljuski Toggl'i mõõtmistulemustest, on ajahalduri kasutamine küsimustiku kõrval igati põhjendatud. Kuigi Toggl'i kasutamise puhul on olemas samuti subjektiivne moment – osaleja siiski otsustab ise, mis hetkel ta nupule vajutab, on tegu siiski objektiivsema mõõtmismeetodiga kui seda on näiteks küsimustik. Üks võimalus, kuidas muuta mõõtmisprotsess veel objektiivsemaks, on kasutada ajahaldurit vaatluse käigus. Siis on kindel, et mõõtmisprotsessi sisse ei jää näiteks uudiseloja kõrvalisi tegevusi.

Lõpmatuseni ei saa erinevaid meetodeid aga omavahel kombineerida, sest muidu muutub see uuritava jaoks ajaliselt liiga kurnavaks ja erinevate meetodite abil kogutud informatsiooni hulk läheb liiga suureks ja käib ka uurija jaoks üle jõu.

4. JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON

4.1. Järeldused

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli leida võimalusi uudisetootjate töövoos mõõtmiseks ja Eesti Rahvusringhäälingu *online*-toimetuse tööritmi kaardistamiseks. Selleks katsetasin ma erinevaid uudisloomele kuluva aja mõõtmise meetodeid.

Käesolev uurimistöö tegeles uudiste loomisele kuluva aja mõõtmisega kahest erinevast lähenemisviisist. Esiteks, originaaludise loomisele kuluva aja mõõtmisega, mis lähtus erinevatest infotöötlemise etappidest ja konkreetse uudislooma mahust ja keerukusest. Selleks mõõtsin ma kaheksa ajakirjaniku uudiste loomisele kuluvat aega, aga ei kaardistanud nende tööpäeva. Teiseks tegelesin uudiseid loova ajakirjaniku tööpäeva rütmide kaardistamisega, mille rõhuasetus oli rööprähklemisel ja pauside kirjeldamisel. Kaardistamine toimus ajakirjaniku töö jälgimise ja tema arvutiekraanil toimuva fikseerimisega.

Järgnevalt toon välja erinevate meetodite katsetamisest saadud järeldused, mis osutusid minu uurimuse seisukohalt kõige olulisemateks. Kokkuvõtavad punktid iseloomustavad kõige paremini seda, millised on ühe või teise mõõtmisviisi võimalused ja piirangud.

1. Küsimustik on kiire viis info kogumiseks, aga seda tuleks kindlasti kombineerida teiste meetoditega

Enne kui ajakirjanikud hakkasid ajahalduriga mõõtma oma uudise loomise protsessile kuluvat aega, vastasid nad mõõtmisperioodile eelnenud küsimustikus, kaua neil uudise loomise erinevatele etappidele tavaliselt aega kulub. Lisaks sellele vastasid ajakirjanikud küsimustikus, millisesse vanusegruppi nad kuuluvad, kui pikk on nende tööstaaž jne.

Hilisem võrdlus ajakirjanike poolt antud subjektiivsete hinnangute ja ajahalduri Toggl tulemuste vahel näitas, et tulemused olid väga erinevad. Seda arvesse võttes ei tohiks ajakirjanike töövoogu uurides tugineda ainult küsimustikule. Küsimustiku vastused põhinevad eelkõige prognoosingutel ja sellepärast ei pruugi need peegeldada reaalsel olukorda. Sellepärast tuleks küsimustikku kindlasti kombineerida teiste mõõtmismeetoditega, et oleks olemas võrdlusmoment.

2. Ajahaldur Toggl annab ajalise ülevaate uudise loomise etappidele kuluvast ajast, kuid selle abil ei ole võimalik kaardistada ajakirjaniku tööpäeva

Kõige enam huvitas mind katsetatud meetoditest see, kas ajahaldur Toggl, mis oli käesoleva töö põhiline uurimismeetod, sobib uudisetootjate töövoos mõõtmiseks. Nimelt Toggl'it ei ole varem ajakirjandusuuringute kontekstis kasutatud. Ainult käesolevale tööle eelnenud seminariaritöös, kus Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni bakalaureuseõppe üliõpilased katsetasid seda Reporteritöö aine raames.

Toggl'i mõõtmistulemuste raportid andsid ülevaate ajavahemikust, millal toimus uudise loomise protsess ja kui kaua kulus ajakirjanikel erinevatele uudise loomise etappidele aega. Lisaks sellele näitas raport ka seda, kui uudise loomise etappide vahel on olnud pausid ehk kahe etapi vaheline aeg. Milline oli mõõtmisperioodi ajal ajakirjanike konkreetne tööruut ja millega ajakirjanikud pauside ajal tegelesid, pole võimalik Toggl'i raportist ülevaadet saada. Selleks, et saada detailset ülevaadet ajakirjaniku töövoost või kaardistada ajakirjaniku tööpäeva, oleks vaja antud meetodit kombineerida näiteks vaatlusega.

Ajakirjanikud tõid mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus välja, et nende arvates on ajahalduri Toggl põhiline kitsaskoht selle kasutamise unustamine. Lisaks mainiti, et ajahaldurit kasutades oli tööetappe kohati keeruline üksteisest eristada ja pidev nupu vajutamine segas keskendumist. See, et Toggl'i kasutamine uudise loomise protsessi ajal nõuab lisatähelepanu ja sellest tulenevalt võib see segada keskendumist, on möödapääsmatu. Ajahalduri kasutamise unustamine ja raskus tööetappide omavahelisel eristamisel väheneks ilmselt aga aja jooksul ehk Toggl'i kasutamise harjumusega. Kui ajakirjanik on harjunud

pidevalt oma töövoos Toggl'it kasutama, muutuks selle kasutamine ja tööetappide omavaheline eristamine tema jaoks ka ilmselt lihtsamaks.

Lisaks kitsaskohtadele on Toggl'i kasutamisel mõõtmismeetodina ka eeliseid. Kuna tegemist on tehnoloogial põhineva ajamõõtmisviisiga, on selle kasutamine tehtud võimalikult lihtsaks ja sellepärast ei nõua see uuritavalt suurt ajakulu. Lisaks sellele toimub andmete kogumine automaatselt ning mõõtmistulemused on esitatud ajaliselt väga täpselt. Kuna andmete kogumine toimub automaatselt, on antud mõõtmismeetodite kasutamine võimalik ka üpris suure valimi korral. Vaatluse käigus ajakirjaniku töövoogu analüüsimine ja mõõtmine nõuab uurijalt näiteks palju suuremat ajaressurssi kui ajahalduri Toggl kasutamine mõõtmismeetodina.

3. Intervjuu peaks toimuma otse, mitte meili teel

Päevalehtedes töötavate ajakirjanikega toimus mõõtmisperioodile järgnenud intervjuu põhiliselt meili teel. Ainult üks ajakirjanik soovis küsimustele vastata Skype'i vahendusel. Juhtumiuuringu intervjuu toimus ajakirjanikuga aga otse.

Kui kõrvutada neid kolme intervjuueerimisviisi, siis andis otse tehtud intervjuu kindlasti kõige põhjalikumad vastused. Kuna töövoogu uurimisel on detailid väga olulised, tuleks meili teel tehtud intervjuusid pigem vältida, sest intervjuueeritava vastused võivad olla muidu liiga üldsõnalised.

4. Vaatluse ajal on oluline hoida vaatleja ja vaadeldava omavaheline suhtlus minimaalne

Selleks, et vaatluse all olev päev oleks võimalikult tüüpiline, peaksid vaatleja ja ajakirjanik omavahel juba vaatluse alguses kokku leppima, et rääkida võib üksteisega ainult siis, kui kumbki midagi küsib. Omavaheline pidev suhtlemine mõjutab ajakirjaniku tööritmi ja tekitab pause, mida ilma vaatluseta seal muidu ei oleks.

5. Ajakirjanik kasutab töötamisel tihti kaht erinevat arvutiekraani, kuid Skype'i ekraanijagamise abil on võimalik salvestada vaid ühel arvutiekraanil toimuvat

Selleks, et pooled ajakirjaniku tegevustest ei jääks salvestamata, tuleks ajakirjanikuga juba vaatluse alguses kokku leppida, et ta tegutseb vaid ühel arvutiekraanil. Teine võimalus on leida mõni muu salvestamiseviis, millega on võimalik salvestada mõlemal ekraanil toimuvat.

Lisaks kokkuvõtivatele punktidele, mis iseloomustavad seda, millised on ühe või teise mõõtmisviisi võimalused ja piirangud, on oluline analüüsida ka rööprähklemise ja pauside mõju uudise loomise protsessile ning kõige aeganõudvamate või vähem aeganõudvamate etappidele kuluva aja tagamaid.

Selgus, et ajakirjanikud tegelevad pidevalt rööprähklemisega ehk neil on enamasti korraga käsil kahe kuni kolme originaaloo loomise protsess, kuigi poolte ajakirjanike sõnul on rööprähklemine neile pigem vastumeelne – tekitab stressi ja ei lase keskenduda. Üks ajakirjanik tõi küll välja, et rööprähkeldes on võimalik ajul ühest teemast vahepeal puhata, kuid sellest hoolimata arvan ma, et rööprähklemine ei muuda töö tegemist efektiivsemaks ega vähenda ajasurvet, nagu tõi välja näiteks Rosa (2013).

Minu hinnangul ümberlülitumine ühelt tegevuselt teisele hoopis suurendab tegevustele (kokkuvõttes ka uudise loomise protsessile) kuluvat aega ja sellepärast peaksid ajakirjanikud keskenduma pigem ühele tegevusele korraga. Samale järeldusele jõudsid ka Saltzis ja Dickinson (2008), kes intervjuerisid Suurbritannia meediaväljaannetes töötavaid ajakirjanikke.

Et aju saaks töötegemisest puhata, peaksid ajakirjanikud tegema hoopis puhkepause. Pidevate lühikeste puhkepauside asemel võiks ajakirjanik ühe tööpäeva jooksul teha kaks kuni kolm pikemat pausi, sest lühikeste ja pidevate pauside ajal ei jõua ajakirjanik puhata. Kokku arvestatuna moodustavad nad aga väga suure ajakulu, nagu näitasid ka juhtumiuuringu tulemused.

Selle põhjal, et ajakirjanikud kulutavad vähe aega loo ettevalmistamisele ja viimistlemisele ning nende põhiline ajaressurss kulub hoopis kirjutamisele, võib oletada, et ajakirjanike

ajasurve on lihtsalt niivõrd suur, et neil ei ole võimalik loo ettevalmistamisele ehk informatsiooni otsimisele ja töötlemisele eriti aega panustada.

Sellest, et ajakirjanikud tunnevad pidevat ajasurvet, annab märku ka see, et ajakirjanikud tegelevad pidevalt rööprähklemisega.

4.2. Vastused uurimisküsimustele

1. Milliseid meetodeid kasutada ajakirjanike töövoos mõõtmiseks?

Selleks, et leida võimalusi uudisetootjate töövoos mõõtmiseks, katsetasin ma käesolevas töös erinevaid uudisloomele kuluva aja mõõtmise meetodeid. Kaheksa päevalehtedes töötava ajakirjaniku töövoos mõõtmiseks kasutasin ma kolme erinevat meetodit – küsimustikku, ajahaldurit Toggl ja semistruktueeritud intervjuud. Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali uudistetoimetaja tööpäeva rütmi kaardistamiseks kasutasin samuti kolme erinevat meetodit – avalikustatud vaatlejana tehtud ja mittesekkuvat etnograafilist vaatlust, arvutiekraanil toimuva salvestamist Skype'i ekraanijagamise abil ja struktureerimata intervjuud.

Uurimistöö näitas, et Toggl'i mõõtmistulemuste raportid annavad ülevaate ajavahemikust, millal toimus uudise loomise protsess ja kui kaua kulus ajakirjanikel erinevatele uudise loomise etappidele aega. Lisaks sellele näitab raport ka seda, kui uudise loomise etappide vahel on olnud pausid. Toggl'i kõige suuremaks piiranguks on aga see, et see ei anna informatsiooni selle kohta, millega ajakirjanikud pauside ajal tegelesid.

Mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus tõid ajakirjanikud Toggl'i peamise kitsaskohana välja aga hoopis selle kasutamise unustamist. Lisaks mainiti, et ajahaldurit kasutades oli tööetappe kohati keeruline üksteisest eristada ja pidev nupu vajutamine segas keskendumist.

Uurimistöö näitas, et juhtumiuuringu kombineeritud meetodite puuduseks võib pidada aga seda, et ükski meetod ei andnud ajalist ülevaadet töövoost (uudise loomise etappidele või pausidele kulunud ajast, nagu Toggl seda tegi). Pidev kella jälgimine on vaatleja jaoks

lisakohustus ja segab omakorda ajakirjaniku tegevuste jälgimist. Lisaks sellele tuleks arvestada, et antud meetodite (vaatlus, arvutiekraanil toimuva salvestamine ja intervjuu) omavaheline kombineerimine nõuab suurt ajakulu. Et suure hulga ajakirjanike tööüritusi kaardistada, tuleks vaatlust kombineerida ajahalduriga.

Meetodite katsetamise järel julgen väita, et kõik kasutusel olnud meetodid sobivad mingil määral uudisetootjate töövoos mõõtmiseks, kuid neil on lihtsalt omad piirangud, millest olulisemad on eelnevas alapeatükis ka välja toodud (vt alapeatükk 4.1.).

2. Kui palju aega kulub ajakirjanikel uudise loomisele aega?

Mõõtmistulemused kinnitasid minu eeldust, et uudise loomisel ei ole olemas nii-öelda kindlat standardaega, sest seda mõjutavad erinevad tegurid, nagu näiteks subjektiivsed faktorid (uudiseloja kogemus, teadmised vastavast valdkonnast, isiklik töötamiskiirus, kontsentreerumisvõime) ja ajasurve.

Mõõtmistulemuste põhjal võib öelda, et ajakirjanikul kulub kuni 2000- tähemärgilise uudisloo (lihtne uudis) loomiseks, mis põhineb lugejakirjal ja ühel intervjuueeritaval, keskmiselt tund aega ning uudislugude puhul (keskmise keerukusastmega uudislööd), kus on vähe originaalinfo töötlemist, on eeltöö etapile kuluv aeg suurem kui kirjutamise etapile kuluv aeg. Samuti on intervjuul põhineva läbikirjutatud uudisloos loomine ajakulukam kui intervjuuvormis uudisloos korral ning loo mahul (tähe märkide arvul) ja uudise loomise ajal on pikkade analüüsivate uudislugude (keerulised uudised) puhul väga väike seos. Uudise loomisele kuluvat aega mõjutab kõige enam hoopis temavaldkond.

Toggl'i mõõtmistulemustest selgus veel, et ajakirjanike jaoks osutus kõige aeganõudvamaks etapiks uudise loomisel kirjutamine ja kõige vähem aeganõudvamaks toimetamine. Kirjutamise etapp osutus kõige aeganõudvamaks 11 loo puhul 22-st ja toimetamine kõige vähem aeganõudvamaks üheksa loo puhul 22-st. Toggl'i mõõtmistulemuste ja subjektiivsete hinnangute võrdlus näitas, et ajakirjanikud prognoosisid kõige täpsemini toimetamise etapile

kuluvat aega. Ajakirjanike poolt antud hinnangute ja Toggl'i tulemuste kõige suurem erinevus oli kirjutamise etapi osas.

Mõõtmistulemused näitasid veel, et rööprähklejateks oli neli ajakirjanikku kaheksast. Mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus tõdesid aga lausa seitse ajakirjanikku kaheksast, et neil on tavaliselt korraga käsil rohkem kui ühe uudise loomise protsess ning pausi oma töövoos defineerisid ajakirjanikud põhiliselt hetkenähtudeks, kus parasjagu uudise loomise protsessiga ei tegeleta. Toggl'i mõõtmisperioodile järgnenud intervjuus tõi kuus ajakirjanikku kaheksast välja, et lõunapaus ja söömine on nende jaoks üks tavapärasemaid pause. Lisaks söömisele tõi ajakirjanikud veel välja, et paus tähendab nende jaoks veel näiteks uudiste lugemist, kolleegidega suhtlemist, lihtsalt puhkamist või suitsetamist. Põhiliseks kõrvaliseks tegevuseks uudise loomisel pidasid ajakirjanikud aga sotsiaalmeedias surfamist.

3. Millised on kombineeritud ajamõõtmise võimalused ja piirid?

Uurimistöö tulemused näitasid, et kui ainult ühe meetodi kasutamine uudisetootjate töövoos mõõtmisel jätab hulgaliselt faktoreid tähelepanuta, siis mitme erineva meetodi kombineerimine annab tervikust palju detailsema ülevaate. Lõpmatuseni ei saa erinevaid meetodeid aga omavahel kombineerida, sest muidu muutub see uuritava jaoks ajalisel liiga kurnavaks ja erinevate meetodite abil kogutud informatsiooni hulk läheb liiga suureks ja käib uurija jaoks oma mahult üle jõu.

4.3. Diskussioon

Minu bakalaureusetöö tulemusena ilmnis, et uudisetootjate töövoos mõõtmine on metodoloogiliselt väga keeruline, sest lisaks uudise loomise etappidele koosneb see väga paljudest erinevatest tegevustest ja ülesannetest (pausid, kõrvalised tegevused, rööprähklemine jne), mis omakorda mõjutavad uudise loomise protsessile kuluvat aega.

Sellepärast arvan ma, et ajakirjanike uudise loomise protsessile kuluva aja mõõtmine oleks võimalikult efektiivne juhul, kus ajakirjanike töövoos on eelnevalt kaardistatud. Ehk siis

uurija on enne ajakirjaniku uudise loomise protsessi mõõtmist teadlik sellest, millist tüüpi uudiseid konkreetne ajakirjanik enamasti loob, kas ajakirjanik on rööprähkleja või mitte, millist tüüpi pausid tema töövoos tavaliselt on jne.

Nagu käesolevast uurimistööst selgus, siis ajakirjaniku töövoogu on võimalik efektiivselt kaardistada näiteks etnograafilise vaatluse, arvutiekraanil toimuva fikseerimise ja intervjuu omavahelisel kombineerimisel. See andis detailse ülevaate erinevatest pausidest, kõrvalistest tegevustest ja tööritmidest. Suure valimi korral muutub antud meetodite omavaheline kombineerimine ja kasutamine aga liiga ajakulukaks.

Kui ajakirjaniku töövoog või tüüpiline tööpäev on kaardistatud, saab vastavalt sellele valida uudise loomise protsessi mõõtmiseks ka meetodi. Võttes aluseks uudisetüübid, mis käesolevas töös on määratud loo keerukuse astme kolme komponendi (loo maht, allikate arv, keskmine kirjutamise kiirus) alusel, julgen ma väita, et lihtsama keerukusastmega lugude, näiteks lihtsate uudiste ja intervjuude loomise protsessi on võimalik väga edukalt mõõta ajahalduriga Toggl.

Lihtsat tüüpi uudiste ja uudisintervjuude loomise protsessid toimuvad enamasti üsna lühikestes ajavahemikes, nende loomisel on vähe rööprähklemist, need koosnevad vähestest etappidest ja enamasti ei ole nende vahel ka ajalisel pikki pause. Kuna Toggl'i kasutamine on rööpräheldes raskendatud ja see ei anna informatsiooni selle kohta, millega ajakirjanikud näiteks pauside ajal tegelesid, sobib see meetod kasutamiseks just eelnevalt välja toodud uudisetüüpide ehk lihtsate uudiste mõõtmiseks.

Uudisetüüpide puhul, mis on oma keerukusastmelt raskemad ja mille loomine toimub laiemas ajavahemikus, on ajahalduri Toggl kasutamine mõõtmisvahendina aga raskendatud. Keerukusastmelt raskemad lood – nagu näiteks keskmise keerukusastmega uudislood ja keerulised uudislood toimuvad, nagu eelnevalt juba mainitud, tihti väga laias ajavahemikus ja see omakorda kutsub esile pidevat rööprähklemist.

Kui ajakirjanik tegeleb paralleelselt aga väga mitme erineva looga, on tal keeruline neid etappe omavahel eristada ja sellepärast on Toggl'i kasutamine raskendatud ja tekivad ilmselt

ka suuremad mõõtmisvead. Ajakirjanikud tõid ka intervjuudes välja, et Toggl'i üheks kitsaskohaks on see, et tööetappe on kohati üksteisest keeruline eristada. Sellepärast sobiks oma keerukusastmelt raskemate lugude mõõtmiseks pigem vaatlus.

Teine võimalus oleks kõigi ajakirjanike uudise loomise protsessi mõõtmisel kombineerida omavahel näiteks ajahaldurit Toggl vaatlusega. Toggl nimelt annab ülevaate ajavahemikust, millal toimus uudise loomise protsess ja kui kaua kulus ajakirjanikel erinevatele uudise loomise etappidele aega. Lisaks sellele näitab Toggl'i raport ka seda, kui uudise loomise etappide vahel on pausid. Millega ajakirjanik pauside ajal tegeleb, kui palju tegeleb ka kõrvaliste tegevustega või milline on tema üldine töörütmi, ei ole Toggl'i abil aga võimalik öelda. Selle osa korvaks omakorda vaatlus. Kuna uurimistulemused näitasid, et vaatluse ja arvutiekraanil toimuva salvestamise kombineerimisel tuleb uurijal pausidele ja uudise loomise etappidele kuluva aja teadmiseks ise pidevalt kella jälgida, siis korvaks selle puuduse omakorda ajahaldur Toggl.

Pärast kuue erineva meetodi katsetamist ja omavahelist kombineerimist julgen ma väita, et ajakirjaniku töövoost ja uudise loomise protsessist saab kõige terviklikuma ja detailsema ülevaate erinevaid meetodeid omavahel kombineerides. Sest kui kasutada korraka mitut mõõtmismeetodit, siis nad täiendavad teineteist ja annavad uuritava objekti kohta rohkem informatsiooni, kui ainult ühe meetodi kasutamisel saaks. Nagu eelnevalt ka juba välja toodud, siis lõpmatuseni ei saa erinevaid meetodeid omavahel kombineerida, sest muidu muutub see uuritava jaoks ajaliselt liiga kurnavaks ja erinevate meetodite abil kogutud informatsiooni hulk läheb liiga suureks ja käib ka uurija jaoks üle jõu.

Minu bakalaureusetöö ei anna täielikku ülevaadet töövoos mõõtmise erinevatest meetoditest ja ei anna vastuseid selle kohta, kuidas erineb uudiste loomise protsessidele kuluv aeg vanusegrupiti või kogemuse suurenedes, sest uurimistöös osalenud ajakirjanikud kuulusid vanusegruppi 20-35. Seega jäävad minu töös kahjuks puutumata vanemad ajakirjanikud.

Järgmiste uurimissuundadena võiks lähemalt vaadata ajakirjanike töövoogu ja uudiste loomisele kuluvat aega erinevate vanusegruppide lõikes, sest töörütmi, erinevatele etappidele kuluv aeg ning tervele uudise loomise protsessile kuluv aeg võib neis olla väga erinev.

Huvitav oleks ära kaardistada ka kõigi ühes ja samas toimetuses töötavate ajakirjanike töövoog, sest see informatsioon võib olla väga kasulik toimetusse tööle saabuva noore reporteri koolitamisel. Kui antud toimetuse ajakirjanikele iseloomulikud jooned ja tööritmid on teada, siis oleks noore ajakirjaniku instrueerimine vastavaks tööks ilmselt palju kergem ja tänu sellele suudaks ajakirjanik palju vähesema ajaga vajalikku tööritmi sisse elada.

KOKKUVÕTE

Minu bakalaureusetöö eesmärgiks oli leida võimalusi uudisetootjate töövoos mõõtmiseks ja Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) *online*-toimetuse tööritmi kaardistamiseks. Selleks katsetasin ma käesolevas töös erinevaid uudisloomele kuluva aja mõõtmise meetodeid.

Valimisse kuulusid kaheksa päevalehtedes töötavat ajakirjanikku ja juhtumiuuringu raames üks ERR-i *online*-toimetuse ajakirjanik. Kaheksa päevalehtedes töötava ajakirjaniku töövoos mõõtmiseks kasutasin ma kolme erinevat meetodit – küsimustikku, ajahaldurit Toggl ja semistruktueeritud intervjuud. Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali uudistetoimetaja tööpäeva ritmi kaardistamiseks kasutasin samuti kolme erinevat meetodit – avalikustatud vaatljana tehtud ja mittesekkuvat etnograafilist vaatlust, arvutiekraanil toimuva salvestamist Skype'i ekraanijagamise abil ja struktueerimata intervjuud.

Mõõtmistulemused näitasid, et originaaluudise loomisele kuluvat aega mõjutavad väga tugevalt uudise loomise keerukusaste (loo maht, allikate arv, keskmine kirjutamise kiirus), subjektiivsed faktorid nagu ajakirjaniku teadmised vastavast valdkonnast, isiklik töötamiskiirus, pausidele ja kõrvalistele tegevustele kuluv aeg ja rööprähklemine. Seepärast on keeruline välja selgitada minimaalset ajakulu, millest vähemaga ei ole võimalik kindlat tüüpi originaaluudist luua.

Uurimistulemused näitasid, et ajakirjanikel kulub uudise töötlemisel põhiline ajaressurs kirjutamise etapile. Keerukuselt lihtsa 2000- tähemärgilise uudisloo loomiseks kulub umbes tund aega. Enam-vähem sama aeg kulub ka intervjuuvormis uudise tegemisele, tunduvalt ajakulukam on aga intervjuul põhineva läbikirjutatud uudisloo loomine. Keerukuselt raske uudise loomisel sõltub aja kulu konkreetsest teemavaldkonnast.

Bakalaureusetöö ühe tulemusena ilmnes ka see, et uudisetootjate töövoos mõõtmine on metodoloogiliselt väga keeruline, sest ajakirjaniku töövoog koosneb väga paljudest erinevatest tegevustest ja ülesannetest. Sellepärast oleks ajakirjanike uudise loomise protsessile kuluva aja mõõtmine võimalikult efektiivne juhul, kus ajakirjanike töövoos on

eelnevalt kaardistatud. Ehk siis uurija on enne ajakirjaniku uudise loomise protsessi mõõtmist teadlik sellest, millist tüüpi uudiseid see ajakirjanik enamasti loob, kas ajakirjanik on rööprähkleja või mitte, millist tüüpi pausid tema töövoos tavaliselt on jne. Kui ajakirjaniku töövoog või tüüpiline tööpäev on kaardistatud, saab vastavalt sellele valida uudise loomise protsessi mõõtmiseks ka meetodi.

Erinevate meetodite katsetamine näitas, et kõige terviklikuma ja detailsema ülevaate ajakirjaniku uudise loomise protsessist ja üldiselt töövoost saab erinevaid meetodeid omavahel kombineerides. Ühe meetodi kasutamine uudisetootjate töövoog mõõtmisel jätab nimelt hulgaliselt faktoreid tähelepanuta. Mitme erineva meetodi kombineerimine annab tervikust aga palju detailsema ülevaate.

SUMMARY

Bachelor thesis of Eva-Lotta Kivi “Measuring the time needed to report the news and mapping working rhythms of Estonian journalists”, supervised by Halliki Harro-Loit (PhD) at Tartu University.

The aim of present barchelor thesis is to find methods of measuring news reporters’ workflow and mapping working rhythms of Estonian Public broadcasting online editors.

The research was conducted through direct contact with eight journalists working in Estonian dailies (Postimees, Eesti Päevaleht, Sakala) and through a case study on one Estonian Public broadcasting online editor. The direct research was conducted through the use of a questionnaire, a time tracking system (Toggl) and a semi-structured interview. For the case study, ethnographic research, screen recording and an unstructured interview were used.

The research showed that the time to produce a news report is affected by many factors, such as the level of complexity (news length, the number of sources, the average time of writing), subjective factors like journalist’s knowledge of the area, individual working speed, time spent on non-working tasks and the ability to multitask. Because of these varying factors it is difficult to determine the minimum time for which it is possible to create a particular type of original news.

Results of the conducted research showed that measuring news reporters’ workflow is extremely complex as it consists of a varying number of different activities and tasks. This supports the idea that measuring the time needed to report the news is the most effective when the journalists’ workflow is mapped. Also, the research methods used in the two areas of study (direct contact with journalists and case study methods) are best when combined as using as many of the aforementioned research methods as possible will provide the most detailed overview of the newsreporter’s workflow.

Kasutatud allikad:

- Blackman, A. (2014). The Inner Working of the Executive Brain. Kasutatud 23.01.2016 <http://www.wsj.com/articles/the-inner-workings-of-the-executive-brain-1398388537?tesla=y>
- Davies, K. (2002). Pause button. Kasutatud 22.05.2016 http://www.kswnet.org/editables/pdfsANDscans-TSUNAMI/K-Davies_PauseButton_UBUed.pdf
- Dickinson, R., Matthews, J., Saltzis, K. (2013). Studying journalists in changing times: Understanding news work as socially situated practice. *The International Communication Gazette*. doi: 10.1177/1748048512461759
- Gynnild, A. (2016). Applying Grounded Theory in Media Production Studies. Paterson, C., Lee, D., Saha, A., Zoellner, A (Toim). *Advancing Media Production Research. Shifting Sites, Methods, and Politics* (lk 115-130). United Kingdom: Palgrave Macmillan.
- Hennoste, T. (2008). *Uudise käsiraamat*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Kleiner, S. (2014). Subjective time pressure: General or domain specific? *Social Science Research*. Vol 47, 108-120.
- Lepik, K., Harro-Loit, H., Kello, K., Linno, M., Selg, M. ja Strömpl, J. (2014). Intervjuu. Kasutatud 14.05.2015 <http://samm.ut.ee/intervjuu>
- Liu, O., Rijmen, F., MacCann, C., Roberts, R. (2009). The assessment of time management in middle-school students. *Personality and Individual Differences*. 47(3), 174-179. Kasutatud 02.01.2016

[https://www.academia.edu/232711/The assessment of time management in middle-school students](https://www.academia.edu/232711/The_assessment_of_time_management_in_middle-school_students)

- Mencher, M. (1994). News reporting and writing. Madison (Wis.): Brown & Benchmark.
- Panter, J., Costa, S., Dalton, A., Jones, A., Ogilvie, D. (2014). Development of methods to objectively identify time spent using active and motorised modes of travel to work: how do self-reported measures compare? *International Journal of Behavioral Nutrition & Physical Activity*. Vol. 11, 113-138.
- Paulussen, S. (2012). Technology and the Transformation of New Work: Are Labor Conditions in (online) Journalism changing? Siaper, E., Veglis, A (Toim). *The Handbook of Global Online Journalism* (lk 192-208). John Wiley & Sons.
- Qi, W., Dan, L. Furong, L., Yao, L. (2011). Completed research on cross-organization workflow of Agile telecom. *Scientific Research and Essays* Vol. 6. 18, 3885-3899. doi: 10.5897/SRE11.441
- Rosa, H. (2013). *Social acceleration. A new theory of modernity*. New York: Columbia University Press.
- Saltzis, K., Dickinson, R. (2008). Inside the changing newsroom: journalists' responses to media convergence. *Aslib Proceedings*. Vol. 60, 216-228.
- Snow, R.P., Brissett, D. (1986). Pauses: Explorations ind social rythm. *Symbolic Interaction*. Vol. 9, 1-18.
- Strömpl, J. (2014). Juhtumiuurimus. Kasutatud 14.05.2016
<http://samm.ut.ee/juhtumiuurimus>

- Syring, D. (2009). La Vida Matizada: Time Sense, Everyday Rhythms, and Globalized Ideas of work. *Anthropology and Humanism* Vol. 34. 2, 119-142. doi: 10.1111/j.1548-1409.2009.01034.x
- Tamm, M. (2014). "Psychological and physiological implications of time perception". Doktoritöö. Tartu Ülikool, psüühholoogia instituut.
- Toggl'i kodulehekülg. Kasutatud 15.04.2016 <https://toggl.com/pricing>
- Uurman, K. (2015). Toggl kasutusjuhend. Kasutatud 13.01.2016 <http://koolielu.ee/tools/read/469195>
- van Dijk, T.A. (1988). *News as discourse*. Hillsdale (N.J.): Lawrence Erlbaum Associates.
- Vihalemm, T. (2014). Vaatlus. Kasutatud 14.05.2016 <http://samm.ut.ee/vaatlus>

LISAD

LISA 1. Küsimustik

Küsimustiku on koostanud Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni eriala kolmanda aasta üliõpilane Eva-Lotta Kivi. Küsimustik on koostatud seoses bakalaureusetööga, mis käsitleb uudisetootjate töövoogu. **Teie vastused avalikustatakse bakalaureusetöös!**

Ees- ja perekonnanimi (teadustöös nimesid ei avaldata. Nimi on küsimustikus vajalik ainult sellepärast, et hiljem võrrelda vastuseid Toggl'i tulemustega) *

Lühike vastuse tekst

Millises väljaandes te töötate? *

- Sakala
- Postimees
- Tartu Postimees
- Eesti Päevaleht
- Õhtuleht

Millisesse vanusegruppi te kuulute? *

- 20-25
- ☰ 25-30
- 30-35
- 35-40
- 40-45
- 45-50
- 50 või vanem

Mitu originaaluudist te ühe päeva jooksul keskmiselt loote? *

- 1
- 2-3
- rohkem kui 3
- Iga päev ei loogi, aga enamasti 1-2

Prognoosige kaua aega kulub teil keskmiselt ühe originaaluudise loomiseks? *

- alla tunni
- 1-2 tundi
- 2-3 tundi
- 3-4 tundi
- 4-5 tundi
- kauem kui 5 tundi

Proгноосиге каа аега кулуб теил кескмиселт оригиналуудист луес информатсионии когуиисекс?

*

- ала 30 минути
- 30 минутит куни 1 туи
- 1-2 туи
- кауем куй 2 туи

Прогноосиге каа аега кулуб теил кескмиселт оригиналуудист луес түүкс ериевате аликатега (ваатлусед, интервјууд, аидаеаналуусид)?

*

- ала 30 минути
- 30 минутит куни 1 туи
- 1-2 туи
- 1-2 туи
- кауем куй 2 туи

Прогноосии каа аега кулуб теил кескмиселт оригиналуудист луес информатсионии контроллииисекс жа түүсустамисекс?

*

- ала 30 минути
- 30 минутит куни 1 туи
- 1-2 туи
- кауем куй 2 туи

Prognoosige kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues kirjutamiseks? *

- alla 30 minuti
- 30 minutit kuni 1 tund
- 1-2 tundi
- kauem kui 2 tundi

Prognoosi kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues toimetamiseks?

- alla 30 minuti
- 30 minutit kuni 1 tund
- 1-2 tundi
- kauem kui 2 tundi

Prognoosi kaua aega kulub teil keskmiselt uudise avaldamiseks veebis? (juhul kui teie tööprotsessis selline etapp on) *

- alla 5 minuti
- 5-10 minutit
- 10-15 minutit
- kauem kui 15 minutit

Lisa 2. Intervjuu küsimused

- 1. Palun kirjeldage oma tavalist tööpäeva (millal tööpäeva harilikult alustate ja lõpetate, millised tegevused selle sisse jäävad - koosolekud, nõupidamised, lõunapaus, uudise loomise protsessid jne).**

- 2. Millistest erinevatest etappidest koosneb teie jaoks tavaliselt uudise loomise protsess?**

- 3. Milline uudise loomise protsessi etapp on teie jaoks tavaliselt kõige aeganõudvam?**

- 4. Kuidas leiate tavaliselt uudiseteemasid?**

- 5. Kas uudisteema leidmine on võrreldes teiste töötappidega...**
  - a) väga ajamahukas**
  - b) ajamahukas**
  - c) sõltub teemast**
  - d) ei ole eriti ajamahukas**
  - e) see võtab vähe aega**

6. On teil tavaliselt korraga käsil ühe või mitme uudise loomise protsess?
7. Kas paralleelselt mitme erineva uudise loomine meeldib teile või eelistaksite pigem tegeleda korraga ainult ühe uudise loomise protsessiga? Kui efektiivne on teie jaoks rööprähklemine?
8. Mida tähendab teie jaoks "paus" uudise loomise protsessi vältel? Kirjeldage "pause" oma tööpäeva vältel.
9. Kas ja kui palju suhtlete tööpäeva jooksul oma kolleegidega?
10. Kas kolleegiga oma uudise teemal vestlemine on teie jaoks osa uudise loomise protsessist või pigem on tegemist kõrvalise tegevusega?
11. Milliste kõrvaliste tegevustega te tavaliselt uudise loomise protsessi käigus tegelete? (sotsiaalmeedias surfamine, suitsetamine, söömine jne).
12. Mis osutus Toggl'it kasutades teie jaoks kõige keerulisemaks?

13. Kas ja kui jah, siis kui tihti ununes teil Toggl'i kasutamine mõõtmisperioodi jooksul ära?

14. Millist uudise loomise etappi oli kõige raskem ja lihtsam mõõta?

15. Kas ja kui jah, siis miks võiksid ajakirjanikud oma tööle kuluvat aega (mingil teatud perioodil) mõõta?

Lisa 3. Küsimustiku vastused

1. Millises väljaandes te töötate?

Ajakirjanik 1 - Postimees

Ajakirjanik 2 – Postimees

Ajakirjanik 3 – Postimees

Ajakirjanik 4 – Sakala

Ajakirjanik 5 – Postimees

Ajakirjanik 6 – Eesti Päevaleht

Ajakirjanik 7 – Eesti Päevaleht

Ajakirjanik 8 – Postimees

2. Millisesse vanusegruppi te kuulute?

Ajakirjanik 1 – 25-30

Ajakirjanik 2 – 25-30

Ajakirjanik 3 – 20-25

Ajakirjanik 4 – 25-30

Ajakirjanik 5 – 20-25

Ajakirjanik 6 – 25-30

Ajakirjanik 7 – 30-35

Ajakirjanik 8 – 20-25

3. Tööstaaž?

Ajakirjanik 1 – alla 5 aasta

Ajakirjanik 2 – alla 5 aasta

Ajakirjanik 3 – alla 5 aasta

Ajakirjanik 4 – alla 5 aasta

Ajakirjanik 5 – alla 5 aasta

Ajakirjanik 6 – 5-10 aastat

Ajakirjanik 7 – 5-10 aastat

Ajakirjanik 8 – alla 5 aasta

4. Millisesse toimetusse te kuulute? (uudistetoimetus, majandustoimetus jne).

Ajakirjanik 1 – Sporditoimetus.

Ajakirjanik 2 – Siseuudiste toimetus.

Ajakirjanik 3 – Tarbija.

Ajakirjanik 4 – Ma olen 100% arvamustoimetusest (* mõõtmisperiodil mõõtis ajakirjanik 4 uudiste loomise protsessi).

Ajakirjanik 5 – Tarbija.

Ajakirjanik 6 – Uudised.

Ajakirjanik 7 – Eesti uudiste toimetus.

Ajakirjanik 8 – Tarbija.

5. Kuidas näeb välja teie töögraafik?

Ajakirjanik 1 – Sõltuvalt nädalast 2-3 päeva, kus teen lugusid paberlehte ja 2-3 päeva, kus on kaheksatunnine *online*-valve.

Ajakirjanik 2 – E-R 9-17 (tegelikkuses tund või kaks kauem), kord kahe kuu jooksul ka nädalavahetusel.

Ajakirjanik 3 – Täistööaeg 8-16.30

Ajakirjanik 4 – hommikul tööle, õhtul koju

Ajakirjanik 5 – Täistööaeg E-R.

Ajakirjanik 6 – Alustan tööpäeviti kella 9 paiku ja lõpetan 17-20 paiku õhtul - kuidas parajasti loo kirjutamisega aega läheb. Päevakava on enamasti mu enda korraldada.

Ajakirjanik 7 – Päev algab kell 9.30 koosolekuga ja lõpeb siis kui lugu on valmis.

Ajakirjanik 8 – Töötan esmaspäevast reedeni, kella 9-17.

6. Mitu originaaluudist te ühe päeva jooksul keskmiselt loote?

Ajakirjanik 1 – 1

Ajakirjanik 2 – Iga päev ei loogi, aga enamasti 1-2.

Ajakirjanik 3 – Iga päev ei loogi, aga enamasti 1-2

Ajakirjanik 4 – 1

Ajakirjanik 5 – 2-3

Ajakirjanik 6 – Iga päev ei loogi, aga enamasti 1-2.

Ajakirjanik 7 – Iga päev ei loogi, aga enamasti 1-2.

Ajakirjanik 8 – 2-3

7. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt ühe originaaluudise loomiseks?

Ajakirjanik 1 – 3-4 tundi

Ajakirjanik 2 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 3 – kauem kui 5 tundi

Ajakirjanik 4 – 3-4 tundi

Ajakirjanik 5 – alla tunni

Ajakirjanik 6 – Kauem kui 5 tundi.

Ajakirjanik 7 – kauem kui 5 tundi

Ajakirjanik 8 – 1-2 tundi.

8. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues informatsiooni kogumiseks?

Ajakirjanik 1 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 2 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 3 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 4 – alla 30 minuti

Ajakirjanik 5 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 6 – Kauem kui 2 tundi.

Ajakirjanik 7 – kauem kui 2 tundi

Ajakirjanik 8 – 30 minutit kuni 1 tund

9. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues tööks erinevate allikatega (vaatlused, intervjuud, andmeanalüüsid)?

Ajakirjanik 1 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 2 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 3 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 4 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 5 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 6 – kauem kui 2 tundi.

Ajakirjanik 7 – kauem kui 2 tundi

Ajakirjanik 8 – 30 minutit kuni 1 tund

10. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues informatsiooni kontrollimiseks ja täpsustamiseks?

Ajakirjanik 1 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 2 – alla 30 minuti

Ajakirjanik 3 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 4 – alla 30 minuti

Ajakirjanik 5 – alla 30 minuti

Ajakirjanik 6 – kauem kui 2 tundi.

Ajakirjanik 7 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 8 – alla 30 minuti.

11. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues kirjutamiseks?

Ajakirjanik 1 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 2 – 30 minutit kuni 1 tund

Ajakirjanik 3 – kauem kui 2 tundi

Ajakirjanik 4 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 5 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 6 – kauem kui 2 tundi.

Ajakirjanik 7 – 1-2 tundi

Ajakirjanik 8 – 30 minutit kuni 1 tund.

12. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt originaaluudist luues toimetamiseks?

- Ajakirjanik 1** – alla 30 minuti
- Ajakirjanik 2** – alla 30 minuti
- Ajakirjanik 3** – 30 minutit kuni 1 tund
- Ajakirjanik 4** – alla 30 minuti
- Ajakirjanik 5** – 30 minutit kuni 1 tund.
- Ajakirjanik 6** – 30 minutit kuni 1 tund
- Ajakirjanik 7** – 30 minutit kuni 1 tund
- Ajakirjanik 8** – alla 30 minutit

13. Prognoosige, kaua aega kulub teil keskmiselt uudise avaldamiseks veebis? (juhul kui su tööprotsessis selline etapp on)

- Ajakirjanik 1** – 5-10 minutit
- Ajakirjanik 2** – alla 5 minuti
- Ajakirjanik 3** – 10-15 minutit
- Ajakirjanik 4** – 5-10 minutit
- Ajakirjanik 5** – 5-10 minutit
- Ajakirjanik 6** – alla 5 minuti
- Ajakirjanik 7** – 10-15 minutit
- Ajakirjanik 8** – 5-10 minutit.

Lisa 4. Ajakirjanike mõõtmistulemused Toggl'iga

Lisa 4.1. Ajakirjanik 1 mõõtmistulemused

Lisa 4.1.1. UUDIS: NBA (31.03.2016)

	UUDIS: NBA
Informatsiooni kogumine:	1:15:06
Kirjutamine:	1:29:14
Toimetamine:	0:03:48
Coresse lisamine:	0:05:26
KOKKU:	2 h 53 minutit

Lisa 4.1.2. UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock (31.03.2016)

	UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock
Intervjuerimine/ pressikonverents:	0:14:46
Kirjutamine:	0:29:55
Toimetamine ja faktide kontrollimine:	0:05:28
Coresse panemine:	0:06:12
KOKKU:	56 minutit

Lisa 4.1.3. UUDIS: Rio olümpiakandidaadid (05.04.2016)

	UUDIS: Rio olümpiakandidaadid
Teema leidmine:	0:19:40
Taustainformatsiooni kogumine:	0:52:04
Intervjuu:	0:24:55
Kirjutamine:	2:07:51
Toimetamine:	0:27:57
Coresse laadimine:	0:10:01
KOKKU:	4 h ja 22 minutit

Lisa 4.2. Ajakirjanik 2 mõõtmistulemused

Lisa 4.2.1. UUDIS: A-kategooria sõidueksam (07.04.2016)

	UUDIS: A-kategooria sõidueksam
Eeltöö (taustainfo kogumine ja küsimuste ette valmistamine):	0:49:22
Loo kirjutamine:	0:03:52
Töö allikatega:	0:17:00
Allikatelt kogutud info läbitöötamine (allikatega suheldes selgus, et lugu tegelikult siiski ei ole ja seega jäi pooleli kogu asi):	0:43:00
KOKKU:	1 tund ja 53 minutit

Lisa 4.2.2. UUDIS: õiguskomisjon (07.04.2016)

	UUDIS: õiguskomisjon
Eeltöö: tausta kokkupanemine eelnevalt loodud lugude põhjal:	0:30:00
Loo kirjutamine:	0:07:17
Intervjuerimine:	0:03:00
Loo kirjutamine:	0:11:29
Loo avaldamine:	0:04:00
KOKKU:	55 minutit

Lisa 4.2.3. LUGU: Lugejate hinded ministritele 2 (11.04.2016)

	LUGU: Lugejate hinded ministritele (11.04.2016)
Andmete töötlemine:	0:50:00
Kirjutamine:	0:14:03
Intervjuerimine:	0:09:16
Kirjutamine:	0:07:15
KOKKU:	1 tund ja 20 minutit

Lisa 4.2.4. LUGU: iluvõimlemise treening (08.04-11.04. 2016)

	LUGU: iluvõimlemise treening
Taustainfo kogumine eelnevalt loodud lugude põhjal: (08.04.2016)	1:40:00
Intervjuerimine: (11.04.2016)	0:16:00
Loo kirjutamine: 11.04.2016)	0:44:01
Töö allikatega: (11.04.2016)	0:54:00
KOKKU:	3 tundi ja 34 minutit

Lisa 4.3. Ajakirjanik 3 mõõtmistulemused

Lisa 4.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid (11.04.2016)

	UUDIS: Rootsi praktikandid
Eeltöö:	1:25:24
Intervjuu tüdrukutega:	0:59:26
Kirjutamine:	1: 48:22
Toimetamine:	0:29:01
KOKKU:	3 tundi ja 42 minutit

Lisa 4.3.2. UUDIS: VEEBIPOOD (08.04)

	UUDIS: Veebipood
Tausta uurimine, inimeste otsimine:	00:22:12
Küsimuste koostamine, meilide saatmine:	00:17:15
Kokku kirjutamine:	00: 15:18
KOKKU:	54 minutit

Lisa 4.4. Ajakirjanik 4 mõõtmistulemused

Lisa 4.4.1. UUDIS: Riigikogulaste arvamused seoses haldusreformiga (05.04.2016)

	UUDIS: Riigikogulaste arvamused haldusreformiga seoses
Kirjade saatmine:	0:05:00
KOKKU:	5 minutit

Lisa 4.4.2. UUDIS: Puulugu (06.04.2016)

	UUDIS: Puulugu
Info kogumine:	0:06:13
Info kogumine:	0:12:41
KOKKU:	18 minutit

Lisa 4.4.3. PERSOONILUGU: Urmas Volmer (06.04.2016-07.04.2016)

	PERSOONILUGU: Urmas Volmer
Info kogumine: (06.04.2014)	0:15:13
Info kogumine: (06.04.2014)	0:04:17
Kirjutamine: (06.04.2014)	0:46:38
Info kogumine: (06.04.2014)	0:03:28
Allikate intervjuerimine: (06.04.2014)	0:05:13
Allikate intervjuerimine: (06.04.2014)	0:18:17
Kirjutamine: (06.04.2014)	0:17:50
Kirjutamine: (06.04.2014)	0:47:59
Allikate intervjuerimine: (06.04.2014)	0:00:21
Kirjutamine: (06.04.2014)	0:33:44
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:20:21
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:20:43
Info kogumine: (07.04.2014)	0:05:39
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:33:06
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:05:46
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:29:43
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:36:12
Kirjutamine: (07.04.2014)	0:44:14
KOKKU:	6 tundi ja 28 minutit

Lisa 4.4.4. JUHTKIRI (07.04.2016)

	JUHTKIRI
Teema otsimine:	0:20:25
Teema otsimine:	0:01:32
Teema otsimine:	0:18:37
Info kogumine:	0:05:45
Kirjutamine:	1:03:35
KOKKU:	1 tund ja 49 minutit

Lisa 4.4.5. UUDIS: Maalilugu (07.04.2016)

	UUDIS: Maalilugu (07.04.2016)
Info kogumine:	0:01:29
Toimetamine:	0:18:51
Toimetamine:	0:13:13
KOKKU:	33 minutit

Lisa 4.5. Ajakirjanik 5 mõõtmistulemused

Lisa 4.5.1. UUDIS: Comarketi kliendikaart (31.03-01.04.2016)

	UUDIS: Kummalised telefonikõned
Info kogumine: (31.03.2016)	0:04:48
Intervjuu: (31.03.2016)	0:11:17
Kirjutamine: (31.03.2016)	0:12:51
Toimetamine: (01.04.2016)	0:16:20
Coresse lisamine: (01.04.2016)	0:07:07
KOKKU:	52 minutit

Lisa 4.5.2. UUDIS: Kummalised telefonikõned (01.04.2016)

	UUDIS: Kummalised telefonikõned
Info kogumine:	0:12:59
Allikaga suhtlemine:	0:07:27
Kirjutamine:	0:12:16
Toimetamine:	0:24:19
Coresse lisamine:	0:06:46
KOKKU:	1 tund ja 3 minutit

Lisa 4.5.3. UUDIS: Käsitööleibade test (04.04.2016)

	UUDIS: Käsitööleibade test
Test inimestega:	1:32:47
Info töötlemine:	0:10:03
Loo kokkukirjutamine:	1:09:30
Toimetamine:	0:11:04
Coresse lisamine (lehelugu):	0:08:54
KOKKU:	3 tundi ja 12 minutit

Lisa 4.5.4. UUDIS: Nordicalennud (07.04.2016)

	UUDIS: Nordicalennud
Info kogumine:	0:04:04
Intervjuu allikaga:	0:05:55
Kirjutamine:	0:04:23
Toimetamine:	0:02:20
Coresse lisamine:	0:05:04
KOKKU:	21 minutit

Lisa 4.5.5. UUDIS: Postiga kaduma läinud pangakaardid (08.04.2016)

	UUDIS: Postiga kaduma läinud pangakaardid
Intervjuu allikaga:	0:05:22
Info kogumine/töötlemine:	0:12:20
Kirjutamine:	0:13:40
Coresse lisamine:	0:07:33
KOKKU:	38 minutit

Lisa 4.6. Ajakirjanik 6 mõõtmistulemused

Lisa 4.6.1. UUDIS: Eliitkool (11.04-12.04)

	UUDIS: Eliitkool
Allikatega suhtlemine:	0:24:16
Esimese mustandi kirjutamine:	0:44:26
Käin ringi ja mõtlen loo peale:	1:13:09
Kirjutatan lugu kokku:	2:27:16
Kiire toimetamine ja süsteemi üles laadimine:	0:23:11
KOKKU:	5 tundi ja 10 minutit

Lisa 4.6.2. UUDIS/ARTIKKEL: Kultuurilugu (12.04-13.04 2016) 6 tun 27 min

	UUDIS: Kultuurilugu
Teema ettevalmistus: (12.04.2016)	2:43:56
Info kogumine: (12.04.2016)	0:31:32
Jätkan taustainfoga: (12.04.2016)	0:29:20
Loo ettevalmistus: (12.04.2016)	2:15:23
Allikatega suhtlemise ettevalmistus: (12.04.2016)	0:11:24
Allikatega suhtlemise ettevalmistus: (13.04.2016)	0:18:15
Suhtlus allikatega: (13.04.2016)	1:46:44
Suhtlus allikatega: (13.04.2016)	1:04:11
Esimene draft (kirjutamine): (13.04.2016)	3:03:43
Lihvimine ja süsteemi üleslaadimine: (13.04.2016)	0:09:47
KOKKU:	12 tundi ja 34 minutit

Lisa 4.7. Ajakirjanik 7 mõõtmistulemused

Lisa 4.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta (06.04.2016)

	UUDIS: Valitsuse aasta
Andmete kogumine:	1:19:37
Andmete analüüs:	0:17:27
Andmete analüüs:	0:27:53
Allikatega suhtlemine:	0:05:44
Artikli kirjutamine:	0:19:15
Artikli kirjutamine:	0:25:20
Allikatega suhtlemine:	0:20:58
Allikatega suhtlemine:	0:58:00
Artikli kirjutamine:	0:32:11
Graafikumaterjali koostamine:	0:35:49
Artikli kirjutamine:	0:17:18
Artikli kirjutamine:	0:15:14
Artikli kirjutamine:	0:15:58
KOKKU:	6 tundi ja 10 minutit

Lisa 4.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna (08.04.2016)

	UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna
Küsimuste koostamine:	0:24:16
Intervjuu läbiviimine:	0:16:54
Intervjuu mahakirjutamine:	0:25:08
KOKKU:	1 tund ja 6 minutit

Lisa 4.7.3. UUDIS: Sotsiaaldemokraadid (11.04.2016)

	UUDIS: Sotsiaaldemokraadid
Materjali kogumine:	0:26:15
Artikli kirjutamine:	0:24:06
Artikli toimetamine:	0:12:39
KOKKU:	1 tund ja 3 minutit

Lisa 4.7.4. UUDIS: Eelarve lugu (12.04. 2016)

	UUDIS: Eelarve lugu
Andmete kogumine:	0:47:09
KOKKU:	47 minutit

Lisa 4.8. Ajakirjanik 8 mõõtmistulemused

Lisa 4.8.1. UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine (04.04.2016)

	UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine
Töö allikaga: meilivahetus Osta.ee turundusjuhiga (kirjutamine + vastuse ootamine):	0:48:36
Loo kokkukirjutamine:	0:13:35
Toimetamine:	0:04:26
Coresse lisamine + pildi otsimine:	0:04:36
KOKKU:	1 tund ja 11 minutit

Lisa 4.8.2. UUDIS: Reis (13.04.2016)

	UUDIS: Reis
Intervjuu allikaga (reisibürooga):	0:07:16
Intervjuu transkribeerimine:	0:14:51
Loo kokkukirjutamine:	0:22:11
Toimetamine:	0:04:28
Coresse lisamine + pildi otsimine:	0:10:16
KOKKU:	59 minutit

Lisa 4.8.3. UUDIS: Klient (13.04.2016)

	UUDIS: Klient
Lugeja saatis vihje: andmete analüüs/kontrollimine	0:05:17
KOKKU:	5 minutit

Lisa 5. Ajakirjanikega läbiviidud intervjuude transkriptsioonid

Ajakirjanike intervjuude transkriptsioonid on lisatud CD-le.

6. Juhtumiuuring

6.1. Kokkuvõtte uudistetoimetaja töövoost

06.43: Ajakirjanik logib sisse oma tööarvutisse ja vestleb kolleegiga.

06.50: suitsupaus

06.55: Meilide lugemine, eelnevalt valmis oleva loo avaldamine, ringkäik veebis.

07.05: Ajakirjanik läheb teise arvuti taha Terevisiooni videolugu lõikama.

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Kogu aeg tuleb pingsalt jälgida, mida saatest (Terevisioon) salvestada ja valvel olla.*

07.14: Ajakirjanik läheb tagasi oma töölaua juurde ja tegeleb videoloo juurde kuuluva teksti toimetamisega.

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Artiklitele pealkirju pannes ei ole aega kaua mõelda. Hommikul on väga kiire ja lood tuleb võimalikult kiiresti avaldada.*

07.38: Ajakirjanik jookseb teise arvuti taha uut videot lõikama

07.42: Ajakirjanik on tagasi enda arvuti juures. Alustab Terevisiooni uudislugude üles panemist.

TÄHELEPANEK: Ajakirjanikul tuleb hallata korraga mitut sotsiaalmeediakanalit (FB, Twitter) ja samal ajal tegeleda lugude ülespanemisega.

07.50: Esimeste hommikuste uudiste töötlemine ja ja ülespanemine on läbi.

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Hommikuse vahetuse esimesed poolteist tundi on kõige kiiremad, sest kella kaheksaks peab olema üks ports värkseid uudiseid üleval.*

07.52: suitsupaus

07.56: Ajakirjanik on pausilt tagasi ja suundub endale teed tegema

07.59: Ajakirjanik jookseb teise arvuti juurde ja paneb saate salvestama.

07.59: Ajakirjanik on tagasi oma arvuti juures.

TÄHELEPANEK: *Ajakirjanik paneb märkmikusse jooksvalt kirja, millega tal tuleb järgmisena tegeleda.*

08.02: Terevisioonis olnud intervjuu kuulamine ja transkribeerimine. *(Viis minutit pärast kaheksat saabub päevatoimetaja ja üks reporteritest)*

08.16: Ajakirjanik läheb taaskord teise arvuti juurde ja paneb saate salvestama.

08.18: Ajakirjanik on tagasi enda arvuti juures. Ajab telefonis isiklikke asju.

- 08.19:** Jätkab intervjuu transkribeerimisega.
- 08.27:** Ajakirjanik teeb pausi ja lahkub toimetuseruumist.
- 08.33:** Ajakirjanik jätkab intervjuu transkribeerimise ja selle toimetamisega.
- 08.35:** Vestlus päevatoimetajaga/telefonikõne.
- 08.38:** Ajakirjanik läheb teise arvuti juurde videot lõikama.
- 08.40:** Videoloo juurde koosneva teksti toimetamine, üleslaadimine ja pildi otsimine.
- 08.47:** Lugude paiknemise muutmine pealehel, sotsiaalmeedia haldamine.
- 08.50:** Uute ülesannete ülesmärkimine.
- 08.51:** Läbirääkimised päevatoimetaja ja teiste kolleegidega
- 08.55:** Valmisolevate uudiste avaldamine

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Kella üheksaks on kõige kiirem aeg möödunud, nüüd tuleb vaadata jooksvalt, mis lood tulevad.*

TÄHELEPANEK: **Ajakirjanik on seni tootnud ja avaldanud 7 lugu (üks enda lugu oli juba varem valmis tehtud).**

- 09.00:** Raadiouudiste kuulamine
- 09.03:** Uue loo (eksaminandide loo) toimetamine ja pildi otsimine
- 09.10:** E-kirjade lugemine.
- 09.12:** Raadiouudiste kuulamine.

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Kell üheksa tekib töövoos tavaliselt tühi auk. Kiire periood päevast on saanud läbi ja tekib pingelangus.*

- 09.14:** Ringkäik veebis ja uute ideede ülesmärkimine.
- 09.17:** Meilide saatmine ja uute ülesannete ülesmärkimine.
- 09.20:** Loo transkribeerimine Vikerraadiost.
- 09.27:** Lugude tõstmine portaali pealehel.
- 09.29:** Vikerraadio loo transkribeerimise jätkamine.
- 09.29:** **KOOSOLEK**
- 09.46:** .E-kirjade lugemine, sotsiaalmeedia haldamine ja läbirääkimised kolleegidega.
- 09.49-09.53:** suitsupaus
- 09. 53:** Vikerraadio loo transkribeerimise jätkamine ja samal ajal Vikerraadio kuulamine, et panna uudisteportaali üles lugu sel hetkel, kui see jõuab ka Raadioeetrisse.
- 09.55:** Toimetuseruumist lahkumine

09.58: Ringkäik ERR-i sotsiaalmeedias ja toimetuse Skype'i vestluse jälgimine. Meilide kontrollimine.

10.00: Jürgen Ligi kõne kuulamine. Samal ajal oma telefonis surfamine. Loo avaldamine ja FB-s ja Twitteris loo jagamine.

10.05: lugude paigutamine portaali pealehel ja meilide lugemine

10.06: Vikerraadio kuulamine ja loo edasi transkribeerimine. Loo avaldamine (10.09)

10.15-10.27: vestlemine minuga

10.28: Ajajoone tegemine (immunoloogia nädala raames). Info töötlemise, kirjutamise, toimetamise etapid on omavahel

Piltide otsimine, ajajoone tegemiseks veebirakenduse kasutamine jne, **Info töötlemine.**

10.56: Kolleegiga teise loo arutamine ja tahvlile märkmete tegemine.

11.01-11.06- Ajakirjanik lahkub arvuti tagant ja läheb ruumist välja.

11.06: suitsupaus

11.10: Ajajoone tegemise jätkamine

11.20: Skype'is suhtlemine

11.21: Kolleegidega nõu pidamine, abi palumine ajajoone loomise osas.

11.25: Ajajoone tegemise jätkamine

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Materjal võib olla olemas, aga selle töötlemine, vormistamine võtab vahel meeletult palju aega.*

11.28: Meilide lugemine ja neile vastamine

MÄRKUS AJAKIRJANIKU POOLT: *Nagu näha, siis ma leian asendustegevusi, et ajajoone tegemisega mitte tegeleda.*

11.34: Ajajoonega edasi tegelemine

11.54: Ajakirjanik teeb pausi

12.16: Ajakirjanik on pausilt tagasi. Alustuseks loeb ta oma e-kirju. Seejärel kirjutab ta märkmikusse, kellele tuleb hiljem vastata.

12.20: Ajakirjanik jätkab ajavoo loomisega.

12.29: Vestlus kolleegidega

12.32: Ajakirjanik jätkab ajavoo loomisega.

12.33: E-kirjade lugemine ja neile vastamine

12.35: Ajakirjanik jätkab ajavoo loomisega.

12.57: Suitsupaus

- 13.04:** E-kirjade lugemine ja isikliku FB-i konto vaatamine.
- 13.07:** Ajakirjanik lõpetab ajavoo tegemise.
- 13.10:** E-kirjade lugemine ja neile vastamine.
- 13.14:** Ajakirjanik vestleb kolleegiga.
- 13.16:** E-kirjade lugemine ja neile vastamine.
- 13.18:** Päevatoimetajaga vestlemine.
- 13.20:** Pildipanka piltide lisamine.
- 13.29:** Varem tehtud intervjuu põhjal loo kirjutamine
- 13.42:** Lisamterjalide lugemine loo kirjutamise jaoks.
- 13.47:** Kirjutamise jätkamine.
- 13.50:** Suitsupaus
- 13.55:** Kirjutamise jätkamine.
- 13.57:** Segav faktor filmimine – ajakirjanik ei saa täielikult keskenduda oma loo kirjutamisele.
- 14.00:** Lisamterjalide lugemine loo kirjutamise jaoks.
- 13.55:** Kirjutamise jätkamine.
- 13.57-14.25:** Uudistetoimetuse ruumi tuldi filmima ja järgnevad 30 minutit vestles vaadeldav ajakirjanik oma kolleegidega ja tegi kaamera ees näo, et ta tegeleb töötamisega, sest tööle oli võimatu keskenduda.
- 14.25:** Tööpäeva lõpetamine

6.2. Intervjuu transkriptsioon

Intervjuu transkriptsioon on lisatud CD-le.

Lisa 7. Uudisetüübid

7.1. Uudisllood, mis põhinevad lugejakirjal ja 1-2 intervjueeritaval

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe- märgid:	Aeg:	Allikate arv:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus
Ajakirjanik 3. Lisa 4.3.2. UUDIS: Veebipood	Postimehe tarbijatoim etus	5317	54 min	2 intervju- eeritavat ja lugeja- kirjad	Intervjueeritavad on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuude transkribeerimise vaev.	354 tm minutis
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.1 UUDIS: Comarketi kliendikaart	Postimehe tarbijatoim etus	1707	52 min	1 intervju- eeritav ja lugejakiri	Intervjueeritav on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuu transkribeerimise vaev.	142 tm minutis
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.2 UUDIS: Kummalised telefonikõned	Postimehe tarbijatoim etus	1981	1 tund ja 3 min	1 intervju- eeritav ja lugejakiri	Intervjueeritav on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuu transkribeerimise vaev.	165 tm minutis
Ajakirjanik 5. Lisa 4.5.5 UUDIS: Postiga kaduma läinud	Postimehe tarbijatoim etus	3648	38 min	2 intervju- eeritavat ja lugejakiri	Intervjueeritavad on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuude transkribeerimise vaev.	281 tm minutis
Ajakirjanik 8. Lisa 4.8.1 UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine	Postimehe tarbijatoim etus	1919	1 tund ja 11 min	1 intervju- eeritav ja lugejakiri	Intervjueeritav on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuu transkribeerimise vaev.	147 tm minutis
Ajakirjanik 8. Lisa 4.8.2 UUDIS: Reis	Postimehe tarbijatoim etus	3289	59 min	1 intervju- eeritav ja lugejakiri	Intervjueeritav on lugejakirjas kirjeldatud konflikti kommenteerinud. Intervjuu transkribeerimise vaev.	149 tm minutis

7.2. Spordiuudised

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe- märgid:	Aeg:	Allikate arv:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus:
Ajakirjanik1. Lisa 4.1.1 UUDIS: NBA	Postimehe spordi- toimetuse	2822	2 tundi ja 53 min	Välis- meedias ilmunud lugude refe- reerimine.	Refereeritud uudiste ja oma teadmiste omavaheline sidumine. Lugu on väga faktitihed.	32 tm minutis
Ajakirjanik 1. Lisa 4.1.2 UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock	Postimehe spordi- toimetuse	1964	56 min	1 intervju- eeritav ja pressi- konve- rentsil kuuldud info.	Intervjueeritava kommentaari, enda teadmiste ja pressikonverentsil kuuldud sidumine.	68 tm minutis
Ajakirjanik 1. Lisa 4.1.3 UUDIS: UUDIS: Rio olümpiakandidaadid	Postimehe spordi- toimetuse	4558	4 tundi ja 22 min	1 intervju- eeritav ja internet- allikad taustainfo jaoks.	Intervjueeritava kommentaari, enda teadmiste ja taustainformatsioon i sidumine.	36 tm minutis

7.3 Keskmise keerukusastmega uudislood

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe-märgid:	Aeg:	Allikate arv:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus
Ajakirjanik 2. Lisa 4.2.2. UUDIS: Õiguskomisjon	Postimehe siseuudiste toimetuse	6042	55 minutit	3 intervju-eeritavat ja eelnevalt loodud uudiste refereerimine	1 sündmus, ajakirjanik on tuginenud eelnevalt avadatud faktidele, vähe originaalinfo töötlemist.	335 tm minutis
Ajakirjanik 2. Lisa 4.2.4. LUGU: Ilmuvoimlemis-treening	Postimehe siseuudiste toimetuse	4769	3 tundi ja 34 minutit	1 intervju-eeritav ja eelnevalt loodud uudiste refereerimine	Ühe konfliktse vahejuhtumi/sündmuse edasiarendus. Vähe originaalinfo töötlemist. Eelnevalt loodud uudiste refereerimine ja ühe intervju-eeritava antud kommentaarid.	108 tm minutis
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.3 UUDIS: Sotsiaal-demokraadid	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetuse	3637	1 tund ja 3 minutit	1 intervju-eeritav ja eelnevalt loodud uudiste refereerimine	1 sündmuse uudis, mida kommenteerib üks allikas. Kirjutamise, transkribeerimise vaev. Vähe originaalinfo töötlemist.	152 tm minutis

7.4 Uudislood, mis põhinevad ainult intervjuudel

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe-märgid:	Aeg:	Allikad:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus
Ajakirjanik 3. Lisa 4.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid	Postimehe tarbija-toimetuse	5040	3 tundi ja 42 min	3 intervju-eeritavat	Kogu lugu on kirjutatud intervjuu põhjal.	47 tm minutis
Ajakirjanik 7. Lisa 4.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetuse	5297	1 tund ja 6 min	1 intervju-eeritav	Lugu on intervjuuvormis. Intervjuu küsimuste mõtlemise ja hiljem transkribeerimise vaev.	211 tm minutis

7.5. Pikad analüüsisivad uudisllood

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe-märgid:	Aeg:	Allikad:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus:
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.1 UUDIS: Eliitkool	Eesti Päevalehe uudiste-toimetuse (haridus)	10057	5 h ja 10 min	4 intervju-eeritavat ja andmestiku analüüs	Konfliktse teema selgitus, analüüs. Intervjueeritavalt kommentaarid. Tihe tekst. Palju originaalinfo töötlemist.	52 tm minutis
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.2 UUDIS/ARTIKKEL: Kultuurilugu	Eesti Päevalehe uudiste-toimetuse (haridus)	6852	12 h ja 34 min	4 intervju-eeritavat, arvustused, taustainfo internetis	Ei ole konkreetset sündmust, pigem uudisväärtuslik tähelepanek. Kultuur ei kuulu antud ajakirjaniku valdkonda ja sellepärast võttis tal temaga kurssi viimine palju aega.	37 tm minutis
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetuse	8684	6 h ja 10 min	1 intervju-eeritav, andmete analüüs, taustainfo internetist	Uudisväärtusliku fakti edasiarendus. Põhirõhk andmete analüüsil ja selle toetamine intervjueeritava kommentaari ja taustainfoga (eelnevalt avaldatud lugude refereerimine)	70 tm minutis

7.6. Muu

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetuse:	Tähe-märgid:	Aeg:	Allikad:	Uudise loomise keerukus:	Keskmine kirjutamise kiirus:
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.3 PERSOONILUGU: Urmas Volmer	Sakala arvamus-toimetuse	7860	6 tundi ja 28 min	3 intervju-eeritavat ja eelnevalt loodud lugude refereerimine	Palju erinevaid allikaid, mis on omavahel kokku põimitud. Lisaks on ajakirjanik kasutanud oma mälestusi.	23 tm minutis
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.4. JUHTKIRI	Sakala arvamus-toimetuse	1771	1 tund ja 49 min	Juhtkiri: ainult ajakirjaniku oma mõtted	Ainult ajakirjaniku enda mõtted.	28 tm minutis

Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.3. UUDIS: Käsitööleibade test	Postimehe tarbija- toimetus	4174	3 tundi ja 12 min	Test 11-ne inime- sega.	Kogu lugu on kirjutatud testitulemuste põhjal.	60 tm minutis
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.4 UUDIS: Nordicaennud	Postimehe tarbija- toimetus	788	21 min	Pressi- teade või infokild ja üks intervjue eritav	Intervjuu transkribeerimise vaev.	197 tm minutis
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.3. UUDISLUGU: Lugejate hinded ministritele	Postimehe siseuudiste toimetus	3608	1 tund ja 34 min	1 intervju- eeritav ja lugejate antud hinded	Konkreetsed sündmust ei ole. Olemasolevate andmete (lugejate antud hinnete) ja intervjueeritava antud info kokku panemine.	257 tm minutis

Lisa 8. Kõige aeganõudvamad ja vähem aeganõudvad etapid

Ajakirjanik. Lugu:	Toimetus:	Etappidele kuluv aeg:	Kõige aeganõudvam etapp:	Kõige vähem aeganõudev etapp:
Ajakirjanik1. Lisa 2.1.1 UUDIS: NBA	Postimehe sporditoimetus	2 tundi ja 53 minutit	Kirjutamine: 1 tund ja 29 min	Toimetamine: 3 min
Ajakirjanik 1. Lisa 2.1.2 UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock	Postimehe sporditoimetus	56 minutit	Kirjutamine: 29 min	Toimetamine: 5 min
Ajakirjanik 1. Lisa 2.1.3 UUDIS: UUDIS: Rio olümpiakandidaadid	Postimehe sporditoimetus	4 tundi ja 22 minutit	Kirjutamine: 2 tundi ja 7 min	Veebikeskkonda üles laadimine: 10 min
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.2. UUDIS: Õiguskomisjon	Postimehe siseuudiste toimetus	55 minutit	Eeltöö: 30 min	Intervjuerimine: 3 min
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.3. LUGU: Lugejate hindend ministritele	Postimehe siseuudiste toimetus	1 tund ja 34 minutit	Andmete töötlemine: 50 min	Kirjutamine: 7 min
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.4. LUGU: Ilmuvõimlemise treening	Postimehe siseuudiste toimetus	3 tundi ja 34 minutit	Eeltöö: 1 tund ja 40 minutit	Intervjuerimine: 16 min
Ajakirjanik 3. Lisa 2.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid	Postimehe tarbija toimetus	3 tundi ja 42 minutit	Kirjutamine: 1 tund ja 48 min	Toimetamine: 29 min
Ajakirjanik 3. Lisa 2.3.2. UUDIS: Veebipood	Postimehe tarbija toimetus	54 minutit	Eeltöö: 22 minutit	Kirjutamine: 15 min
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.3 PERSONILUGU: Urmas Volmer	Sakala arvamustoimetus	6 tundi ja 28 minutit	Kirjutamine: 5 tundi ja 37 min	Intervjuerimine: 23 min
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.4. JUHTKIRI	Sakala arvamustoimetus	1 tund ja 49 minutit	Kirjutamine: 1 tund ja 3 min	Info kogumine/eeltöö: 5 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.1 UUDIS: Comarketi kliendikaart	Postimehe tarbija toimetus	52 minutit	Toimetamine: 16 min	Veebikeskkonda üles laadimine: 7 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.2 UUDIS: Kummalised telefonikõned	Postimehe tarbija toimetus	1 tund ja 3 minutit	Toimetamine: 24 minutit	Veebikeskkonda üles laadimine: 6 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.3. UUDIS: Käsitööleibade test	Postimehe tarbija toimetus	3 tundi ja 12 minutit	Test inimestega: 1 tund ja 32 min	Veebikeskkonda üles laadimine: 8 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.4 UUDIS: Nordicalennud	Postimehe tarbija toimetus	21 minutit	Intervjuu: 6 min	Toimetamine: 2 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.5 UUDIS: Postiga kaduma läinud	Postimehe tarbija toimetus	38 minutit	Kirjutamine: 13 min	Intervjuu: 5 min
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.1 UUDIS: Eliitkool	Eesti Päevalehe uudistetoimetus	5 tundi ja 10 minutit	Kirjutamine: 3 tundi ja 11 min	Toimetamine/veebi üles laadimine: 23 min
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.2 UUDIS/ARTIKKEL: Kultuurilugu	Eesti Päevalehe uudistetoimetus (haridus)	12 tundi ja 34 minutit	Eeltöö: 6 tundi ja 27 min	Toimetamine/veebi üles laadimine: 9 min
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetus	6 tundi ja 10 minutit	Kirjutamine: 2 tundi ja 4 min	Graafikumaterjali koostamine: 35 min
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.2. UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetus	1 tund ja 6 minutit	Kirjutamine: 25 min	Intervjuu: 16 minutit

Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.3 UUDIS: Sotsiaaldemokraadid	Eesti Päevalehe siseuudiste toimetus	1 tund ja 3 minutit	Eeltöö: 26 min	Toimetamine: 12 min
Ajakirjanik 8. Lisa 2.8.1 UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine	Postimehe tarbija toimetus	1 tund ja 11 minutit	Töö allikaga: 48 min	Toimetamine: 4 min
Ajakirjanik 8. Lisa 2.8.2 UUDIS: Reis	Postimehe tarbija toimetus	59 minutit	Kirjutamine: 22 min	Toimetamine: 4 min

9. Ajakirjanike antud hinnangute (küsimustikus) ja Toggl'i mõõtmistulemuste võrdlus

9.1. Ajakirjanik 1 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 1 hinnang: 3-4 tundi	Ajakirjanik 1 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 1 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 1 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 1 hinnang: alla 30 min	Ajakirjanik 1 hinnang: 5-10 min
Ajakirjanik1. Lisa 2.1.1 UUDIS: NBA: 2 tundi ja 53 min	Toggl: 1 tund ja 15 min	Toggl: -	Toggl: 1 tund ja 29 min	Toggl: 3 min	Toggl: 5 min
Ajakirjanik 1. Lisa 2.1.2 UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock : 56 min	Toggl: -	Toggl: 14 minutit	Toggl: 29 minutit	Toggl: 5 min	Toggl: 6 min
Ajakirjanik 1. Lisa 2.1.3 UUDIS: UUDIS: Rio olümpiakandidaadid: 4 tundi ja 22 min	Toggl: 52 min	Toggl: 24 min	Toggl: 2 tundi ja 7 min	Toggl: 27 min	Toggl: 10 min

9.2 Ajakirjanik 2 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 2 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 2 hinnang: 30 min- 1tund	Ajakirjanik 2 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 2 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 1 hinnang: alla 30 min	Ajakirjanik 1 hinnang: alla 5 min
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.2. UUDIS: Õiguskomisjon: 55 min	Toggl: 30 min	Toggl: 3 min	Toggl: 18 min	Toggl: -	Toggl: 4 min
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.3. LUGU: Lugejate hinded ministritele: 1 tund ja 20 min	Toggl: 50 min	Toggl: 9 min	Toggl: 21 min	Toggl: 5 -	Toggl: -
Ajakirjanik 2. Lisa 2.2.4. LUGU: Ilmuvõimlemise treening: 3 tundi ja 34 min	Toggl: 1 tund ja 40 min	Toggl: 1 tund ja 10 min	Toggl: 44 min	Toggl: -	Toggl: -

9.3. Ajakirjanik 3 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 3 hinnang: kauem kui 5 tundi	Ajakirjanik 3 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 3 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 3 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 3 hinnang: 30 min kuni 1 tund	Ajakirjanik 3 hinnang: 10-15 min
Ajakirjanik 3. Lisa 2.3.1. UUDIS: Rootsi praktikandid: 3 tundi ja 42 minutit	Toggl: 1 tund ja 25 min	Toggl: 59 min	Toggl: 1 tund ja 48 min	Toggl: 29 min	Toggl: -
Ajakirjanik 3. Lisa 2.3.2. UUDIS: Veebipood: 54 min	Toggl: 22 min	Toggl: 17 min	Toggl: 29 minutit	Toggl: -	Toggl: -

9.4. Ajakirjanik 4 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 4 hinnang: 3-4 tundi	Ajakirjanik 4 hinnang: alla 30 min	Ajakirjanik 4 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 4 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 4 hinnang: alla 30 min	Ajakirjanik 4 hinnang: 5-10 min
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.3. PERSOONILUGU: Urmas Volmer: 6 tundi ja 28 min	Toggl: 27 min	Toggl: 23 min	Toggl: 5 tundi ja 37 min	Toggl: -	Toggl: -
Ajakirjanik 4. Lisa 2.4.4. JUHTKIRI: 1 tund ja 49 min	Toggl: 5 min	Toggl: -	Toggl: 1 tund ja 3 min	Toggl: -	Toggl: -

9.5. Ajakirjanik 5 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 5 hinnang: alla tunni	Ajakirjanik 5 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 5 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 5 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 5 hinnang: 30 min kuni tund	Ajakirjanik 5 hinnang: 5-10 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.1 UUDIS: Comarketi kliendikaart: 52 min	Toggl: 4 min	Toggl: 11 min	Toggl: 12 min	Toggl: 16 min	Toggl: 7 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.2 UUDIS: Kummalised telefonikõned: 1 tund ja 3 min	Toggl: 12 min	Toggl: 7 min	Toggl: 12 min	Toggl: 24 min	Toggl: 6 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.3. UUDIS: Käsitööleibade test: 3 tundi ja 12 min	Toggl: -	Toggl: 1 tund ja 32 min	Toggl: 1 tund ja 9 min	Toggl: 11 min	Toggl: 8 min
Ajakirjanik 5. Lisa 2.5.4 UUDIS: Nordicalennud: 21 min	Toggl: 4 min	Toggl: 5 min	Toggl: 4 min	Toggl: 2 min	Toggl: 5 min

9.6. Ajakirjanik 6 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 6 hinnang: kauem kui 5 tundi	Ajakirjanik 6 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 6 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 6 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 6 hinnang: 30 min kuni tund	Ajakirjanik 6 hinnang: alla 5 min
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.1 UUDIS: Eliitkool: 5 tundi ja 10 min	Toggl: -	Toggl: 24 min	Toggl: 3 tundi ja 11 min	Toggl: 23 min	Toggl: Toimetamise aja sees
Ajakirjanik 6. Lisa 2.6.2 UUDIS/ARTIKKEL: Kultuurilugu	Toggl: 6 tundi ja 27 min	Toggl: 2 tundi ja 50 min	Toggl: 3 tundi ja 3 min	Toggl: 9 min	Toggl: Toimetamise aja sees

9.7. Ajakirjanik 7 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 7 hinnang: kauem kui 5 tundi	Ajakirjanik 7 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 7 hinnang: kauem kui 2 tundi	Ajakirjanik 7 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 7 hinnang: 30 min kuni tund	Ajakirjanik 7 hinnang: 10-15 min
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.1. UUDIS: Valitsuse aasta: 6 tundi ja 10 min	Toggl: 2 tundi ja 2 min	Toggl: 1 tund ja 23 min	Toggl: 2 tundi ja 4 min	Toggl: -	Toggl: -
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.2. UUDISINTERVJU: Margus Tsahkna: 1 tund ja 6 min	Toggl: 24 min	Toggl: 16 min	Toggl: 24 min	Toggl: -	Toggl: -
Ajakirjanik 7. Lisa 2.7.3 UUDIS: Sotsiaaldemokraadid: 1 tund ja 3 min	Toggl: 26 min	Toggl: -	Toggl: 24 min	Toggl: 12 min	Toggl: -

9.8. Ajakirjanik 8 hinnangute ja mõõtmistulemuste võrdlus

Originaaluudise loomise keskmine aeg:	Informatsiooni kogumise etapp:	Töö allikatega:	Kirjutamine:	Toimetamine:	Avaldamine veebis:
Ajakirjanik 8 hinnang: 1-2 tundi	Ajakirjanik 8 hinnang: 30 min kuni tund	Ajakirjanik 8 hinnang: 30 min- 1 tund	Ajakirjanik 8 hinnang: 30 min kuni 1 tund	Ajakirjanik 8 hinnang: alla 30 min	Ajakirjanik 8 hinnang: 5-10 min
Ajakirjanik 8. Lisa 2.8.1 UUDIS: Osta.ee automaatpakkumine: 1 tund ja 11 min	Toggl: -	Toggl: 48 min	Toggl: 13 min	Toggl: 4 min	Toggl: 4 min
Ajakirjanik 8. Lisa 2.8.2. UUDIS: Reis : 59 min	Toggl: -	Toggl: 7 min intervjuu, transkr- 14 min	Toggl: 22 minutit	Toggl: 4 min	Toggl: 10 min

10. Ajakirjanike mõõtmisperioodi individuaalkirjeldused

10.1. Ajakirjanik 1 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 1, kes töötab Postimehe sporditoimetuses, mõõtis kahel päeval (31.märtsil ja 5. aprillil) Toggl'iga kokku kolme erineva originaaluudise loomise protsessi (vt Lisa 4.1.).

Ajakirjanik 1 kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette, et kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha kaheksatunnine *online*-valve (tööpäev algab kas 7.00 või 15.00) ja kahel kuni kolmel päeval nädalas tuleb teha lugusid paberlehe jaoks (tööpäev algab umbes 12.00/13.00 ja lõppeb tavaliselt ajavahemikus 19.00-22.00). Ajakirjanik 1 kasutas Toggl'it paberlehe-vahetuste ajal.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (31. märtsil) lõi ajakirjanik kaks originaaluudist. Esimene uudise loomise protsess (UUDIS: NBA) toimus ajavahemikus 14.15-17.20. Uudise loomise etappidele kulus sellest aega 2 tundi ja 53 minutit ja pausile 12 minutit. Uudise loomise etappideks olid: informatsiooni kogumine, kirjutamine, toimetamine ja loo Coresse (Postimehe veebiplatvormi) ülespanemine (vt Lisa 4.1.1.).

Teine uudise loomise protsess (UUDIS: Kalev/Cramo VS Tartu Rock) toimus ajavahemikus 20.24-21.43. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 56 minutit ja pausile 23 minutit. Uudise loomise etappideks olid: intervjuerimine/pressikonverents, kirjutamine, toimetamine, faktide kontrollimine ning loo Coresse üles panemine (vt Lisa 4.1.2.).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (05. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess (UUDIS: Rio olümpiakandidaadid) toimus ajavahemikus 14.58-19.22 ja ajakirjanikul kulus sellele aega 4 tundi ja 22 minutit. Uudise loomise etappideks olid: teema leidmine, taustainformatsiooni kogumine, intervjuu, kirjutamine, toimetamine, Coresse üles panemine. Toggl'i raport näitab, et uudise loomise etappide vahel ei teinud ajakirjanik mitte ühtegi pausi (vt Lisa 4.1.3.).

10.2. Ajakirjanik 2 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 2, kes töötab Postimehe siseuudiste toimetuses, mõõtis kolmel päeval (07., 08. ja 11. aprillil) Toggli'iga kokku nelja erineva originaaluudise loomise protsessi (vt Lisa 4.2.).

Ajakirjanik 2 kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjaniku sõnul kestavad tööpäevad tavaliselt vähemalt tund või kaks kauem. Kord kahe kuu jooksul tuleb tööl olla ka nädalavahetusel. Ajakirjanik 2 loob uudiseid nii paberlehe kui ka veebi jaoks.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (07. aprillil) lõi ajakirjanik kaks originaaluudist. Esimene uudise loomise protsess (UUDIS: A-kategooria sõidueksam) toimus ajavahemikus 10.25-12.42. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 1 tund ja 53 minutit ja pausile 17 minutit. Uudise loomise etappideks olid: eeltöö (taustainfo kogumine ja küsimuste ettevalmistamine), kirjutamine, töö allikatega ja allikatelt kogutud info läbitöötamine. Neljanda etapi juures, kus toimus suhtlus allikatega, selgus aga, et lugu ei vasta tõele ja sellepärast jäi uudise loomise protsess pooleli (vt Lisa 4.2.1.).

Teine uudise loomise protsess (UUDIS: õiguskomisjon) toimus ajavahemikus 14.15-15.14. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 55 minutit ja pausile 4 minutit. Uudise loomise etappideks olid: eeltöö (tausta kokkupanemine), kirjutamine, intervjuerimine, loo avaldamine (vt Lisa 4.2.2).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (08. aprillil) alustas ajakirjanik ühe originaaluudise loomisega (LUGU: iluvõimlemistreening), mida ta jätkas uuel nädalal (11.aprillil). Esimesel päeval tegeles ajakirjanik vaid taustainfo kogumise etapiga. Ajakirjanikul kulus sellele aega 1 tund ja 40 minutit. Teisel päeval tegeles ajakirjanik intervjuerimise ja kirjutamisega. Uudise loomise protsess toimus 11. aprillil ajavahemikus 9.30-14.58. Teisel päeval kulus uudise loomise etappidele aega 1 tund ja 56 minutit ja pausidele 30 minutit (vt Lisa 4.2.4).

Mõõtmisperioodi kolmandal päeval (11. aprillil) tegeles ajakirjanik neljanda originaaluudise loomisega (LUGU: Lugejate hinded ministritele), mis toimus ajavahemikus 9.30-14.58. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 1 tund ja 20 minutit. Uudise loomise etappideks olid: andmete töötlemine, intervjuerimine ja kirjutamine (vt Lisa 4.2.4.).

10.3. Ajakirjanik 3 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 3, kes töötab Postimehe tarbijatoimetuses, mõõtis kahel päeval (11. ja 13. aprillil) Toggl'iga kokku kahe erineva originaaluudise loomise protsessi (vt Lisa 4.3.).

Ajakirjanik 3 kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni. Ajakirjanik alustab tavaliselt oma tööpäeva natuke pärast kella kaheksat ja lõpetab pärast nelja. Ajakirjanik 3 loob uudiseid nii paberlehte kui ka veebi.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (11. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess (UUDIS: Rootsi praktikandid) toimus ajavahemikus 10.35-14.41. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 3 tundi ja 42 minutit ja pausidele 25 minutit. Uudise loomise etappideks olid: eeltöö, intervjuu, kirjutamine ja toimetamine (vt Lisa 4.3.1.).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (13. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess (UUDIS: Veebipood) toimus ajavahemikus 9.11-10.33. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 54 minutit ja pausidele 28 minutit. Uudise loomise etappideks olid: tausta uurimine/inimeste otsimine, küsimuste koostamine/meilide saatmine ja kirjutamine (vt Lisa 4.3.2.).

10.4. Ajakirjanik 4 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 4, kes töötab Sakala arvamustoimetuses, mõõtis kolmel päeval (05., 06. ja 07. aprillil) Toggl'iga viie erineva originaalloo loomise protsessi (vt Lisa 2.4.). Lisaks kolmele

uudise loomise protsessile (vt lisa 2.4.1, 2.4.2 ja 2.4.5) mõõtis ta ka ühe juhtkirja (vt lisa 2.4.4) ja ühe persooniloo (vt lisa 2.4.3) loomise protsessi. Ajakirjanik 4 loob lugusid peamiselt paberlehte.

Ajakirjanik 4 kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjanik alustab oma tööpäeva tavaliselt hommikul kell üheksa ja lõpetab õhtul kella kuue-seitsme vahel.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (05. aprillil) alustas ajakirjanik ühe originaaluudise loomisega. Uudise loomise protsess (UUDIS: Riigikogulaste arvamused seoses haldusreformiga) koosnes ainult ühest etapist - riigikoguliikmetele kirjade saatmisest. Ajakirjanikul kulus sellele aega 5 minutit. Kuna ajakirjanik oma kirjadele aga vastuseid ei saanud, siis uudise loomise protsessiga ei olnud võimalik edasi liikuda ja see tuli katkestada (vt Lisa 2.4.1.).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (06. aprillil) alustas ajakirjanik ühe originaaluudise ja persooniloo loomisega. Uudise loomise protsess (UUDIS: Puulugu) toimus ajavahemikus 13.57-15.30, kuid konkreetselt uudise loomisega tegeles ajakirjanik selle aja jooksul vaid 18 minutit, ülejäänud aja tegeles ajakirjanik persoonilooga. Uudise loomise protsess (UUDIS: Puulugu) koosnes ühest etapist – info kogumisest. Ajakirjanik tegi seda kahes erinevas jaos: kõigepealt kella 13.57-st kuni 14.04-ni ja seejärel kella 15.37 –st kuni 15.50-ni. Uudise loomise protsess katkestati teadmata põhjustel pärast info kogumist (vt Lisa 4.4.2.).

Persooniloo loomise protsess (PERSOONILUGU: Urmas Volmer), millega ajakirjanik alustas mõõtmisperioodi teisel päeval (06. aprillil), koosnes kolmest erinevast etapist: info kogumine, allikate intervjuerimine ja kirjutamine. Esimesel päeval (06. aprillil) tegeles ajakirjanik info kogumise, allikate intervjuerimise ja kirjutamisega ja tal kulus sellele aega 3 tundi ja 16 minutit. Persooniloo loomise protsess toimus ajavahemikus 11.02-18.44. Paralleelselt persoonilooga tegeles ajakirjanik ka teise uudise (UUDIS: Puulugu) loomise protsessiga.

Persooniloo loomise protsess jätkus järgmisel päeval (07. aprillil), kus ajakirjanik tegeles kirjutamise ja info kogumisega, millele tal kulus aega 3 tundi ja 12 minutit. Kui arvestada

kokku mõlema päeva etapid, kulus ajakirjanikul persooniloo loomisele 6 tundi ja 24 minutit (vt Lisa 4.4.3.).

Mõõtmisperioodi kolmandal päeval (07. aprillil) tegeles ajakirjanik juhtkirja ja ühe originaaluudise loomisega. Juhtkirja loomise protsess toimus ajavahemikus 15.28-17.41. Juhtkirja loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus aega 1 tund ja 49 minutit ja pausile 14 minutit. Juhtkirja loomise etappideks olid: teema otsimine, info kogumine ja kirjutamine.

Teine originaaloo (UUDIS: Maalilugu) loomise protsess toimus ajavahemikus 10.53-14.53. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus aega 33 minutit ja pausile 4 minutit. Samas ajavahemikus tegeles ajakirjanik paralleelselt ka persooniloo ja juhtkirja loomisega. Uudise loomine koosnes kahest etapist: info kogumisest ja toimetamisest. Info kogumisele kulus Toggl'i andmete järgi ajakirjanikul vaid poolteist minutit ja toimetamisele pea 32 minutit. Uudise loomise protsess katkestati pärast toimetamise protsessi (4.4.5.)

10.5. Ajakirjanik 5 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 5, kes töötab Postimehe tarbijatoimetuses, mõõtis viiel päeval (31. märtsil ning 1., 4., 7. ja 8. aprillil) Toggl'ga viie erineva originaaluudise loomise protsessi. (vt Lisa 4.5.).

Ajakirjanik 5 kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette 8-tunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjanik 5 loob uudiseid nii paberlehte kui ka veebi.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (31. märtsil) alustas ajakirjanik ühe originaaluudise loomist. Uudise loomise protsess (UUDIS: Comarketi kliendikaart) jätkus järgmisel päeval. Esimesel päeval toimus see ajavahemikus 11.05-11.51. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul sellest aega 29 minutit ja pausidele 17 minutit. Uudise loomise etappideks esimesel päeval olid: info kogumine, allika intervjuueerimine ja kirjutamine. Järgmisel päeval jätkas ajakirjanik antud uudise loomise protsessi ja see toimus ajavahemikus 14.47-15.11.

Uudise loomise etappideks teisel päeval olid toimetamine ja uudise Coresse lisamine. Kokku kulus ajakirjanikul kõigile uudise loomise etappidele kahe päeva peale kokku 52 minutit (vt Lisa 4.5.1.).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (01.aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise (UUDIS: Kummalised telefonikõned). Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 12.01-16.28. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus aega 1 tund ja 3 minutit ja pausidele 12 minutit. Samasse ajavahemikku jäi ka teise uudise loomise protsessi (UUDIS: Comarketi kliendikaart) kaks etappi. Antud uudise loomise protsessi etappideks olid: info kogumine, allikaga suhtlemine, kirjutamine, toimetamine ja Coresse lisamine (vt Lisa 4.5.2.).

Mõõtmisperioodi kolmandal päeval (4.aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise (UUDIS: Käsitööleibade test). Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 10.23-13.47. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus 3 tundi ja 12 minutit ja pausidele 12 minutit. Uudise loomise etappideks olid: test inimestega, info töötlemine, loo kokkukirjutamine, toimetamine ja Coresse lisamine (vt Lisa 2.5.3).

Mõõtmisperioodi neljandal päeval (7. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise (UUDIS: Nordica lennud). Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 13.58-14.35. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus aega 21 minutit ja pausidele 16 minutit. Uudise loomise etappideks olid: info kogumine, intervjuu allikatega, kirjutamine, toimetamine ja Coresse lisamine (vt Lisa 4.5.4.).

Mõõtmisperioodi viiendal päeval (8. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise (UUDIS: Postiga kaduma läinud pangakaardid). Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 9.40-15.44. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul selles ajavahemikus aega 38 minutit ja pausidele üle viie tunni. Uudise loomise etappideks olid: intervjuu, info kogumine/töötlemine, kirjutamine ja Coresse lisamine (vt Lisa 4.5.5.).

10.6. Ajakirjanik 6 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 6, kes töötab Eesti Päevalehe uudistetoimetuses, mõõtis kolmel päeval (11., 12. ja 13. aprillil) Toggl'iga kahe erineva originaalloo loomise protsessi (vt Lisa 4.2.).

Ajakirjanik 6 kuulub vanusegruppi 25-30 ja tema tööstaaž jääb ajavahemikku 5-10 aastat. Ajakirjaniku sõnul on tema töögraafik paindlik. Enamasti alustab ta tööpäeva hommikul kella üheksa paiku ja lõpetab ajavahemikus 17-20 õhtul. Tööpäeva pikkus sõltub sellest, millal homsesse lehte vaja minev lugu valmis saab. Ajakirjanik 6 loob lugusid vaid paberlehe jaoks.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (11. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 13.18-19.19. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 6 tundi ja 11 minutit ja pausidele 38 minutit. Uudise loomise etappideks olid: allikatega suhtlemine, esimese mustandi kirjutamine, ringi käimine ja loo peale mõtlemine, loo kokkukirjutamine, kiire toimetamine ja loo süsteemi üleslaadimine.

Mõõtmisperioodi teisel päeval (12. aprillil) alustas ajakirjanik teise uudise originaalloo loomisega. Ajakirjanik jätkas sellega järgmisel päeval (13. aprillil). Esimesel päeval toimus uudise loomise protsess ajavahemikus 13.18-19.19. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul esimesel päeval aega 6 tundi ja 14 minutit ja pausidele 38 minutit. Uudise loomise etappideks olid: teema ettevalmistamine, info kogumine, loo ettevalmistamine ja allikatega suhtlemise ettevalmistamine. Teisel päeval toimus uudise loomise protsess ajavahemikus 14.21-19.55. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 6 tundi ja 20 minutit ja pausidele 2 tundi ja 2 minutit.

10.7. Ajakirjanik 7 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 7, kes töötab Eesti Päevalehe Eesti uudiste toimetuses, mõõtis neljal päeval (6., 8., 11. ja 12. aprillil) Toggl'iga nelja erineva originaalloo loomise protsessi (vt Lisa 4.7).

Ajakirjanik 7 kuulub vanusegruppi 30-35 ja tema tööstaaž jääb ajavahemikku 5-10 aastat. Ajakirjaniku sõnul algab tema tööpäev hommikuse kella poole kümnese koosolekuga ja

lõppeb siis, kui vajaminev lugu on valmis. Ajakirjanik 7 loob lugusid peamiselt paberlehe jaoks.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (6. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 10.21-18.55. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 6 tundi ja 10 minutit ja pausidele 2 tundi ja 24 minutit. Uudise loomise etappideks olid: andmete kogumine, andmete analüüs, allikatega suhtlemine, kirjutamine ja graafikumaterjali koostamine (vt lisa 4.7.1.)

Mõõtmisperioodi teisel päeval (8. aprillil) tegeles ajakirjanik kahe originaalloo loomisega. Esimese originaalloo (UUDISINTERVJUU: Margus Tsahkna) sai ajakirjanik antud päeval ka valmis. Uudisintervjuu loomise protsess toimus ajavahemikus 13.33-16-39. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 1 tund ja 6 minutit ja pausidele 47 minutit. Antud ajavahemiku jooksul tegeles ajakirjanik vahepeal ka teise looga. Uudisintervjuu etappideks olid: küsimuste koostamine, intervjuu läbiviimine ja intervjuu transkribeerimine (vt Lisa 4.7.2.).

Mõõtmisperioodi kolmandal päeval (11. aprillil) tegeles ajakirjanik ühe uue originaaluudise (UUDIS: Sotsiaaldemokraadid) loomisega. Uudise loomise protsess toimus ajavahemikus 14.09-19.20. Antud uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul antud ajavahemikus aega ainult 1 tund ja 3 minutit. Muul ajal tegeles ta teise uudise (UUDIS: Linnapealugu) loomisega. Uudise loomise protsess (UUDIS: Sotsiaaldemokraadid) koosnes kolmest erinevast etapist: materjali kogumine, kirjutamine ja toimetamine (vt Lisa 4.7.3.).

Mõõtmisperioodi neljandal päeval (12. aprillil) alustas ajakirjanik samuti uue originaaluudise (UUDIS: Eelarve lugu) loomise protsessi. Antud uudise loomise protsess koosnes ainult ühest etapist – andmete kogumisest, millele ajakirjanikul kulus aega 47 minutit. Pärast andmete kogumise etappi katkestas ajakirjanik uudise loomise protsessi (vt Lisa 4.7.4.).

10.8. Ajakirjanik 8 mõõtmistulemused

Ajakirjanik 8, kes Postimehe töötab tarbijatoimetuses, mõõtis kahel päeval (4. ja 13. aprillil) Toggli'iga kolme erineva originaaluudise loomise protsessi. (vt Lisa 4.8).

Ajakirjanik 8 kuulub vanusegruppi 20-25 ja tema tööstaaž on alla viie aasta. Ajakirjaniku töögraafik näeb ette kaheksatunniseid tööpäevi esmaspäevast reedeni hommikul kella üheksast kuni kella viieni. Ajakirjanik 8 loob lugusid nii paberlehte kui ka veebi.

Mõõtmisperioodi esimesel päeval (4. aprillil) lõi ajakirjanik ühe originaaluudise. Uudise loomise protsess jäi ajavahemikku 16.07-17.37. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 1 tund ja 11 minutit ja pausidele 20 minutit. Uudise loomise etappideks olid: töö allikaga (meilivahetus osta.ee turundusjuhiga), kirjutamine, toimetamine ja Coresse uudise lisamine/pildi otsimine (vt Lisa 4.8.1.).

Mõõtmisperioodi teisel päeval (13. aprillil) tegeles ajakirjanik kahe originaaluudise loomisega. Esimene uudise loomise protsess (UUDIS: Reis) toimus ajavahemikus 11.45-14.56. Uudise loomise etappidele kulus ajakirjanikul aega 59 minutit ja pausidele 2 tundi ja 13 minutit. Uudise loomise etappideks olid: intervjuu allikaga, intervjuu transkribeerimine, kirjutamine, toimetamine ja Coresse lisamine/pildi otsimine (vt Lisa 4.8.2.).

Teine uudise loomise protsess (UUDIS: Klient), millega ajakirjanik mõõtmisperioodi teisel päeval (13.aprillil) tegeles, koosnes ainult ühest etapist, millele tal kulus aega 5 minutit. Ajakirjanik sai lugejalt uudisvihje ja selgus, et tegu ei ole uudisväärusliku temaga ja sellepärast katkestas ajakirjanik antud uudise loomise protsessi (vt Lisa 4.8.2.).

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina,
Eva-Lotta Kivi
11.07.1994

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Uudiste loomiseks kuluva aja mõõtmine ja ajakirjanike tööütmide kaardistamine”, mille juhendaja on Halliki Harro-Loit,
  - 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 01.06.2016